Α1 1/76

ΜΟΣΧΑι ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

τῶν

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ.

ΕΠΙΤΟΜΗ

ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΒΛΑΔΗΜΙΡΥ ΡΩΣΣΙΣΤΙ ΕΚΔΟΘΕΝΤΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

τοῦ Τμήματος τῶν Ἑλληνικῶν Χειρογράφων τῆς ἐν τῷ Κρεμλίνῳ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

ὑπό

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΟΥ

Ἀντιπροσώπου τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ Ἡγουμένȣ τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μετοχίȣ τοῦ Οἰκουμενικȣ̃ Θρόνου.

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΦΙΛΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

ΜΟΣΧΑ.

Τυπογραφία Ἐ. Λίσνερ καὶ Ἰȣ. Ρωμάν.

1896.

1/76

А 1/76.

МОСКОВСКАЯ
СИНОДАЛЬНАЯ БИБЛІОТЕКА
ГРЕЧЕСКИХЪ РУКОПИСЕЙ.

Η ΕΝ ΜΟΣΧΑι ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

τῶν

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ.

ΕΠΙΤΟΜΗ

ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΒΛΑΔΗΜΙΡΥ ΡΩΣΣΙΣΤΙ ΕΚΔΟΘΕΝΤΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

τοῦ Τμήματος τῶν Ἑλληνικῶν Χειρογράφων τῆς ἐν τῷ Κρεμλίνῳ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

ὑπό

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΟΥ,

Αντιπροσώπου τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ Ἡγουμένȣ τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μετοχίȣ τοῦ Οἰκουμενικȣ̃ Θρόνου.

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΦΙΛΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ.

ΜΟΣΧΑ.

Τυπογραφία Ἐ. Λίσνερ καὶ Ἰȣ. Ρωμάν.

1896.

А1/76.

МОСКОВСКАЯ
СИНОДАЛЬНАЯ БИБЛІОТЕКА РУКОПИСЕЙ.

ОЧЕРКЪ

ИЗДАННАГО

АРХИМАНДРИТОМЪ ВЛАДИМІРОМЪ

КАТАЛОГА НАХОДЯЩИХСЯ ВЪ КРЕМЛѢ ГРЕЧЕСКИХЪ РУКОПИСЕЙ.

СОСТАВИЛЪ

АРХИМАНДРИТЪ ІАКОВЪ ВАТОПЕДСКІЙ,

Представитель Его Всесвятѣйшества Вселенскаго Патріарха и настоятель Константинопольскаго подворья въ Москвѣ

МОСКВА.
Типографія Э. Лисснера и Ю. Романа, Воздвиженка, Крестовоздвиженскій пер., д. Лисснера.
1896.

От Московскаго Духовно-цензурнаго Комитета печатать дозволяется.
Москва, сентября 9-го дня 1896 года.

Цензор Протоіерей *Іоанн Петропавловскій*

БИБЛИОТЕКА Г. И. М.
№ 73
14-I 1931 г.

ΤΗΙ

ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗι ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤι

τῷ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩι ΠΑΤΡΙΑΡΧΗι

ΚΥΡΙΩΙ ΚΥΡΙΩΙ

ΑΝΘΙΜΩι ΤΩι Ζ′.

ΠΑΝΣΕΒΑΣΤΩι ΜΟΙ ΠΑΤΡΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΤΗι

Τὸ παρὸν Τεῦχος

εὐλαβῶς ἀνατίθεται.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ὑπῆρξεν ἡ διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος· ἀκμάζουσα αὕτη ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς ἐπιστήμαις φιλοστόργως εἵλκυσε πρὸς ἑαυτὴν καὶ ἐν τοῖς κόλποις αὑτῆς μητρικῶς ἐγαλούχησε καὶ ὠφέλησε τοὺς λαοὺς τῆς ἀρχαιότητος, τούς σοφίας καὶ ἐπιστήμης ὀρεγομένους ἢ καὶ ἁπλῶς καθ᾽ οἱονδήποτε τρόπον πρὸς αὐτὴν ὡς χώραν ἐκτάκτως πεπολιτισμένην σχετιζομένους. Ἡ ποικίλη τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἁρμονικὴ τοῦ ἤθους διάπλασις ἐν ἁρμονικῷ τῶν ὅλων τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων καὶ ἱκανοτήτων συνδυασμῷ ἐν Ἑλλάδι ἔλαβε τὸν τύπον καὶ τὴν τελειότητα ἐκείνην, ἥτις διετέλεσεν ἀείποτε τὸ ἀντικείμενον ὑψίστου θαυμασμοῦ· ἡ μικροσκοπική, ἀλλ᾽ ἔνδοξος χώρα, ἀξιοθαύμαστον πρωτοτυπίαν ἀσκήσασα ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις τῆς τέχνης καὶ ἐπιστήμης, ἀπεθησαύρισεν ἑαυτῇ ἐν πολυτίμοις συγγράμμασι τῶν ἐξόχων αὑτῆς τέκνων τὰ τῆς διανοίας ἔξοχα προϊόντα, ἀσφαλίζουσα οὕτως οὐ μόνον τῇ συχρόνῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ μετέπειτα ἀνθρωπότητι τὴν ἐν τῷ πολιτισμῷ καθόλου ἀνάπτυξίν τε καὶ πρόοδον. Οὕτω τοίνυν αὕτη, ζῶσα καὶ ἀκμάζουσα, τὸ φυτώριον ἦν καὶ διδασκαλεῖον ὡς εἰπεῖν τοῦ ἀρχαίου κόσμου· ἀλλὰ καὶ ἀτυχήσασα καὶ ἐν χρόνοις ἐθνικῆς συμφορᾶς δούλη καταστᾶσα αὐτή, ἡ τῆς ἐλευθερίας μήτηρ καὶ τροφός, οὐκ ἐπαύσατο τὴν ἀνθρωπότητα ὠφελοῦσα διὰ τῶν ἀθανάτων συγγραμμάτων, ἅτινα γενεαὶ ὅλαι πανελληνίου φιλολογικῆς δράσεως, προόδου καὶ ἀκμῆς ἀποταμιεύσασαι ἐπλήρουν τὰς εὐρείας τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἑλληνικῶν κέντρων βιβλιοθήκας. Αἱ Μοῦσαι ἔντρομοι ἐκ τῶν ἐσκηψασῶν κατὰ τὴν φίλην Ἀνατολὴν συμφορῶν καὶ περιδεεῖς ἐκ τοῦ περὶ αὐτὰς παταγωδῶς καταρρέοντος ἐθνικοῦ οἰκοδομήματος κατέλιπον ἐν θλίψει τὸ προσφιλὲς αὐτῶν ἐνδιαίτημα, τὸν Ἑλικῶνα καὶ Παρνασόν, καὶ κατέφυγον ἐκεῖ, ἔνθα τρυφερὰ καὶ εἰλικρινὴς ἀναμένουσα προσηνέχθη αὐταῖς ξενία. Φεύγουσαι οὐχ ἧττον ἐν τῷ ὀρυμαγδῷ ἐκείνῳ καὶ τῇ ἐπεγερθείσῃ θυέλλῃ οὐκ ἐπελάθοντο τῆς πολυτίμου οὐσίας, ἀλλὰ παρέλαβον μεθ᾽ ἑαυτῶν τὴν πολύτιμον ἀποσκευήν, ἣ τὸν οἰκογενειακὸν ἀπετέλει κόσμον καὶ τὸ καύχημα, ἐμπιστευθεῖσαι μέντοι καὶ ἱκανὸν ταύτης μέρος ἐκεῖ ἰδίως τῆς φίλης πατρίδος, ἔνθα ἤρεμος καὶ ἀθόρυβος περιεῖπε ταύτην μετὰ στοργῆς ἡ φροντὶς θερμῶν τῆς ἐπιστήμης λατρευτῶν καὶ τῷ Θεῷ ἀφιερωμένων Χριστιανῶν, τῶν ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν πᾶσαν καὶ ἰδίως ἐν ταῖς Μοναῖς τοῦ γεραροῦ Ἄθωνος διεσπαρμένων, ἄσβεστον τὸ πῦρ τῆς προγονικῆς εὐκλείας διατηρούντων. Ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπολειφθέντος ἐθνικοῦ φιλολογικοῦ πλούτου μέγα ἐπὶ τούτοις μέρος ἐπόρισεν ἑαυτοῖς εἶτα ἐν μακρᾷ αἰώνων σειρᾷ ἡ φιλομάθεια τῶν νεωτέρων

Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν· καὶ οὕτω πᾶσαι συλλήβδην αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Βιβλιοθῆκαι μέγαν ἤδη ἐγκλείουσιν ἀριθμὸν Ἑλληνικῶν Χειρογράφων τῆς κλασικῆς καὶ χριστιανικῆς Ἀρχαιότητος, οὐ μόνον θησαυρὸν ἀνεκτίμητον καὶ καύχημα τὴν τούτων ὡς κειμηλίων ἀρχαίων ἀπόκτησιν ἡγέμεναι α), ἀλλὰ καὶ βάσιν, καὶ ἔρεισμα ἀρραγὲς τῆς καθόλου ἐπιστήμης ἀείποτε θεωρήσασαι. Ὁπόσα καὶ οἷα ἐνέχουσιν, ἐξ Ἀνατολῆς καὶ δὴ ἐξ Ἄθωνος κατ' ἐποχὰς κομισθέντα ἢ καὶ συληθέντα ἔστιν ὅτε ἐξ ὑπερβάλλοντος πρὸς αὐτὰ φιλαρχαίου ἔρωτος (?) β) Ἑλληνικὰ χειρόγραφα αἱ πλούσιαι τῶν Παρισίων, τοῦ Βερολίνου, τοῦ Λονδίνου καὶ ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν πόλεων Βιβλιοθῆκαι, οἴδασιν οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐπαΐοντες, οἴδασι δὲ κάλλιον καὶ πλεῖον πάντων οἱ ταῦτα ἤδη κεκτημένοι, ἀτίμητον δικαίως καὶ ἐθνικὸν ἡγέμενοι θησαυρόν· ἡμῖν ἀπὸ διετίας τόπος διαμονῆς πρὸς ἐκπλήρωσιν διακονίας ἱερᾶς τῆς σεπτῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἔλαχεν ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ πρεσβυγενὴς Μόσχα, ἐν ᾗ καὶ αἱ ὀλίγαι αὗται χαράσσονται γραμμαί. Τὸ χρυσοῦν καὶ ἱστορικὸν Κρεμλῖνον, τὸ ἄδυτον τοῦτο τῆς πρωτοθρόνου πρωτευούσης, ἐκτὸς τοῦ λοιποῦ πλούτου τῶν τόσων ἄλλων πολυτίμων διὰ τὴν χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τέχνην σεπτῶν κειμηλίων, καθιστώντων αὐτὸ ἱερὰν ἀληθῶς κιβωτὸν τῆς Ῥωσσίας ἁπάσης, προσκύνημα εὐσεβὲς ἑκατομμυρίων λαοῦ ὀρθοδόξων, ἐγκλείει καὶ ὡραίαν ἐκ χειρογράφων βιβλιοθήκην τὴν οὕτω λεγομένην Συνοδικήν, πρῴην δὲ Πατριαρχικήν, περιλαμβάνουσαν σημαντικὸν ἀριθμὸν Ἑλληνικῶν καὶ Σλαυϊκῶν χειρογράφων. Δι' ὁπόσης περιβάλλουσιν ἀγάπης καὶ τιμῆς τὰ τιμαλφῆ ταῦτα τῆς ἀρχαιότητος κειμήλια ἥ τε σεβαστὴ αὐτοκρατορικὴ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἁγιωτάτη Διοικοῦσα Σύνοδος ἀποδείκνυσιν ἡ μέριμνα καὶ στοργή, μεθ' ἧς ἀμφότεραι περιέπουσι ταῦτα, μετὰ ζηλωτῆς τάξεως καὶ σέβους ἱεροῦ τετηρημένα ἐν ἰδιαιτέρῳ σεμνῷ καὶ ἀρχαιοπρεπεῖ τοῦ Κρεμλίνου — παρὰ τὸν ἱστορικὸν καὶ Καθεδρικὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (въ Успенскомъ соборѣ) γ) — τμήματι, ὡς πολύτιμον φυλάττοντες θησαυρὸν, οἷος καί ἐστιν ἀληθῶς, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ πολλὴν καταβαλόντες καὶ καταβάλλοντες ἐργασίαν πρὸς ταξινόμησιν τῆς περικλειομένης ἐν αὐτοῖς πλουσίας ἐπιστημονικῆς, ἐκκλησιαστικῆς καὶ λοιπῆς ὕλης παντὶ τῷ βουλομένῳ ἐγκύψαι εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων συγγραμμάτων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Χριστιανικῆς Φιλολογίας. Ἐκ δύο ἀποτελουμένης τμημάτων τῆς Βιβλιοθήκης ταύτης, ἡμεῖς χάριν τῶν

α) Τοιαύτην ἀπόκτησιν πολυτίμου ἑλληνικοῦ χειρογράφου ἀνήγγειλαν κατ' αὐτὰς ἔτι αἱ ἐφημερίδες τῆς Πετρουπόλεως· ἰδοὺ τί ἀναγινώσκομεν ἐν ταῖς στήλαις τῆς ἐφημερίδος ,Φῶς' Свѣтъ, № 141 (28 Μαΐου ε. ε)· ,Ἡ Α. Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέκτισε λίαν σπάνιον Εὐαγγέλιον εὑρεθὲν πρὸ μηνῶν ἐν Καισαρείᾳ, γεγραμμένον ἐπὶ μεμβράνης· τὸ ἐν λόγῳ Εὐαγγέλιον ἀνάγεται εἰς τὸν IV αἰῶνα καὶ θεωρεῖται ἀρχαιότερον τῶν τριῶν ἄλλων σπανίων Εὐαγγελίων τῶν εὑρισκομένων, τοῦ πρώτου ἐν Πετρουπόλει, τοῦ δευτέρου ἐν Βατικανῷ καὶ τοῦ τρίτου παρὰ τῇ βασιλίσσῃ τῆς Ἀγγλίας, δωρηθέντος αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Περὶ τοῦ σπανίου τούτου Εὐαγγελίου ἀνεκοινώθη εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, προσενεγκοῦσαν πρὸς ἀγορὰν αὐτοῦ 800 λίρας. Ἡ Α. Α. Μ. ὁ Τσάρος διὰ τοῦ ἐν Κων.-λει πρεσβευτοῦ Αὐτοῦ κυρίου Νελίδωφ προσέφερε 1000 λίρας καὶ τὸ πολύτιμον Εὐαγγέλιον ἐγένετο κτῆμα τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος'.

β) Οἱ ἐπισκεψάμενοι τὰς ἐν Ἄθῳ τόσον πλουσίας ἄλλοτε ἐν Χειρογράφοις βιβλιοθήκας μετ' ἐγκαρδίου θλίψεως θὰ παρετήρησαν πάντως τὸν φοβερὸν ἀκρωτηριασμὸν πολλῶν ἐπισήμων Χειρογράφων, ὃν κατήνεγκεν ἐπ' αὐτῶν ἡ βέβηλος χεὶρ Εὐρωπαίων περιηγητῶν καταχρασθέντων τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν φιλοξενούντων αὐτοὺς Μοναχῶν· τὸ σκληρὸν μάθημα εὐτυχῶς ἐγένετο μάθημα καὶ οὕτω ὁριστικῶς προελήφθη πᾶς ἐν τῷ μέλλοντι παρόμοιος κίνδυνος.

γ) Ἐν τῷ Ναῷ τούτῳ γίνται, ἡ στέψις τῶν Αὐτοκρατόρων.

ὁμογενῶν λογίων καὶ φιλοσχόλων λέγομεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς [illegible] τοῦ [illegible] τῶν γραμμάτων, τῶν Ἑλληνικῶν χειρογράφων, ἅτινα καὶ τὸ κυριώτερον τῆς Βιβλιοθήκης ἀποτελοῦσι μέρος καὶ περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐκδίδοται Ἐπιτομή.

Τὴν πρώτην περιγραφὴν τινῶν μόνον ἑλληνικῶν χειρογράφων ἐποιήσατο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὁ Ἕλλην καθηγητὴς Ἀθανάσιος Σκιαδᾶς τῷ 1723 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ‚Ἑλληνο-Γραικικὴ Σχολή‘, ἀλλὰ πλήρη τοιαύτην ἐν γλώσσῃ λατινικῇ ἐξέδοτο εἰς Λειψίαν τῷ 1805 ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Μόσχᾳ Πανεπιστημίου Frid. Matthaei· ἀλλ᾽ ἀμφότεραι αὗται αἱ ἐκδόσεις πρὸ πολλοῦ ἤδη κατέστησαν βιβλιογραφικὴ σπάνις. Τῷ 1858 ῥωσιστὶ ἐξέδοτο ἀλφαβητικὸν πίνακα ὁ ἐν αὐτῇ βιβλιοφύλαξ Ἀρχιμανδρίτης Σάββας, νῦν Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τβέρης, ἐκδοὺς ἀργότερον, τῷ 1863, ‚Παλαιογραφικὰ ἀντίτυπα‘ ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ μᾶλλον ἐπισήμων ἑλληνικῶν καὶ σλαυϊκῶν χειρογράφων τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκδόσεις αὗται κατέστησαν ἤδη σπάνιαι. Τῷ 1879 ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος, εἶτα ἐπίσκοπος Yglinskis, ἐν τέσσαρσι τόμοις τῆς παλαιογραφικῆς αὐτοῦ περιγραφῆς ἑλληνικῶν χειρογράφων διαφόρων βιβλιοθηκῶν περιέλαβε πλείω τῶν πεντήκοντα χειρογράφων τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης ἀπὸ τοῦ Θ΄—ΙΖ΄ αἰῶνος μετὰ βραχείας αὐτῶν περιγραφῆς ἀξιοσημειώτους. Οὐχ ἥκιστα πληροφορίας περὶ ὀκτὼ ἑλληνικῶν χειρογράφων τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης κανονικῆς ὕλης, ἐξέδοτο τῷ 1874 ὁ διακεκριμένος καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Μόσχας κ. A. Pavlof. Περαιτέρω τὰ ἐξ Ἄθωνος εἰς Μόσχαν τῷ 1655 μετενεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρσενίου Soukhanof χειρόγραφα καταριθμοῦνται καὶ ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Belocouri, τῇ ἐκδοθείσῃ τῷ 1891, ὑπὸ τὰς σελίδας 354—406 ‚Ἀρσένιος ὁ Σουχάνωβ‘.

Τοιαύτη ἦν ἡ μέχρι πρό τινων ἐτῶν γενομένη ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Συνοδικῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μόσχας ἀποκειμένων χειρογράφων ἐργασία ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ ἐξῆλθεν εἰς φῶς ἐκ τῆς ἐν Μόσχᾳ Συνοδικῆς Τυπογραφίας φιλοκάλως τετυπωμένος ὀγκώδης τόμος 880 σελ. περιλαμβάνων Συστηματικὴν περιγραφὴν τῶν ἐν τῇ Συνοδικῇ τῆς Μόσχας Βιβλιοθήκῃ Ἑλληνικῶν χειρογράφων (Α΄ Τμῆμα — Систематическое описаніе Рукописей Московской Синодальной (патріаршей) библіотеки. Часть первая: рукописи греческія — ὑπὸ τοῦ σεβασμίου καὶ πολυμαθοῦς ἀρχιμανδρίτου Βλαδημίρου, ἐπιστάτου τῆς ἐν λόγῳ Βιβλιοθήκης. Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ, πληρεστάτῳ ὄντι, ὁ [illegible] καὶ ἑλληνομαθὴς κληρικός, καθὰ ὁ ἴδιος γράφει, ἠκολούθησεν ὁδὸν σύμφωνον πρὸς τὸ σχέδιον τὸ ὑπὸ τοῦ 1849 ὑπὸ τῆς ἁγιωτάτης Συνόδου παραδεδεγμένον, ὅπερ ἠκολούθησαν καὶ οἱ συντάξαντες τὸν κατάλογον 132 σλαυϊκῶν χειρογράφων καθηγηταὶ (1855—1869) Gorskii καὶ Nevostrouev.

Κατὰ τὸν ῥηθέντα ‚Συστηματικὸν Περιγραφικὸν Κατάλογον‘ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Βλαδημίρου, ὃν ἔχομεν ὑπ᾽ ὄψει, τὰ ἐν τῇ Συνοδικῇ Βιβλιοθήκῃ [illegible], ὑπ᾽ αὐτοῦ δὲ περιγραφόμενα ἑλληνικὰ χειρόγραφα ἀνέρχονται εἰς 563 [illegible] κώδικες καὶ 53 Γράμματα καὶ Ἐπιστολαί, ὧν δύο ὑπ᾽ ἀριθμ. 26 καὶ 27 [illegible], ἓν ὑπ᾽ ἀριθμ. 267 ἑλληνοαγγλικόν, ἓν ὑπ᾽ ἀριθμ. 314 λατινικὸν καὶ τρία Γράμματα ὑπ᾽ ἀριθμ. 560, 561 καὶ 562 ἐν Γεωργιανῇ γλώσσῃ.

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ὕλης τὰ χειρόγραφα ὁ ἀρχιμανδρίτης Βλαδίμηρος διαιρεῖ εἰς ἐννέα διάφορα τμήματα ὡς ἑξῆς· Τμῆμα Α΄ Ἅγιαι Γραφαί, ἀριθ. 1—27. Τμῆμα Β΄ Συγγράμματα Ἁγίων Πατέρων ἤτοι 1) ἑρμηνεία εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν, 2) Δογματικὰ καὶ Ἠθικοθρησκευτικὰ καὶ 3) Διάφοροι Θεολογικαὶ Πραγματεῖαι ἀριθμ. 28—260. Τμῆμα Γ΄ Βιβλία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, ἀριθμ. 261—314. Τμῆμα Δ΄ Κανονικὰ Κανονικοῦ περιεχομένου, ἀριθμ. 315—399. Τμῆμα Ε΄ Ἱστορικά, ἀριθμ. 340—412. Τμῆμα ΣΤ΄ Συλλογὴ ποικίλου περιεχομένου, ἀριθμ. 413—445. Τμῆμα Ζ΄ Ἐπιστημονικὰ καὶ Ἔργα ἀρχαίων ποιητῶν, φιλοσόφων καὶ ἱστορικῶν, ἀριθμ. 446—510. Τμῆμα Η΄ Γράμματα καὶ Ἐπιστολαί· 1) Ἑλληνικά, ἀριθμ. 511—559 καὶ 2) Γεωργιανά, ἀριθμ. 560—562 καὶ Τμῆμα Θ΄ Δύο ἀποσπάσματα Περγ. (Ἀποστόλου) τοῦ VI΄ αἰῶνος, ἀριθμ. 563.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης Βλαδίμηρος πρὸς εὐχερεστέραν τῆς ἐκτενοῦς αὐτοῦ βίβλου καὶ τῶν χειρογράφων χρῆσιν συντάξας ἐπιμελῶς ἐπισυνῆψεν ἐν τῷ τέλει λεπτομερέστατον ἀλφαβητικὸν πίνακα, μὴ παραλείψας ἵνα σημειώσῃ παρὰ τὸν ἴδιον ἀριθμὸν διὰ λατινικῶν στοιχείων χάριν τῶν λογίων καὶ τῶν ὑπ᾿ αὐτῶν ἐκδεδομένων συγγραμμάτων καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν παλαιοτέρων Καταλόγων, οἷον τοῦ Mattei καὶ τοῦ Σάββα. Ἐκ τῆς ὅλης ἐργασίας, ἣν μετὰ τόσης ἐπιμελείας, τάξεως καὶ φιλοπονίας ἀπεπεράτωσεν ἐν τῇ σπουδαίᾳ αὐτοῦ συγγραφῇ, συνάγεται ὅτι τὰ ἐν τῇ Συνοδικῇ τῆς Μόσχας Βιβλιοθήκῃ ἀποκείμενα χειρόγραφα εὗρον ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ ταῖς χερσὶ τοῦ ἐλλογίμου καὶ περὶ τὴν Παλαιογραφίαν τρίβωνος ἀρχιμανδρίτου τὸν ἁρμοδιώτατον ἄνδρα, ὃς τῇ βοηθείᾳ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ σχετικῶν συγγραφῶν ἐφιλοτέχνησεν ἀρίστην καὶ τελειοτάτην εἰς τὸ εἶδος αὐτῆς βίβλον, ἐν ᾗ μετὰ περισσείας καὶ ἀξιοζήλου συστηματικῆς ἀκριβείας, ἐν λεπτομερείᾳ πάσῃ, περιέλαβε πᾶν ὅ, τι δύναται νὰ καταστήσῃ εὐχερῆ, καὶ ἄπωθεν ἔτι, τὴν χρῆσιν τῶν χειρογράφων τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης.

Ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἀποδώσωμεν, ἔστω καὶ ἁπλῆν τὴν ἐπιγραφὴν τῶν χειρογράφων εἰς τὰ μέρη, ἀφ᾿ ὧν ταῦτα προῆλθον, οὐκ ἀλυσιτελὲς ἐνομίσαμεν ὅπως, ἐπιτομὴν οἱονεὶ καταρτίζοντες τῆς ὀγκώδους συγγραφῆς τȣ̃ Ἀρχιμ. Βλαδιμίρȣ, ἐκδῶμεν ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει συνοπτικὸν τῶν Ἑλληνικῶν χειρογράφων Κατάλογον, διελόντες ταῦτα κατὰ Μονάς, αἷς πρῶτον ταῦτα ἀνῆκον, ἐν τέλει δὲ διὰ τὸ ἀκριβὲς περιλαβόντες ταῦτα κατὰ σειρὰν καὶ τάξιν, ἣν ἔχει καθ᾿ ὕλην καὶ ἀριθμὸν αὔξοντα αὐτὸς οὗτος ὁ τȣ̃ Βλαδιμίρȣ Κατάλογος. Ἡ εἰς τὸ ὁμογενὲς δημόσιον προσφερομένη Ἐπιτομὴ τοῦτο ἔχει περαιτέρω καθ᾿ ἡμᾶς τὸ λυσιτελές, ὅτι τοῖς μὴ ἀποκτήσασιν ἢ καὶ μὴ δυναμένοις εὐχερῶς ἀποκτῆσαι τὸ ὀγκῶδες τȣ̃ Βλαδιμίρȣ βιβλίον δίδωσι γενικήν τινα ἰδέαν καὶ γνῶσιν τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐν τῇ Συνοδικῇ τῆς Μόσχας Βιβλιοθήκῃ ἀποκειμένων ἑλληνικῶν χειρογράφων, ὑπὲρ ὧν πολὺ ἀναμφηρίστως καὶ τοῖς καθ᾿ ἡμᾶς ἐπιστήμοσι τὸ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον.

Ἐκ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἰδέας, καίπερ ὑπὸ πολλῶν περισπώμενοι καθηκόντων, ἔγνωμεν καταρτῖσαι τὴν λιτὴν καὶ ὀλιγοσέλιδον ταύτην βίβλον [α]), τῆς πρὸς ἐκτύπωσιν

α) Ἐν τῇ ἀντιγραφῇ καὶ τῇ τῶν ἀριθμῶν καὶ χρονολογιῶν παραβολῇ πρόθυμον καὶ ἱκανὴν προσήνεγκεν ἡμῖν τὴν ἀντίληψιν ὁ χρηστὸς καὶ εὔελπις νέος, ἡμῖν δὲ λίαν ἀγαπητὸς κ. Ἰωάννης Σ. Σπαθάρης ὁ ἐξ Ἀγγύρας, φοιτητὴς τῆς ἐν Κιέβῳ Πνευματικῆς Ἀκαδημίας, παρ᾿ ἡμῖν ἐξ ἀγαθῆς συγκυρίας παρατυχών, ἐφ᾿ ᾧ καὶ τὸν δίκαιον αὐτῷ ἀπονέμομεν ἔπαινον καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἐφ᾿ οἷς ἡμῖν προθύμως συναντελάβετο.

αὐτῆς δαπάνης κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου προθυμίᾳ ἀξιεπαίνῳ καταβληθείσης ὑπὸ φιλοκάλου καὶ φιλαρχαίου ὁμογενοῦς, ἣν κλεῖδα οἱονεὶ τοῦ ἐν Κρεμλίνῳ φιλολογικοῦ θησαυροῦ προσφέρομεν τοῖς φιλαρχαίοις ὁμογενέσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐν τῷ γεραρῷ Ἄθῳ σεβασμίαις βασιλικαῖς Μοναῖς δῶρον ἐκ Μόσχας τίμιον καὶ ἱερὸν ἀποστέλλοντες τὰ σεπτὰ ὀνόματα προσφιλῶν αὐταῖς κειμηλίων, ἅτινα, αἰῶνας ὅλους ἀσινῆ ἐν αὐταῖς μετὰ τοσούτων ἄλλων ὑπὸ τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων πατέρων εὐλαβῶς διατηρηθέντα, ἀλώβητα ἐς δεῦρο ἐν τῇ φιλοξένῳ καὶ ὁμοδόξῳ ταύτῃ χώρᾳ περισώθησαν, τῇ ἀναπτυσσομένῃ ἐπιστήμῃ συνεργοῦντα. Τίνα χρόνον καὶ ὑπὸ τίνος τὰ ἐν Μόσχᾳ ἀποκείμενα ἤδη Ἑλληνικὰ χειρόγραφα μετηνέχθησαν ἐξ Ἀνατολῆς καὶ ἰδίᾳ ἐξ Ἄθω, λέγει μὲν ἡ σχετικὴ ἱστορία. Ἀλλ' οὐχ ἡμῶν ἐνταῦθα περὶ ταύτην διὰ μακρῶν ἀσχοληθῆναι, ἐφ' ᾧ καὶ ἀρκούμεθα γενικῶς μόνον ἀναφέροντες ὅτι ἡ διόρθωσις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐν Ῥωσσίᾳ βιβλίων ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νίκωνός ἐστιν ἡ πρώτη καὶ κυριωτάτη αἰτία τῆς τῶν χειρογράφων τούτων ἐξ Ἀνατολῆς μεταφορᾶς· οὕτως ἐν Ἱστορίᾳ τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας ἀναγινώσκομεν τάδε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ‚....ὁ Τσάρος (Ἀλέξιος Μιχαήλοβιτζ) καὶ ὁ Πατριάρχης (Νίκων) χαροποιηθέντες ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ Παϊσίου (Πατριάρχου Κων-λεως) ἀπέστειλαν ἐκ δευτέρου μετὰ πλουσίων ἐλεῶν τὸν κελλάρην Ἀρσένιον Σουχάνωφ πρὸς ζήτησιν ἀρχαίων χειρογράφων εἰς τὸ Ἅγιος Ὄρος τοῦ Ἄθω, ἔνθα συνέλεξε πεντακοσίας περίπου Ἑλληνικὰς βίβλους, ἐξ ὧν ἓν Εὐαγγέλιον γεγραμμένον πρὸ χιλίων καὶ πεντήκοντα ἐτῶν· τὸν Ἄθωνα ἐζήλωσαν καὶ οἱ Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι, ἀποστείλαντες διὰ τοῦ Ἀρσενίου μέχρι διακοσίων ὁμοίων χειρογράφων, ἅτινα συνιστῶσι καὶ μέχρι τοῦδε τὸν κάλλιστον θησαυρὸν τῆς ἐν Μόσχᾳ Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης‘ (Ἱστορ. Ῥωσ. Ἐκκλ. μεταφρ. Θ. Βαλλιάνου, σ. 227). Ὁ μοναχὸς λοιπὸν Ἀρσένιος Σουχάνωφ ἐστὶν ὁ τὸν κάλλιστον καὶ πολύτιμον τοῦτον θησαυρὸν ἐξ Ἀνατολῆς εἰς Ῥωσσίαν μετενεγκών· διὸ καὶ στενῶς τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τῶν χειρογράφων συνδέεται, ἐν τῇ προμετωπίδι πάντων σχεδὸν ἀναγεγραμμένον[a]). Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἡ ἐξ Ἀνατολῆς μεταφορὰ τῶν χειρογράφων τούτων μαρτυρεῖ πρὸς τούτοις καὶ τὰς στενὰς ἀδελφικὰς σχέσεις τῶν δύο Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες καὶ τρόπῳ τοιούτῳ συνεχῶς πρὸς ἀλλήλας ἐπεκοινώνουν, ὑπὲρ τῆς μιᾶς καὶ μόνης σεπτῆς καὶ ἱερᾶς ἀληθείας ἀγωνιζόμεναι, τῆς ἀμωμήτου καὶ ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως. Τὴν σχέσιν ταύτην τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ ἐν Ἀνατολῇ πρεσβυγενῆ κέντρα τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀφ' ὧν τηλαυγὲς καὶ πυριλαμπὲς ἀνέτειλεν εἰς τὴν ἀχανῆ τῶν Τσάρων Αὐτοκρατορίαν τὸ τῆς Χριστιανικῆς

---

a) Ἀνάγνωθι ὅσα σχετικὰ καὶ καλὰ γεγραφὼς ἔχει ὁ πολυΐδρις μεσαιωνοδίφης κ. Μανουὴλ Γεδεὼν ἐν τῷ ‚Ἄθῳ‘ σελ. 338–341, κατ' αὐτὸν δὲ καὶ Σοφ. κ. Οἰκονόμου περὶ τῆς Ἁγίας Ὄλγας σελ. 31. Καραμζίνου Ἱστοριάν. Μεταφρ. Κ. Κροκιδᾶ Τομ. ζ'. σελ. 167-168. Δικαιοτάτην κρίνοντες τὴν περὶ συντάξεως ἀκριβῶν καταλόγων τῶν ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς Χειρογράφων διατυπουμένην εὐχὴν τοῦ κ. Γεδεὼν συνενοῦμεν καὶ τὴν ἡμετέραν, μυχίως ποθοῦντες, ὅπως ἡ Ἁγιορειτικὴ Πολιτεία, πρὸς ἣν δι' ἱερῶν καὶ ἡμεῖς συνδεόμεθα δεσμῶν, διὰ γενναιοτέρου πρὸς τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ προϊοῦσαν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν βήματος, συνᾴδοντος πάντοτε πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον καὶ διὰ μορφώσεως πλειοτέρων παρ' αὐτῇ λογίων μοναχῶν ἐξέλθῃ τῆς αὐστηρᾶς καὶ οὐχὶ πάντοτε ἀσφαλοῦς συντηρητικότητος, εἰς ἣν περιωρισμέναι ἄγαν ἀποιχομένης ἐποχῆς θεωρίαι συνέχουσι ταύτην. οὕτω δὲ ὡς λεγομένη τε καὶ οὖσα Ἀκρόπολις τῆς Ὀρθοδοξίας τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐργαστήριον τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ ἐν-γένει ἁγνοῦ Χριστιανικοῦ βίου, καταστῇ σπουδαῖος ἅμα ἐν τῷ μέλλοντι παράγων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου καί, παραστῇ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου σεβασμία θεματοφύλαξ πατρῴων θησαυρισμάτων ἀξία τῆς ὑψίστης εὐλαβείας παντὸς ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ‘. (Ὄρ. σελ. 45).

[illegible] XVI [illegible] τῆς διορθώσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Βιβλίων ἐξ Ἄθωνος [illegible] Μοναχῷ Μαξίμῳ τῷ ἐπικαλουμένῳ Γραικῷ, [illegible] ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας (α).

α) Ὁ ἱερὸς Μάξιμος ἐγεννήθη τῷ 1480 ἐν Ἄρτῃ τῆς Ἠπείρου ἐκ πατρὸς Μανουὴλ (ὃς ἦν καὶ βοεβόδας) καὶ μητρὸς Εἰρήνης· μετὰ τὴν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐγκύκλιον παίδευσιν μετέβη εἰς Παρισίους, Φλωρεντίαν καὶ Βενετίαν, ἔνθα τελειοποιηθεὶς ἐν τῇ σπουδῇ τῆς Θεολογίας, Φιλοσοφίας, Ἱστορίας καὶ Φιλολογίας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ μετέβη εἰς Ἅγιον Ὄρος, κατεταχθεὶς καὶ καρεὶς μοναχὸς ἐν τῇ Ἱερᾷ καὶ Βασιλικῇ Λαύρᾳ τοῦ Βατοπεδίου, τῇ δικαίως ἐπὶ τούτῳ ἐναβρυνομένῃ, ἀφ' ἧς μετὰ δεκαετῆ ἐν αὐτῇ ἀσκητικὸν βίον διὰ τὴν περικοσμοῦσαν αὐτὸν ἔξοχον παιδείαν καὶ ἀρετὴν ἐκλήθη ἐπισήμως εἰς Μόσχαν ὑπὸ τοῦ φιλομούσου Μ. Δουκὸς Βασιλείου Ἰβάνοβιτζ, πρῶτον ἵνα τακτοποιήσῃ τὴν πλουσίαν, ἀλλ' ἄτακτον Βιβλιοθήκην, τὴν ἐκ Ῥώμης μετενεχθεῖσαν, καὶ δεύτερον ἵνα ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἐξ ἀντιπαραβολῆς πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ χειρόγραφα διόρθωσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων. Περὶ τῆς ἐν Ῥωσσίᾳ δράσεως τοῦ Μαξίμου ἡ Ἱστορία τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας ἀναφέρει μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐγκωμίων τὸ ὄνομα τοῦ ἱεροῦ ἀνδρὸς καὶ μακρὸν ποιεῖται λόγον περὶ τῆς καθ' ἕκαστα ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἰδοὺ τί ἐπισήμως γράφει περὶ τοῦ ἱεροῦ Μαξίμου ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία τοῦ Καζὰν ἐν τῷ Προλόγῳ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθέντων ἐκ 1308 σελίδων, ἐν τρισὶ τόμοις, Συγγραμμάτων αὐτοῦ. ‚Ἡ ὀρθόδοξος Ἑλλὰς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ πεπαιδευμένου ἀνδρός, τοῦ ἱεροῦ Μαξίμου, ἐδωρήσατο τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ τὴν πολυτιμωτάτην καὶ ἐπικαιροτάτην τῶν βοηθειῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πίστεως ἐκείνης, ἣν αὐτὴ ἡ ἰδία παρέδωκεν ἡμῖν καὶ ἥτις κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἤρξατο κλονιζομένη ὑπὸ μεγάλων κινδύνων'... (*Сочиненія преп. Максима Грека, изданныя при Казанской Духовной Академіи*)· ὁ δὲ С. Миропольскій ὧδε πως ἐκφράζεται περὶ αὐτοῦ· ‚Ὁ Μάξιμος ἀφικόμενος εἰς Μόσχαν τῷ 1506 (κατ' ἄλλους τῷ 1518) ἐπὶ τοῦ Δουκὸς Βασιλείου καὶ ἰδὼν τὴν βιβλιοθήκην, ἣν ἔφερε μεθ' ἑαυτῆς ἐκ Ῥώμης ἡ Σοφία Παλαιολογίνα ἀνεφώνησε· ‚Βασιλεῦ' οὔτε ἡ Ἑλλὰς πᾶσα δὲν ἔχει τὸν τόσον πλοῦτον, οὔτε ἡ Ἰταλία, ἔνθα ὁ Λατινικὸς φανατισμὸς μετέβαλεν εἰς στάκτην πολλὰ συγγράμματα τῶν ἡμετέρων θεολόγων, διασωθέντα ὑπὸ τῶν πατριωτῶν μου ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν βαρβάρων. Ἡ ἄφιξις τοῦ Ἕλληνος Μαξίμου, διακρινομένου ἐπὶ ὑψηλῇ μορφώσει οὐ μόνον ἐν ταῖς θεολογικαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιστήμαις προὐκάλεσε σπουδαίαν πνευματικὴν κίνησιν ἐν Ῥωσσίᾳ, αἱ δὲ ὑπηρεσίαι αὐτοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν θεολογικὴν παίδευσιν εἶσι λίαν σπουδαῖαι. Ὁ Μάξιμος κατέλιπεν ὁλόκληρον Σχολὴν ὑγιῶς καὶ ἀρτίως κατηρτισμένων θεολόγων· πρῶτος οὗτος συνέγραψε διὰ τὰς ἡμετέρας Σχολὰς τὸ πρῶτον Δοκίμιον Γραμματικῆς· εἰς αὐτὸν ἀνήκει ἐπίσης τὸ πρῶτον Δοκίμιον διορθώσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν βιβλίων· τούτου ἔργα εἰσίν, ὁ Ἔλεγχος τοῦ Λατινισμοῦ καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ψεύδους καὶ τῆς δεισιδαιμονίας ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀποκρύφοις· μετὰ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ὁ ἱερὸς Μάξιμος συνήνου τὴν ἁγνότητα τοῦ βίου καὶ τὴν σταθερότητα καὶ ἐμμονὴν ἐν ταῖς πεποιθήσεσιν αὐτοῦ'. (*Образованіе и школы на Руси въ XV—XVII вѣкахъ, стр. 33*). Ὁ ἱερὸς Μάξιμος κατέλιπε σειρὰν ὅλην διαφόρων θεολογικῶν Συγγραμμάτων, ἐν σλαυικῇ γλώσσῃ συντεταγμένων, δογματικοῦ, πολεμικοῦ καὶ ἠθικοῦ περιεχομένου, μεγάλην κεκτημένα ἱστορικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἐν Ῥωσσίᾳ θεολογικὴν ἐπιστήμην. Τὸν βίον αὐτοῦ ἐξεμέτρησεν ὁ ἱερὸς ἀνὴρ ἐν τῇ παρὰ τὴν Μόσχαν Σεβασμίᾳ Λαύρᾳ τοῦ Ἁγίου Σεργίου τῷ 1556, ἔνθα ἤδη ἀπόκειται καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ λείψανον ἐν ἰδιαιτέρῳ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ εὐκτηρίῳ οἴκῳ μετὰ μακρὰν σειρὰν θλίψεων καὶ στενοχωριῶν, ἃς προὐξένησεν αὐτῷ ἡ δυσμένεια τῶν κρατούντων, δικαιωθεὶς ὅμως εἶτα ὑπὸ τῆς ἱστορίας καὶ θεωρηθεὶς ἔκτοτε ὑπὸ τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας ὡς ἅγιος, ἑορταζόμενος τῇ 21 Ἰανουαρίου. ‚Βραχέα τινὰ περὶ Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ' Δημοσιευθέντα τῷ [illegible] ἔτει ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ. Τεῦχος 23. Σελ. 180—183.

Κλείοντες τὰς ὀλίγας προεισαγωγικὰς ταύτας λέξεις προστίθεμεν ἐνταῦθα ἐπεξηγηματικῶς ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ ἡμῶν Ἐπιτομῇ προὐτιμήσαμεν ἰδίαν τῶν χειρογράφων διαίρεσιν, τὴν κατὰ Μονάς, τῇ ἀρχαίᾳ αὐτῶν καταγωγῇ καὶ συγγενείᾳ χαριζόμενοι. περιελάβομεν δὲ μόνον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ ἀρχικὸν ἡμῶν σχέδιον τὸν τίτλον τοῦ χειρογράφου, τὸν συγγραφέα, τὸν αἰῶνα, τὴν ὕλην, ἐφ' ἧς γέγραπται τὸ χειρόγραφον, τὸν ἀριθμὸν τῶν φύλλων καὶ ἐκείνας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαντωσῶν διαφόρων σημειώσεων, αἵτινες μεῖζόν τι ἐνεῖχον, καθ' ἡμᾶς, τὸ ἐνδιαφέρον ἐν σχέσει πρὸς αὐτὰ ταῦτα τὰ χειρόγραφα καὶ τοὺς κτήτορας, παρ' οἷς ταῦτα εἰς δεῦρο διεσώθησαν, πάσας τὰς λοιπὰς λεπτομερείας ἀφέντες ἐν τῷ ὀγκώδει τόμῳ τȣ̃ Ἀρχιμανδρίτȣ κ. Βλαδημίρȣ, εἰς ὃν παραπέμπονται οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων λογίων βουλόμενοι καὶ δυνάμενοι· διὰ τὸ συνεχὲς δὲ καὶ ἀκριβὲς ἐν τῇ ἐπὶ μέρους εὑρέσει καὶ μελέτῃ τῶν τίτλων τῶν χειρογράφων ἐπισυνήψαμεν καὶ σύντομον ἐν τέλει Κατάλογον ὅλων ὁμοῦ τῶν χειρογράφων κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ τάξιν, ἣν ἔχει ἡ τȣ̃ Ἀρχιμανδρίτȣ Βλαδημίρȣ βίβλος. Ταύτην οὕτω παρεσκευασμένην παραδίδομεν τὴν Ἐπιτομὴν τοῖς ἡμετέροις φιλαρχαίοις, οὐχὶ μέγα τι αὐτοῖς προσφέρειν δοκοῦντες, ἀλλὰ βοήθειαν ταῖς μελέταις αὐτῶν ἁπλῆν προσενεγκεῖν εἰλικρινῶς ἐπιποθοῦντες.

Ἐγράφομεν ἐν Μόσχᾳ,
Μετοχίῳ τȣ̃ Πατριαρχικȣ̃ Οἰκȣμενικȣ̃ Θρόνȣ·
Ἰουλίȣ φθίνοντος. Ἔτ. Σωτ. 1896.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ
Βατοπεδινὸς
ὁ ἐξ Ἐλατείας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Τὰ ἐν τῇ Συνοδικῇ Βιβλιοθήκῃ Ἑλληνικὰ Χειρόγραφα, ὧν ὁ Κατάλογος ἐν τῇ παρούσῃ κατέστρωται Ἐπιτομῇ, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως διαιροῦνται κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ἀπαντώσας πληροφορίας ὡς ἑξῆς·

Α΄. ΕΞ ΑΘΩ.

1.	Μονῆς	Μ. Λαύρας τῶν Καρεῶν (Πρωτάτου)	Κώδηκες	1
2.	„	Μ. Λαύρας	„	53
3.	„	Βατοπεδίου	„	58
4.	„	Ἰβήρων	„	145
5.	„	Χιλανδαρίου	„	4
6.	„	Διονυσίου	„	27
7.	„	Κουτλουμουσίου	„	9
8.	„	Παντοκράτορος	„	31
9.	„	Ξηροποτάμου	„	6
10.	„	Δοχειαρίου	„	10
11.	„	Φιλοθέου	„	32
12.	„	Σίμωνος Πέτρας	„	1
13.	„	Σταυρονικήτα	„	10
14.	„	Ἐσφιγμένου	„	18
15.	„	Ἁγίου Παντελεήμονος	„	1
16.	„	Κωνσταμονίτου	„	8
				414

Β΄. ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΡΩΝ

17. ἤτοι Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων καὶ λοιπῶν 96

Γ΄. ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ . . . 53

Ἐν συνόλῳ κώδηκες. . . . 563

Α'.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ.

I. ΜΟΝΗ Μ. ΛΑΥΡΑΣ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου*).	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	8	Παροιμιαστής, περιέχων Ἀναγνώσματα ἐκ τῶν Βιβλ. τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης — Καθολικῶν Ἀποστολικῶν Ἐπιστολῶν a) . . . . Σημ. ,Τῆς Λαύρας τοῦ Νοσοκομείου, Ἁγίου Νικολάου'.	Περγαμ.	XII	200
2	13	Εὐαγγέλιον (Τετραυάγγελον) β) . . . . . Σημ. ,Λαύρα. Εὐαγγέλιον'.	Περγαμ.	X	340
3	34	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 30 πρῶται ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Χάρτ.	XV	371
4	49	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ μετὰ Βιβλ. Ἀσμάτων καὶ Διάφορα ἄλλα Δογματικοῦ περιεχομένου	Περγαμ.	XII	277
5	54	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ καὶ 10 Βιβλ. ᾄσματα μετὰ Ἑρμ. ἀγνώστου συγγραφέως . .	Χάρτ.	XVI	282
6	64	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 44 πρῶται Ὁμιλίαι εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Εὐαγ. . .	Περγαμ.	XI	374
7	67	Ἰωαν. τοῦ Χρυσοστόμου 46 Ὁμιλίαι (45—90) εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Εὐαγ. .	Περγαμ.	X	352
8	73	Ἰωάν. τοῦ Χρυσοστόμου 88 Ὁμιλίαι εἰς τὸ κατὰ Ἰωάν. Εὐαγ.	Περγαμ.	X	371
9	89	Εὐαγγέλιον (Τετραυάγγελον) μεθ' ἑρμηνείας . . . . Σημ. Φ. 1. ,Διονυσίου Ἱερομονάχου τοῦ ῥήτορος'.	Περγαμ.	XII	297

*) Τοῦ Ἀρχιμ. Βλαδιμήρου· ὑπὸ τοὺς ἀριθ. τοῦ Καταλόγου τούτου εὕρηνται ἐν τῇ Βιβλ. τὰ χειρόγραφα.

a) φ. 176· ,Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Βασιλείου'. φ. 200· Ἐγράφη ἡ παροῦσα βίβλος αὕτη διὰ συνδρομῆς (= ῆς) τοῦ τιμιωτάτου καὶ καθηγουμένου ἡμῶν κύρ. Θεοδώρου τοῦ Κεφ. ἐν ἔτει ς,χκδ' = 6624 = 1116. ἐπὶ τῷ λδ' ἔτει τῆς βασιλείας Κύρ. Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ. Ἰνδ. θ'.

β) φ. 1· ἔτ. 1707. ,Τὸ παρὸν ἱερὸν καὶ θεῖον Εὐαγγέλιον τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Λαύρας'. Сія надпись найдена мною въ Сем. 21 октября (3 ноября) 1835 г., а книга подарена мнѣ въ монастырѣ св. Лавры два мѣсяца тому назадъ. В. А. 31 окт. 1835.

Σημ. Ἡ ἰδιόχειρος ὑπογραφὴ τοῦ κόμητος Βλαδ. Δαβίδωφ, ὅστις καὶ ἐδώρησε τὸ πολύτιμον τοῦτο χειρόγραφον εἰς τὴν Συνοδ. βιβλιοθήκην [illegible] τῷ 1871 σὺν τῷ ὑπ' ἀριθ. 11 χειρογρ. Εὐαγγελίῳ.

I. ΜΟΝΗ Μ. ΛΑΥΡΑΣ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
10	91	*Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθ. καὶ Μάρκον μεθ' ἑρμηνείας α)*	Περγαμ.	XII	355
11	94	*αἱ 14 Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου μεθ' ἑρμ. Οἰκουμενίου, Θεοδωρήτου καὶ ἄλλων*			
12	101	*Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμου 44 Ὁμ. εἰς τὴν Α'. πρὸς Κορινθ. ἐπ. τοῦ Ἀπ. Π. β)*	Περγαμ.	X 990 ἔτ.*)	285
13	108	*Ἰ. τοῦ Χρ. 34 Ὁμ. εἰς ἐπιστ. τοῦ Ἀπ. Π. (πρὸς Ἑβρ.), 12 ὁμ. πρὸς Κολ. καὶ διάφορα γ)*	Περγαμ.	X 993 ἔτ.	255
		Σημ. Ἐν τοῖς φύλλοις 104, 105, 106, 240—246, 251, 252, 253 περιέχονται διάφ., διαφόρων Πατέρων· ἐν τῷ τέλει δὲ προσήρτηνται κεκολλημένα τεμάχια περγαμηνῆς, ἐν οἷς καὶ τεμάχια ἐπιστολῶν τοῦ V—VI αἰῶνος.			
14	110	*Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μετὰ σχολίων ἐν τοῖς περιθωρίοις*	Περγαμ.	XI	201
15	115	*(Κατηχουμενίων Λαύρας). Ἀθανασίου Πατρ. Ἀλεξανδρείας*	Χάρτ.	XV	398
16	125	*Βασιλείου τοῦ Μ. 51 Ὁμιλίαι δ)*	Περγαμ.	X 977 ἔτ.	314
17	126	*Βασιλείου τοῦ Μεγ. Ἑξαήμερος καὶ διάφορα*	Περγαμ.	XI	199
18	140	*Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 30 λόγοι ε)* . .	Περγαμ.	X 975 ἔτ.	288
		Σημ. Ὁ Κῶδιξ ἔχει 4 μικρογραφικὰ σημεῖα, ἃ ἐν κατὰ σημειουμένην ἑρμηνείαν. Τὸ ἔλεγχον τοῦτο σημεῖον τέτακται.			
19	144	*Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 27 λόγοι* . . .	Περγαμ.	X	362

α) Ἀφιερώθη τῇ Ἁγ. Λαύρᾳ ἐν ἔτει 6906 ἀπ. κτ. κ. = 1398 μ. Χ.

β) φ. 5ʳ „Ἐγράφη χειρὶ Ἰωάννου ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἐτελειώθη ἔτους 6498 = 990".

γ) φ. 1ʳ „Ἐτελειώθη Θεοῦ βοηθοῦντος κατὰ τὴν ζ' τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ἔτ. ς,φα = 993. Οἱ ἐντυγχάνοντες εὔχεσθε τῷ γράψαντι Ἰωάννῃ μοναχῷ ταπεινῷ καὶ ἁμαρτωλῷ".

δ) „Ἔγραψε τήνδε Νικόλαος τὴν βίβλον... ἐμπειρίᾳ τέχνης τε καὶ ψυχῆς ζέσει ἐγράφη Ἰνδ. ε. ἔτ. 6485.

ε) φ. 287 „Ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ ἡ πανόραστος αὕτη βίβλος μηνὶ Ἰουνίῳ ε'. ἡμέρᾳ [illegible], ὥρᾳ θ'. ἰνδ. γ'. ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ς,υπγ. = 6483 = 975. Γραφεῖσα διὰ χειρὸς Νικολάου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐπονομαζομένης Πολεκρὸν"...

**) Σημ. Ἐν πολλοῖς τῶν χειρογράφων ἐκτὸς τοῦ αἰῶνος ἐπισυνάπτεται καὶ ὡρισμένη χρονολογία· ταύτης ὑπαρχούσης σημειοῦμεν παρ' αὐτῷ διὰ τὸ ἀκριβές.*

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ᾗ γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα
20	155	Γρ. τοῦ Θεολ. 16 λόγ. μεθ' ἑρμ. Νικήτα Ἡρακλείας, καὶ Ἀλεξάν. μ. Ἑρμηνείας.	Χάρτ.	XV	464
21	163	Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμου 19 λόγοι	Περγαμ.	X	275
22	169	Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμου 35 λόγ. ὑπὸ τ. ἐπιγρ. „Μαργαρίτης“	Περγαμ.	XI	389
		Σημ. φ. 21—26 καὶ 43—51 βομβυκ.			
23	175	Ἐκλογαὶ ἀπὸ διαφ. λόγ. Ἰ. τ. Χρ. συντ. παρὰ Θεοδώρου Μαγίστρου α) . .	Περγαμ.	XI	247
24	183	Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου λόγοι μετὰ σχολίων	Χάρτ.	XV	307
25	202	Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἔργα . . .	Περγαμ.	XI	261
26	212	Γρηγ. Ἀρχιεπ. Θεσσ. τοῦ Παλαμᾶ 60 Ὁμιλ., καὶ ἄλλαι πραγματεῖαι	Χάρτ.	XV	308
27	223	Ἀντιόχου Μοναχοῦ Πανδέκτη, καὶ διάφ. πραγματεῖαι	Χάρτ.	XV	321
28	230	Μιχαὴλ Γραμματικοῦ Γλυκᾶ Ἐπιστολαὶ β).	Χάρτ.	XVI 1603	339
29	270	Συλλογὴ γ)	Χάρτ.	XV	124
30	273	Τυπικὸν Ἁγίου Σάββα δ)	Χάρτ.	XV	358
31	300	Κανονικὸν ε)	Περγαμ.	XII	197
32	308	Συλλογὴ ὕμνων καὶ εὐχῶν θηκαρᾶ καὶ ἄλλ.	Χάρ.	XVI 1546	238
33	317	Νομοκάνων τ. ἔ. Συλλ. Ἐκκλ. Κανόνων καὶ Βασιλ. διατάξεων Ἰωάννου Σχολαστικοῦ καὶ ἄλλα κανονικά	Περγαμ.	XI	229
		Σημ. φ. 1: Περὶ τῶν 5 Πατριαρχείων, Ἱεροσολύμων, Ῥώμης, Κων-πόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας... πρῶτος θρόνος καὶ πρῶτον πατρ. Ἱεροσολύμων.			
34	320	Συλλογὴ Κανον. βιβλίον ς)	Περγαμ.	XII	261
		Σημ. Τὰ φ. 5, 7—14 καὶ 243—264 χάρτ.			

α) „Βιβλίον τῶν κατηχουμένων τῆς Ἰ. Λαύρας, τοῦ Ὁσ. πατρὸς ἡμῶν Ἀθαν., τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ“.

β) „Τοῦ Γλυκᾶ Μιχαὴλ Δημοτικά“.

γ) φ. 116· „Βιβλίον τῶν Κατηχουμενείων ...Λαύρας, ὃ προσετέθη παρὰ τοῦ Τιμιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις κυροῦ Ἰωακείμ, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸ εὔχεσθε ὑπὲρ αὐτοῦ“.

δ) φ. 5· „προσετέθη τὸ παρὸν βιβλίον... παρὰ τοῦ... τιμιωτάτου Μοναχοῦ Νήφωνος τοῦ Σκευοφύλ. ὑπὲρ ψυχικὴν αὐτοῦ σωτηρίαν“.

ε) Βιβλίον τοῦ Κουκουζέλη, τῶν κατηχουμενείων καὶ... τοῦ Ἰωακεὶμ Πατριάρχη“.

ς) φ. 34· „Μηνὶ Μαΐῳ, ἔτ. 116- ἐπεγράφη δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ Ἁγίου ἡμῶν Βασιλέως Μανουὴλ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς Πορφυρογέννητος καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός“.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		XIV αἰῶνος. Ἐν φ. 260 καὶ 261 σημειοῦται ὁ ἀφιερώσας τὸ βιβλίον μον. Γαβριὴλ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου τῷ 1575 ἐπὶ ἡγουμ. Ἱερομον. Θεοδούλου.			
35	322	Συλλογὴ Κανόνων, ἐν οἷς μέγ. μέρος περὶ γάμ. βαθμῶν συγγενείας	Χάρτ.	XV	126
36	330	Πρόχειρον νομικὸν Κ. Ἀρμενοπούλου ἐν ἓξ βιβλίοις	Χάρτ.	XV	331
37	332	Νομοκάνον	Χάρτ.	XVI	228
38	312	Πατερικόν, ἤτοι Συλλογὴ συντόμων διηγήσεων καὶ Ἀποφθεγμάτων ἀρχ. Ἁγ. Πατέρων	Περγαμ.	X	414
39	349	Πατερικὸν Παύλου Μοναχοῦ α), . . .	Περγαμ.	XIII	251
40	359	Μηναῖον Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου .	Περγαμ.	XI	295
41	373	Μηναῖον Ἰανουαρίου	Περγαμ.	XI	168
42	379	Βίοι Ἁγίων διαφόρων μηνῶν . . .	Περγαμ.	XI	392
43	381	Βίοι Ἁγίων καὶ λόγοι	Περγαμ.	XI	317
44	387	Βίοι Ἁγίων καὶ λόγοι	Περγαμ.	XI	206
45	396	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVI	318
46	397	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVI	534
47	398	Βίος τοῦ Ὁσ. Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.	Περγαμ.	XI	165
48	400	Βίος Ἰωάσαφ βασιλέως Ἰνδίας καὶ τοῦ Ὁσ. Βαρλαὰμ β)	Περγαμ.	XI	232
49	401	Βίος τοῦ Ὁσίου Νίφωνος γ), ...	Περγαμ.	XII	178
50	406	Χρονογράφος Συμεὼν Λογοθέτου καὶ Μεταφραστοῦ δ), ...	Περγαμ.	XII	209
51	429	Συλλογὴ διαφόρων	Χάρτ.	XVII	252
52	473	Ὁμήρου Ἰλιὰς μετὰ σχολ. ἑρμην. Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης	Βομβ.	XIV	267
53	486	Λεξικόν ε)	Χάρτ.	XIV	251

α) „Ἐτελειώθη ἡ βίβλος ἥδε διὰ χειρὸς Μανουὴλ τοῦ Σφηνέα, μηνὶ Ἰουλίῳ 2.. ἡμέρᾳ ς' Ἰνδ. ι' ἔτ. 6805 = 1297“. β) „ὁ παρὼν Βαρλαὰμ ὑπάρχει ἐμοῦ τοῦ Μητροπ. πρῴην Φιλίππου καὶ ἐπροσήλωσα εἰς τὴν Βασιλικὴν Μονὴν τῆς Λαύρας“. γ) φ. 178' „ἐτελειώθη... διὰ συνδρομῆς Ἰωαννικίου μοναχοῦ, μηνὶ Ἰανουαρίῳ 31. Ἰνδικτ. δ' ἔτ. 6634 = 1126“. δ) ἔτ. 6669 = 1152 ε) φ. 1' „τῆς Λαύρας... Λεξικόν τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας. φ. 251 ζρκδ' = 1616“.

II. ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	2	Παλαιᾶς Διαθήκης 30 Βιβλία. Μηκ. $4^5/_8$, πλ. $3^1/_4$	Περγαμ.	XII	153
		Σημ. Τὰ 4 τελευταῖα φύλλα χάρτινα XVI αἰῶνος. Изъ монастыря Ватопедскаго на Аѳонѣ. Ἐν τῇ βιβλ. Ἰησοῦ τοῦ Σιρὰχ ἐλλείπουσι τὰ 2 πρῶτα κεφ. καὶ τὸ τελευταῖον 51 τὸ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ περιέχον.			
2	9	Τετραυάγγελον (Εὐαγγελιστάριον) VII αἰῶν. φ. 1—180 α)	Περγαμ.	VII	220
		Σημ. Ἀπὸ τοῦ 180—220 φ. XII αἰῶνος. Παλαιῶς δεδεμένον μετὰ σανίδων κεκαλυμμένων διὰ μεταξωτοῦ ὑφάσματος*)			
3	16	Τετραυάγγελον	Περγαμ.	XII	255
		Σημ. Τὰ φύλλ. 2—6 χαρτ. Ἔτος 1199.			
4	23	Ἀπόστολος, Ψαλτήριον καὶ Ἀκάθιστος ὕμνος	Περγαμ.	XI	229
		Σημ. Φύλλ. 133—158 χάρτινα τοῦ XVI αἰῶνος.			
5	59	Βιβλ. 12 Ἐλασσόνων προφητῶν μεθ' ἑρμην. Ἰ. Θεοδωρήτου β)	Π. (1—142) Χ. 143—310	XV	310
6	76	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλ. Πρῶται 43 εἰς τὸ κτ. Ἰωάννην Εὐαγ.	Βομβ.	XIV	267
7	113	Καισαρ., ἀδελφοῦ Γρηγορ. τοῦ Θεολ., Ἔργα. Μηκ. $5^3/_4$, πλ. $4^1/_2$	Περγαμ.	IX X	210

α) Μῆκ. $3^1/_2$, πλ. $2^1/_2$. Ἐν τοῖς φυλ. 62,100 καὶ 163 διὰ κινναβάρεως γέγραπται τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὡς ἑξῆς

ι
η
σ ω σ ο ν
ο
υ
ς

Τὰ σύγχρονα ἔντυπα ἑλλην. εὐαγγέλια πλεῖον πάντων συμφωνοῦσι πρὸς τὸ κείμενον τοῦ πολυτιμοτάτου καὶ ἀρχαιοτάτου τούτου Βατοπεδινοῦ χειρογράφου.

*) Ἐν τοῖς ἄκροις τῶν φύλλων φέρεται μεταγενεστέρως σλαυιστὶ ὑπογραφή. „Ї́акъ Ѧкій Арсенскъ". Ἐν τῷ 220 δέ φύλλῳ ῥωσσιστὶ ἡ ἑπομένη σημείωσις· „Сия книга великого Государя Козенная приказу книгопечатнаго дѣла книгохранителемъ подписана 10 (нч (1680) году".

β) „Μοναστηρίου τοῦ Βατοπεδίου, τοῦ κειμένου ἐν τῷ Πύργῳ".

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰὼν	Φύλλα.
8	117	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητικόν. Μηκ. $5^5/_8$, πλ. $3^1/_2$	Περγαμ.	IX	470
		Σημ. Ἐπληρώθη… διὰ χειρὸς Ἀθανασίου μοναχοῦ… ἔτ. 6388 = 880.			
		Σημ. ἔτ. 880, τὰ φύλλα 24—46 χειρὸς XIV αἰῶνος.			
9	134	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ὁμιλίαι*) . . .	Χάρτ.	XVI	251
10	137	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου Συγγράμματα. Μηκ. $6^1/_4$, πλ. $4^3/_4$	Περγαμ.	XI	180
11	147	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 51 λόγοι μετ. Ἐπιστολῶν	Περγαμ.	X	398
12	153	Γρ. τοῦ Θεολ. 16 λόγοι μεθ' ἑρμ. Νικήτα Ἡρακλείας	Βομβ.	XIV	315
13	154	Γρ. τοῦ Θεολόγου 11 Λόγοι μεθ' ἑρμ. Νικήτα Ἡρακλείας.	Βομβ.	XV	336
14	164	Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμ. 35 λόγοι, ὑπὸ τὴν ἐπων. Μαργαρίτης	Περγαμ.	X	439
15	181	Ἱεροῦ Θεοδωρήτου ἅπαντα	Περγαμ.	XII	167
16	182	Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου Λόγοι μετὰ βιογρ. .	Χάρτ.	XIV 1355	328
17	185	Κλίμαξ Ἰωάνν. ἡγουμ. Σινᾶ μετὰ βιογρ. αὐτοῦ καὶ ἄλλ. πραγμ.α)	Περγαμ.	X—XI	240
18	186	Κλίμαξ Ἰωάνν. ἡγ. Σινᾶ μετὰ βιογρ. „βιβλίον Νικολ. τοῦ Κρητός“β)	Περγαμ.	X	234
19	190	Κλίμαξ Ἰωάννου ἡγουμ. Σινᾶ μετὰ βιογραφίαςγ)	Περγαμ.	XIV	261

*) Ἐν τῷ 85 φύλλῳ σημειοῦται· ‚τέλος τῶν ἀπανθισμάτων‘. Ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν συγγραμ. Βασιλείου τοῦ Μεγ. Monach. ord. s Benedicti 1839, t. 3, p. 2, pag. 685 οἱ Λόγοι οὗτοι ἐπιγράφονται ‚Ἠθικοὶ λόγοι κδ'. ἐκλεχθέντες διὰ Συμεὼν Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου‘.

α) φ. 186· ‚Μνήσθητι κύριε τοῦ δούλου σου Χριστοφόρου Μοναχοῦ τοῦ καὶ γράψαντος ταύτην. Εμπρακτον ἀσκῶντὴν ἀνάγνωσιν, φίλε, μέμνησο τοῦγράψαντος. Ἐγράφη ἔτους 6500 = 992. Ἰνδ. ε'. φ. 257· ‚ἡ Παροῦσα Κλίμαξ. ἔνι (εἶναι) τῆς Ὁδηγητρίας τοῦ Βατοπαιδίου‘.

β) φ. 234· ‚ἡ βίβλος ἥδε πέφυκεν Ἀνθίμου Ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς καὶ οἱ μέλλοντες κατὰ καιροὺς ἀναγινώσκειν ταύτην εὔχεσθε ὑπὲρ αὐτοῦ‘.

γ) φ. 257· ‚θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Δωροθέου‘…, ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον κατὰ μῆνα Μάρτιον ἔτος 6814=1306 Ἰνδικτ. δ' δι' ἐνεργείας τοῦ τιμιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις Κυροῦ Ἀρσενίου‘… ‚Ἰωσὴφ Ἱερομόναχος‘.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
20	200	Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ α)	Περγαμ.	XI	227
21	203	Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἔργα . . . . Σημ. φ. 1—3 καὶ τὰ τελευταῖα 4 Βομβ. XIV αἰῶνος ἡ περγ. σκληρά, λευκὴ καὶ καθαρὰ ἐκτὸς τῶ πρώτω καὶ τελευταίω φύλλω	Περγαμ.	XII	325
22	220	Συλλογὴ Λόγων Διαφόρων Ἁγίων Πατέρων	Χάρτ.	XVII	123
23	224	Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ Κ.-πόλιτου μοναχοῦ Δογματικὴ πανοπλ. β)	Περγαμ.	XII	429
24	246	Θεοφάνους Μητροπολίτου Νικαίας Λόγοι.	Χάρτ.	XVI	284
25	263	Εὐχολόγιον γ)	Χάρτ.	XV	344
26	272	Τυπικὸν τῆς Μονῆς Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου δ)	Βομβ.	XIII	240
27	275	Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Στουδίτου . . .	Χάρτ.	XV	198
28	276	Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικὸν τοῦ Ἁγ. Σάββα φ. 274 περὶ ἀκολουθίας καὶ διαίτης τῆς ἁγίας μ΄. τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων . .	Βομβ.	XV	281
29	299	Κανονικὸν ε) Μηκ. 4 1/4 Πλ. 3	Περγαμ.	XI ἔτ 1022	257
30	302	Κονδακάριον τοῦ ἐνιαυτοῦ ὅλου . . . . Σημ. Ἐν τῷ φ. 109 εὕρηται τὸ κοντάκιον τῶν Θεοφανείων τονισμένον μετὰ μουσικῶν σημείων.	Περγαμ.	XII	329
31	313	Ἰωάννου Ζωναρᾶ. Ἑρμ. Ἀναστασίμων κανόνων	Χάρτ.	XV	166
32	321	Συλλογὴ διαφόρων Κανόνων, Ἑρμηνείας κ. λ. π. φ. 127 Ἐρωτήσεις Μοναχῶν καὶ			

α) φ. 226· Μνήσθητι, κύριε, τοῦ δούλου σου Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ ἀνάπαυσον αὐτόν'.

β) φ. 479· ,Χειρῶν πόνημα Παμφίλου Γεωργίου'.

γ) φ. 17· Μνήσθητι, κύριε, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Διονυσίου μον.', ,Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Δομετίου, τρισαθλίου ἱερομονάχου πόνος. ἔτ. 1470·

δ) φ. 13· ,Τὴν βίβλον ταύτην ἔγραφεν ὁ μον. καὶ ἀρχιμ. Ἀθαν. διὰ τὴν μονὴν τοῦ Βατοπεδίου· προσετέθη δὲ β' Ὀκτωβρ. ἐν ἔτ. 6806 = 1297.

ε) φ. 257· ,Ἐτελέσθη τὸ παρὸν βιβλίον, τὸ ἔχον τοὺς κανόνας τῆς Ὑπερ. Θεοτόκου, τῶν Ἀποδειπνίων τῆς Μονῆς τοῦ Βατοπεδίου διὰ χειρ. Ἰωάνν. ἐλαχίστου μοναχοῦ τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ...προστάξει τοῦ Ἁγιωτάτου καθηγουμ. κυροῦ Ἀθαν. τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ γέροντος, ἔτους 6530 = 1022'...

II. ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		ἀποκρ. Συνόδ. Κων.-λεως ἐπὶ Νικολάου Πατρ. καὶ Αὐτοκρ. Ἀλεξίε Κομνηνε̃ . *.	Χάρτ.	XV	200
33	331	Συλλογὴ κανόνων	Χάρτ.	XV	384
34	335	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVI	127
35	340	Λαυσαϊκὸν συντεθ. ὑπὸ Παλλαδίου Ἐπ. Ἑλενουπόλεως [α])			
		Σημ. Τελευταῖα κεφάλ. (157—178) φέρουσιν ἐπιγρ. Πατερικὸν ἢ Παράδεισος.			
36	353	Συναξάριον μηνὸς Σεπτεμβρ., Ὀκτωβρ., καὶ Νοεμβρ. [β])	Περγαμ.	XIII	282
37	415	Συλλογὴ διαφόρων, ἤτοι λόγων Ἀθαν., Βασ., Ἐπιφ., Χρ., Θεοφ	Χάρτ.	XVI	124
38	417	Συλλογὴ Ἀσκητικοῦ περιεχομένου . . .	Βομβ.	XV	279
		Σημ. Τὰ φύλλα πολὺ ἐφθαρμένα. Ὁ καθηγητὴς Mattey ἐν ἐκδ. 1805 σελ. 239 σημειοῖ περὶ τοῦ παρόντος χειρογράφου Λατινιστὶ τάδε: „hic variis in locis praesertim ab initio et in fine a vermibus corrosus est".			
39	418	Ἀσκητικὸν κανονικοῦ καὶ πολεμικοῦ περιεχομένου [γ])	Βομβ.	XV	447
40	422	Συλλογὴ Ἀσκητικοῦ περιεχομένου	Χάρτ.	XVI	247
41	424	Ὅμοιον [δ])	Χάρτ.	XVI	407
42	426	Συλλογὴ διαφόρων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμ. „Λειμὼν πνευματικός"	Χάρτ.	XIV	319
43	431	Συλλογὴ διαφόρων ἤτοι Λόγων Εὐχῶν., Τροπαρίων κ. λ. π.	Χάρτ.	XV—XVI	264
44	433	Συλλογὴ ἀσκητικοῦ περιεχομένου . . .	Χάρτ.	XVII	256

α) φ. 156· ‚Ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἐμε̃ Ἀνδρέου τοῦ Μάλτου ἐν ἔτει 6853 = 1345'. Σημ. Ὁ Παλλάδιος ἤκμασε περὶ τὰ τέλη τε̃ IV ἢ τὰς ἀρχὰς τε̃ V αἰῶνος· τὴν βίβλον δὲ ταύτην ἔγραψε δι ἐπίσημον τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ἄνδρα Λαῦσον καλούμενον, ἐξ οὗ εἶτα αὕτη καὶ ‚Λαυσαϊκόν' ὠνόμασται.

β) φ. 280· ‚Εὔχεσθε περὶ ἐμε̃ τε̃ ἁμαρτ. Σάββα μον. τοῦ ἀνακαινιστε̃ τὰ (τῶν) ἐρυθρὰ γράμματα'.

γ) φ. 447· ‚Ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδος ἐγένετο ἐν ἔτ. 6947 = 1439 Ἰουλίῳ ς' ἰνδικτ. β''.

δ) ‚Ἀναγινώσκων τῶν ἁγίων ῥήσεις μέμνησο κἀμε̃ τοῦ ταύτας γεγραφότος Ἀθανασίε ῥακενδύτε'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών	Φύλλα
		Σημ. α'. Ἐν φ. 1—4 εὕρηνται διάφοροι σημειώσεις καὶ ἐπιγραφαὶ δηλοῦσαι, ὅτι τὸ χειρόγραφον ἀνήκει εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου.			
		Σημ. β' 236· „Ἀνάμνησις μερικὴ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω τὰ λεγόμενα, πάτρια“. ἀναφέρονται ἐν φ. 241 Μονὴ Βατοπεδίου, φ. 243 Μονὴ Ἰβήρων, 244 Ζωγράφου, 245 Ξηροποτάμου. Αἱ τοῦ Ἄθω Μοναὶ ἀναφέρονται καὶ ἐν τοῖς φύλλοις 254 καὶ 255. Ἐν φ. 248 Νόμος καὶ τύπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ τοῦ πρώτου, τιμιώτατοι, κ. τ. λ.			
45	447	Ἀριστείδου ῥήτορος λόγοι καὶ διαφ. ἄλλων.	Βομβ.	XIV	167
46	448	Ἀριστοτέλους Φυσικὴ 8 βιβλία μεθ' ἑρμ. Σιμπλικίου [α] ἐξηγ. ὑπὸ Γεωργίȣ Σχολαρίȣ, τȣ͂ μετὰ ταῦτα, Γενναδίȣ Πατρ. Κων/λεως, τȣ͂ καὶ ἰδίᾳ χειρὶ τὴν παροῦσαν γράψαντος βίβλον, ὡς ἐξ ὑπογραφῆς ἐν τῷ χειρογράφῳ σημειώσεως γίνεται δῆλον (φ. 4)	Βομβ.	XV	167
47	449	Ἀριστοτέλους Φυσικὴ μεθ' ἑρμηνείας καὶ ἄλλων	Χάρτ.	XVI	233
		Σημ. Ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει φύλλα βομβύκινα.			
48	450	Ἀριστοτέλους Μεταφυσικὴ μεθ' ἑρμ. Ἀλεξάνδρȣ Ἀφροδισιέως καὶ Συριανοῦ [β]. .	Χάρτ.	XVI	278
49	451	Ἀριστοτέλους ἔργα	Χάρτ.	XVI	210
		φ. 18.. Εὐστρατίȣ Μητροπολίτȣ Νικαίας			

α) φ. 4· „Τοῦτο (τὸ) βιβλίον ἡ Φυσικὴ ἀκρόασις τȣ͂ Ἀριστοτέλους... ὑπάρχει ἐμοῦ τοῦ ἀδιαδόχου καὶ εὐτελοῦς καὶ ἁμαρτ. Ἀντωνίȣ τȣ͂ Πυροπόλου· γράμματα οἰκειόχειρα τοῦ Ἁγιωτ. καὶ Σοφωτ. Πατρὸς κυρȣ Γενναδίȣ καὶ ἀφιερώνοιτο (;) (γρ. ἀφιερώνεται) εἰς τὴν Σεβασμιωτάτην Ἁγιωτ. καὶ Βασιλικὴν Μονὴν τȣ Βατοπαιδίȣ Ὀκτ. ιβ' ἔτ. 7002 = 1493 Ἰνδικτ. ιβ'“.

β) φ. 278· „καὶ τοῦτ' ἐτελειώθη τῇ ιε' Δεκεμβρ. ἐν τῇ τȣ͂ Ἁγ. Ἐλευθ. ἡμέρᾳ εἰς δόξαν Χριστȣ͂ τȣ͂ Θεȣ͂ ἡμῶν Ἀμὴν... ἀνέγνω τȣ͂το ὁ μέγας ῥήτωρ Ἰ.... τὸ βιβλίον Ἰανȣ͂ ζ' Ἰνδικτ. β' ἔτ. 7027 = 1519“. Σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν φιλοσόφων καὶ διαφόρων ἄλλων λογίων ἀνδρῶν μετὰ τῆς πατρίδος αὐτῶν καὶ τῶν βασιλέων, ἐφ' ὧν ἤκμασαν οὗτοι.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		ἐξήγησις εἰς τὸ πρῶτον τοῦ Ἀριστοτέλους Ἠθικῶν Νικομαχείων.			
50	454	Ἑρμην. Ἀμμωνίου καὶ Πορφυρίου εἰς τὰς κατηγορίας Ἀριστοτέλους καὶ ἄλλα διάφορα	Βομβ.	XV	144
51	462	Συλλογὴ διαφόρων φιλολογ. περιεχομ.—φ. 1. Ἀριστοφάνους ὑπόθεσις Βατράχων. —φ. 2—54. Βάτραχοι.—φ. 57. Ἡσιόδου Θεογονία.—φ. 92. Ἀρσένιος ὁ Μονεμβασίας Κανεκίῳ. —φ. 105. Περὶ τῶν δώδεκα ἀνέμων	Χάρτ.	XVII	124
52	485	Λεξικόν ἐν φ. 2 „τοῦ Βατοπεδίου"(α) β). Σημ. Ἐν τῷ περιθωρίῳ, εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, διὰ κινναβάρεως ὑπάρχουσι τρία σταυροειδῆ μετ' ἀρχαϊκ. γραμμάτων συμπλέγματα, ἀν' ἓν ἐπὶ τὸ ἕτερον φ. 252 εἰς τὸ κάτ. μέρος· Γεωργίου τοῦ Κανιακουζηνοῦ τὸ παρὸν βιβλίον. Πρώτη λέξις ἄαατος.	Βομβ.	XV	250
53	491	Μανουὴλ Μοσχοπούλου Γραμματική . .	Χάρτ.	XV	176
54	494	Νικηφ. τοῦ Βλεμμίδου † 1272, λογικὴ καὶ φυσική	Χ. (1—31) / Β. (32-150)	XV	150
55	495	Ὅμοιον	Χάρτ.	XV	214
56	496	Ὅμοιον	Βομβ.	XV	248
57	502	Πλουτάρχου 21 βιβλ. Ἠθικῶν. Ἠθικὴ φιλοσοφία. λ. $4^1/_2$, μ. $3^1/_4$ Ἀνέκδοτον.	Περγαμ.	XII	202
58	503	Πλουτάρχου Βίοι παράλληλοι Ἐπισήμων Ἑλλήν. καὶ ῥωμ. ἀνδρῶν. Φ. 1. τῆς καθόλου τῶν παραλλήλων τοῦ Πλουτάρχου λόγων ἁρμονίας εἰς τρία διῃρημένης βιβλία ὁ τῆς πρώτης μόνον βίβλου πίναξ ἐστίν	Χάρτ.	XV	428

α) „Γεωργίου Κανιακουζηνοῦ τὸ παρὸν βιβλίον".

β) φ. 250ᵛ „Τὸ παρὸν θαυμάσιον βιβλίον τοῦ Σοφωτάτου Κυροῦ Ἀντωνίου ἠγόρασα κἀγὼ ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης πρώην Θεσσαλονίκης Μακάριος ἀπὸ τὸν ἀνεψιὸν τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Ἀντωνίου, τὸν Ἰωσήφ, ἐν ἔτει 7046 — 1537 ἐν μηνὶ Νοεμβρ. Ἰνδικτ. ι'

III. ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	1	Παλαιὰ Διαθήκη 14 βιβλία . . . . Σημ. Τὰ φύλλα 435—440 χαρτῶα XV αἰῶνος.	Περγαμ.	IX – X	
2	21	Αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων (Πραξαπόστολος) α) . . . . Σημ. Τὰ τελευταῖα φύλλα χαρτῶα.	Περγαμ.	XI	312
3	28	Βίβλος Γενέσεως μεθ' ἑρμηνείας β) . . .	Περγαμ.	X	412
4	33	Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμου 32 ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	IX—XIII	249
5	38	Πεντάτευχος. Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, Κριτῶν, Τωβίτ.	Χάρτ.	XV 1475	
6	41	Παροιμίαι Σολομ., Ἰώβ, Σοφία Σολ., Ἆσμ. ᾀσμ. μεθ' ἑρμηνείας.	Περγαμ.	XIII	225
7	44	Ἆσμα ᾀσμάτων μεθ' ἑρμηνείας	Χάρτ.	XV	204
8	45	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ καὶ 10 ἱερ. ᾄσματα με ἑρμην	Περγαμ.	X	405
9	47	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ μετὰ προλεγ. διαφόρων καὶ ἑρμηνείας καὶ 10 ᾀσμάτων ἐκ τῆς Π. Διαθήκης μετὰ προσευχῶν Συμεὼν, Ἐζεκίου καὶ Μανασσῆ	Περγαμ.	XI	403
10	48	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ μετὰ διαφ. προλεγομ.	Περγαμ.	XI	273
11	51	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ μεθ' ἑρμηνείας γ) . .	Βομβ.	XIII 1275	387
12	53	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ	Βομβ.	XV	383
13	58	Βιβλία 12. Ἐλασσόνων προφητῶν μεθ' ἑρμηνείας	Περγαμ.	XIII	187
14	62	Ἰ. τοῦ Χρυσοστόμου 44 Ὁμιλ. εἰς τὸν εὐαγ. Ματθ. δ)	Περγαμ.	X 1006	377

α) ,Ἀφιέρωσεν Ἰωακεὶμ Ἱερομόν. τῇ εὐγενεστάτῃ (εὐαγεστάτῃ) μονῇ τῶν Ἰβήρων τῇ καλουμένῃ Κλημεντια ἔτες ζ,λγ = 1525'.

β) (Ἐκ τῶν τοῦ Μαξίμου Ἐπισκόπου Κυθήρων). Τὰ πλεῖω τῶν Ἰβηριτικῶν χειρογρ. φέρουσι τὴν παροῦσαν σημείωσιν, γνωρίζουσαν τόν πρῶτον κτήτορα τῶν χειρογράφων.

γ) ,Τοῦτο τὸ ψαλτήριον ἐτελειώθη σὺν Θεῷ, ἑρμηνευθὲν παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου... ἐγράφη δὲ χειρὶ ἁμαρτωλοῦ Κωνσταντίνου. ἔτους ς,ψπγ = 1275'.

δ) ,Χειρὶ Θεοφάνους ἁμαρτωλοῦ μηνὶ Ἀπριλίου. Ἰνδικτ. θ' ἔτος ς,φιδ = 1006'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα
15	69	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 46 Ὁμιλ. εἰς τὸ εὐαγγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	X	294
16	74	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 46 Ὁμιλ. εἰς τὸ εὐαγγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	X	299
17	78	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 44 Ὁμιλ. εἰς τὸ εὐαγγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	X	277
18	82	Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην καὶ Ματθ. μεθ' ἑρμηνείας	Περγαμ.	IX	281
19	86	Τὰ 4 Εὐαγγέλια	Περγαμ.	XI	262
20	92	Εὐαγγ. κατὰ Ματθ. καὶ Λουκ. μεθ' ἑρμ.	Βομβ.	XIV	226
21	95	Πράξ. Ἀπ. καὶ 14 ἐπ. Ἀπ. Παύλου μεθ' ἑρμ. Οἰκουμενίου, Θεοδωρήτου καὶ ἄλλων.	Περγαμ.	XII	236
22	100	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 44 Ὁμιλίαι εἰς α' πρὸς Κορινθ. ἐπ. τοῦ Ἀπ. Παύλου.	Περγαμ.	IX	266
23	103	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι εἰς τὴν β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν.	Περγαμ.	XI	164
24	105	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι εἰς τὰς ἐπιστ. τοῦ Ἀπ. Παύλου	Περγαμ.	XI	194
25	109	Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μετὰ σχολίων .	Περγαμ.	IX	173
26	112	Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μετὰ σχολίων .	Χάρτ.	XVI	406
27	114	Ἀθανασίου Πατριάρχ. Ἀλεξανδρείας Ἀπάντησις πρὸς Ἀντίοχ. Ἄρχοντα	Περγαμ.	XII	138
28	119	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητικά . . .	Περγαμ.	X	278
29	121	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητικά . . .	Περγαμ.	XI 1086 ἔτ.	272
30	127	Βασιλ. τοῦ Μεγ. διάφ. Ὁμιλίαι, ἐπιστολαὶ καὶ Ἑξαήμερος	Περγαμ.	XI	334
31	131	Βασιλείου τοῦ Μεγ. 56 Ὁμιλίαι	Περγαμ.	XII	214
32	139	Γρηγορίου τοῦ Θεολ. Λόγοι μεθ' Ἑρμηνείας	Περγαμ.	VIII—IX	404
33	145	Γρηγορ. τοῦ Θεολ. 23 Λόγοι	Περγαμ.	X	283
34	150	Γρηγορ. τοῦ Θεολ. 14 Λόγοι . . .	Περγαμ.	XII	355
35	152	Γρηγορ. τοῦ Θεολ. 16 Λόγοι . .	Βομβ.	XIV	516
36	156	Γρηγορ. τοῦ Θεολ. Ποιήματα .	Περγαμ.	XII	290

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα
37	158	*Γρηγορ. τοῦ Νύσσης Ἔργα καὶ διάφ. περὶ διαφόρων*	*Χάρτ.*	XVI	122
38	178	*Μακαρίου Αἰγυπτίου, Πέτρου Δαμασκ. καὶ Μάρκου μοναχοῦ*	*Βομ. καὶ Χ.*	XIV—XV	350
39	179	*Νείλου Σιναΐτου Ἅπαντα*	*Περγαμ.*	XII	495
40	180	*Ἰ. Θεοδωρήτου, Μαξίμου Ὁμολογ., Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, καὶ ἄλλ. πατέρων*. . . .	*Περγαμ.*	X	363
41	192	*Ἰωάννου Ἡγουμ. τοῦ Ὄρους Σινᾶ Κλίμαξ μεθ' ἑρμ. Ἠλ. μητρ. Κρήτης*	*Περγαμ.*	XII	329
42	194	*Ἰ. Ἡγουμ. Ὅμοιον μεθ' ἑρμ. ἀγνώστου συγγραφέως*	*Περγαμ.*	XII	124
43	204	*Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Θεολογία* α) . .	*Χάρτ.*	XVI	107
44	206	*Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου 123 Κατηχητικαὶ Ὁμιλίαι*	*Χάρτ.*	XI	192
45	209	*(Δανιὴλ Ἱερομ.) Ἰ. τοῦ Ξιφιλίνου, Π. Κ/πόλ., 38 Ὁμιλ. εἰς τὰ Κυρ. Εὐαγγέλ.* β).	*Χάρτ.*	XVI 1552-3	409
46	210	*Συλλογὴ 38 Λόγων εἰς τὰς πρὸς Κορινθ. ἐπιστ.* γ)	*Χάρτ.*	XII	220
47	211	*Γρηγορ. ἐπισκ. Ταυρομενίας 50 Λόγοι ἑορ. καὶ Κυρ. καὶ 10 εἰς τὰ ἑωθ. Εὐαγγέλια.*	*Χάρτ.*	XVI	468
48	215	*Πανηγυρικὸν, ἐκ τῶν Μαξίμου ἐπισκ. Κυθήρων*	*Περγαμ.*	IX	406
49	217	*Πανηγυρικὸν*	*Περγαμ.*	XI	407
50	218	*Κατηχητικαὶ Ὁμιλίαι ἀγνώστου συγγραφέως* δ)	*Βομβ.*	XIV	294
51	219	*Κατηχ. Ὁμιλίαι ἀγν. συγγραφέως.* . . .	*Χάρτ.*	XVII	600
52	222	*Ἀντιόχου μοναχοῦ Πανδέκτη δογμ. καὶ ἠθικ. περιεχομένα*	*Περγαμ.*	XII	236
53	227	*Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ Δογματ. Πανοπλία.*	*Χάρτ.*	XV	521

α) Ἐν ἔτει ζολδ' μηνὶ Μαΐῳ β'. Διονυσίου Ἰβηρίτου, ῥακενδύτου καὶ ἀρχιμανδρίτου.

β) φ. 5· Σῶσον τὸν Βενέδικτον, Πάτερ, τὸν σὸν ἱκέτην [illegible] τὸ παρὸν βιβλίον... 1553 μηνὶ Οκτ. ζ' ἡμέρα.

γ) φ. 220· εἰς ἔτ. ζιδ' = 1506 Αὐγούστῳ εἰς κα'... ὁ Ἰάκωβος [illegible]

δ) φ. 150· Τοῦτο τὸ βιβλίον ἐδώρησε Γεράσιμος ὁ [illegible]

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
54	228	Περὶ τῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ τῶν κτισμάτων προόδου. ἀγν. συγγρ. α)	Χάρτ.	XIV 1358	318
55	232	Συλλογὴ πολεμικοῦ περιεχομένου	Περγαμ.	XII	203
56	236	Συλλογὴ ἀντιρρητ. κατὰ τῶν Βαρλαὰμ καὶ Ἀκινδύνου	Χάρτ.	XV—XVIII	334
57	247	Συλλογὴ ἀντιρρητικὴ κατὰ τῶν Βαρλ. καὶ Ἀκινδύνου	Χάρτ.	XVI	244
58	259	Συλλογὴ β)	Χάρτ.	XVII	611
59	277	Τυπικὸν Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου	Χάρτ.	XVI	291
60	286	Μηναῖον Σεπτεμβρίου γ)	Χάρτ.	XVI	309
61	292	Μηναῖον Ἰανουαρίου δ)	Χάρτ.	XVI 1520	423
62	293	Μηναῖον Φεβρουαρίου	Περγαμ.	XII	172
		Σημ. 18 φύλλα χάρτ. XVI αἰῶνος.			
63	301	Κανονικὸν ε)	Χάρτ.	XVII	183
64	309	Συλλογὴ ὕμνων, κανόνων καὶ διαφόρων ἄλλων	Βομβ.	XIV—XVII	238
		Σημ. Μετὰ χαρτίνων τετραδ. ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει διαφόρων αἰώνων.			
65	311	(Θεοδ. Προδρ. Μοναχοῦ καὶ Φιλοσόφου) Ἑρμ. κανόνων δεσποτ. ἑορτῶν Κοσμᾶ, Μαϊουμᾶ καὶ Ἰ. Δαμασκηνοῦ ς)	Περγαμ.	XIII	168
66	312	Ἀνδρέου ἀρχιεπ. Κρήτης μέγ. κανὼν μεθ' ἑρμηνείας	Χάρτ.	XIV	258
67	315	Πηδάλιον τ. ἔ. συλλ. ἱερ. κανόν. Ἁγ. Ἀπ., Οἰκ. καὶ Τοπικῶν Συνόδων καὶ Ἁγ. Πατρ.	Περγαμ.	X	308
68	316	Πηδάλιον	Περγαμ.	XII	184
69	325	Νομοκάνων	Βομβ.	XV	146

α) ‚Κτῆμα Μανουὴλ τῦ Σπανδονίδου'.

β) φ. 1. ‚Τὰ συγγραφέντα ἅπαντα πονήματα παρὰ τοῦ Σοφωτάτου Θωμᾶ Ζτεακίνου'. ἐπὶ τοῖς τέυμεσι βιβλίοις των ἀποφάσεων.

γ) ‚Τὸ καὶ Ἀδριανουπόλεως Ἰωάσαφ'.

δ) φ. 243· ‚...Ἐτελειώθη ἐν ἔτει ζλζ = 1520 μηνὶ Αὐγ. δ'. Ἀδριανοπόλεως Ἰωακείμ'.

ε) φ. 1· ‚Τῷ Παναγιωτ. καὶ Σοφ. ἀρχιεπ. Κ-πόλ. Ν. Ῥώμ., καὶ Οἰκουμ. Πατρ. Κυρίῳ Ἀθανασίῳ τῷ Πανσελήνῳ... ὁ τῆς Σῆς Παναγιότητος γνησιώτατος δοῦλος καί ἐν ἱερεῦσιν ἐλάχιστος Ματθαῖος ὁ Τσιγάλας ὁ Κύπριος'.

ς) φ. 2· ‚Ἡ βίβλος ἧδε Γαβριὴλ μονοτρόπου, ἣν καὶ ἀνατίθησι σεβασμίᾳ Μονῇ Μεγάλου. Γεωργίου'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
70	327	Νομοκάνων Ματθ. Βλαστάρεως καὶ διαφ.α)	Περγαμ.	XIV 1342	393
71	329	Πρόχειρον νόμων εἰς ἓξ βιβλία Κ. Ἀρμενοπούλουβ)	Χάρτ.	XV 1450 ἔτ.	235
72	334	Συλλογὴ Κανόνων	Χάρτ.	XVI	70
73	337	Συλλογὴ κανόνων καὶ ἱστορικοῦ περιεχομένου	Χάρτ.	XV	220
74	338	Πρακτικὰ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου . . Σημ. Ἐν φ. 253—255 ὑπογραφαὶ τῶν Ἀνατολικῶν 1. Ἰωάννης Βασιλεὺς καὶ Παλαιολόγος, 2. Ἀντώνιος Μητροπολίτης Ἡρακλείας, δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν Πατρ. Ἀλεξανδρείας, 3. Πρωτοσύγκελος Γρηγόριος Τοποτηρητὴς Πατρ. Ἀλεξανδρ. 4. Ἰσίδωρος Μητρ. Κιέβου καὶ πάσης Ρωσίας κ. λ. π.· πᾶσαι 30 ὑπογραφαί.	Χάρτ.	XVI	256
75	343	Πατερικὸν	Περγαμ.	XI	227
76	352	Ὅμοιον Παύλου μοναχοῦ 1 καὶ 2 . . .	Χάρτ.	XV	510
77	356	Μηναῖον Σεπτεμβρίου	Περγαμ.	X	223
78	361	Μηναῖον } Νοεμβρίου	Περγαμ.	XI	437
79	362	Μηναῖον } Νοεμβρίου	Περγαμ.	XI	442
80	372	Μηναῖον Δεκεμβρ. καὶ Ἰανουαρίου. Τὰ φ. 1—5, 173, 174 χάρτ. XVI . . .	Περγαμ.	XI	331
81	374	Μηναῖον Ἰανουαρίου	Περγαμ.	XIII	219
82	378	Βίοι Ἁγίων διαφόρων μηνῶν	Περγαμ.	XI	276
83	380	Βίοι Ἁγίων καὶ ἄλλα διάφοραγ)	Περγαμ.	XI 1022 ἔτ.	307
84	381	Βίοι Ἁγίων καὶ Λόγοιδ)	Περγαμ.	XI	367
85	388	Βίοι Ἁγίων καὶ Λόγοι	Περγαμ.	XI	388
86	390	Ὅμοιον	Περγαμ.	XII	252
87	391	Ὅμοιον. Τὰ φ. 1—32 καὶ 91—94 περγ. XIII αἰῶνος	Χάρτ.	XV	314

α) ,Ἐτελειώθη μηνὶ Ἰαν. ἰνδικτ. ι' ἐν ἔτει 6850 = 1342'.

β) ,Ἐτελειώθη ἐν μηνὶ Δεκ. ιδ' ἰνδικτ. τοῦ 6959 = 1450'.

γ) φ. 307· ,Θεοφάνους (τοῦ γραφέως) ἔτ. 6530 = 1022'.

δ) φ. 366· ,ἐτελειώθη ἡ γραφὴ τῆς παρούσης βίβλου μηνὶ Ἰουνίῳ ιδ' Ἰνδ. ς' ἔτ. 6531 = 1023, χαραχθεῖσα χειρὶ Θεοφάνους, ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ. εὔχεσθε'...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὐξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
88	393	Συλλογὴ βίων ἁγίων καὶ ἄλλων διαφόρων.	Χάρτ.	XV—XVII	275
89	399	Βίος τοῦ Μακαρίȣ Ἰωάσαφ βασιλ. Ἰνδίας καὶ τοῦ διδασκ. αὐτοῦ Βαρλαάμ . .	Περγαμ.	XI	239
90	403	Βίος τοῦ Ὁσίου Βασιλείου τοῦ νέου . .	Χάρτ.	XVI	213
91	408	Χρονογράφος Δωροθέου Μητροπολ. Μονεμβασίας[α])	Χάρτ.	XVII	273
		Σημ. φ. Ἀριθμοῦνται ἐν φ. 209 αἱ Μητροπόλεις καὶ ἐπαρχίαι τοῦ Πατριαρχείου Κ.-πόλεως, ἐν αἷς καταλέγεται ἐπ' ἀριθμ. 71 καὶ ἡ Ῥωσία.			
92	412	Βιβλίο Ἁγίας Γραφῆς. Λόγοι Πατέρων καὶ Πατερικόν[β])	Χάρτ.	XV 1445	464
93	413	Ἰωάνν. Δαμασκ. καὶ Θεοδ. Προδρ., καὶ διαφόρων ἄλλ.	Β. (2—151) / Χ. 152—273	XV / XVI	273
94	414	Ἰωσὴφ Βρυεννίου Μοναχοῦ Κ-πολίτου (XV) Ἔργα καὶ ἄλλ. συγγραφέων . .	Χάρτ.	XVI	269
95	416	Συλλογὴ κατὰ μέγα μέρος Ἀσκητικῆς ὕλης[γ])	Περγαμ.	XIII	328
96	419	Συλλογὴ Ἀσκητ. περιεχομένου	Βομβ.	XV	372
97	423	Συλλογὴ διαφόρων	Χάρτ.	XVI	302
98	428	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVII	492
99	432	Ἀρσενίου ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας .	Χάρτ.	XVI	182
100	434	Συλλογὴ διαφόρων	Χάρτ.	XV—XVII	677
101	435	Συλλογὴ διαφόρων	Χάρτ.	XVII	327
		Σημ. Κεκαλυμμένον διὰ περγ. ἀντὶ δέρματος ὡς τὰ ἄλλα χειρόγραφα.			
102	436	Συλλογὴ διαφόρων	Βομβ.	XIII—XV	576
103	437	Ὅμοιον	Χάρτ.	XV	197
		Σημ. Ἐν φ. 153—170 εὕρηται συλλογὴ			

α) α' φ. 2 ‚Αὐγούστῳ 1. ἔκαμα νὰ ἀντιγράφω τὸν παρόντα χρονογράφον τοῦ κυροῦ Ἰωάννου Σταυράκη διὰ γρόσια 15'. β' φ. 3· ‚Τὸ παρὸν βιβλίον γενόμενον (γρ. λεγόμενον) Χρονογράφος κτῆμα ὑπάρχει τῷ Αγονίρτω Χαρβούρ'.

β) φ. 464· ‚ἀρχιερεὺς Νεῖλος ἀφιερώθη (γρ. σεν) εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων ἔτ. 7055 = 1547'.

γ) φ. 313· ‚Ἐπληρώθη ἡ παροῦσα βίβλος παρ' ἐμοῦ Νικήτα Ἀναγνώστȣ τȣ̃ Μαυρῶνι δι' ἐξόδου δὲ και συνδρομῆς Παύλου Μοναχȣ̃ ἐν ἔτει 6797 = 1289'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὐξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα
		ἐπιστολῶν (πα'.) διαφόρων ἀρχαίων προσώπων, ἠθικῶν, ἀγροικικῶν, ἑταιρικῶν[α]).			
104	438	Συλλογὴ π. Διαφόρων[β])	Χάρτ.	XVI	226
105	439	Ὁμοία Συλλογὴ ποικίλου περιεχομένȣ[γ]).	Χάρτ.	XVI	225
106	442	Συλλογὴ ποιημάτων καὶ γνωμῶν[δ]) . .	Χάρτ.	XVII 1610	146
107	443	Συλλογὴ[ε]) Ἐκκλησ. περιεχομένȣ Διαφόρων Πατέρων	Χάρτ.	XVII	233
108	444	Ὁμοία Ἐκκλησ. καὶ φιλολογ. περιεχομένȣ	Χάρτ.	XVII	403
109	445	Ὁμοία Συλλογὴ ἐν νεοελλην. γλώσσῃ . .	Χάρτ.	XVII	255
110	446	Ἀλεξάνδρου Τραλλιανοῦ Θεραπευτικὴ εἰς 12 βιβλία. Φ. 126 Περγ. XI αἰῶνος .	Χάρτ.	XV	126
		Σημ. Ἐν τῷ τελευτ. βιβλ. μνημονεύεται τὸ ὄνομα Κοσμᾶ ‚αἰτήσαντί σοι, Κοσμᾶ φίλτατε'..., αἰτήσει τȣ̃ ὁποίȣ γέγραπται ἡ βίβλος. Φ. 113· Ρόζη (μεμβρανίνȣ ἰατρȣ̃ X—XI αἰῶνος) λόγος περὶ λοιμικῆς.			
111	452	Ἀριστοτέλους Λογικὴ καὶ Φυσικὴ μεθ' ἑρμ.	Χάρτ.	XVII	191
112	453	Ἀριστοτ. Ἔργα, Ψυχολογία καὶ Φυσικὴ Ἱστορία (Βατ.)	Χάρτ.	XVII	316
113	455	Ἀριστοτ. Κατηγορίαι μεθ' ἑρμ. καὶ Διαφ. ἄλλ.	Χάρτ.	XV—XVI	411
		Σημ. Τὰ φ. 1—272 καὶ 401—410 χάρτ., τὰ δὲ 273—400 βομβ.			

α) φ. 5—120· Πρόλογος καὶ κεφάλαια παραινετικὰ καὶ προτρεπτικὰ Αὐτοκράτορος Μανȣὴλ τȣ̃ Παλαιολόγȣ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτȣ̃ Ἰωάννην τὸν Αὐτοκράτορα.

β) φ. 2—152· Μαξίμȣ τȣ̃ Ὁμολογητȣ̃ Πρόλογος καὶ 400 κεφ. περὶ Ἀγάπης. φ. 153—187. Λέοντος τȣ̃ σοφȣ̃. φ. 214—226· Κεφάλαια τȣ̃ Ἐπικτήτου οβ'.

γ) φ. 72· Πυθαγόρου Χρυσᾶ ἔπη. Φωκυλλίδου ἔπη.

δ) φ. 1· ‚Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων, Ἀβεσαλὼμ γέγραφα ἔτει 7118 = 1610 (ἱερομόναχος καὶ νεωκόρος ἦν οὗτος τῆς Πορταϊτίσσης) Μαΐῳ ιβ''.

ε) ‚Ἐν ἔτει 7143 = 1635'.

III. ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὐξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
114	459	Ἀριστοτέλους, Ἀριστείδου, Λιβανίου ἐπιστ. καὶ ἄλλ. συγγρ. ἔργ. φιλοσ. ὕλης. . . .	Χάρτ.	XV XVI	508
115	460	Συλλογὴ περὶ διαφόρων ἐπιστημῶν . .	Χάρτ.	XVII	415
116	461	Συλλογὴ διαφόρων Ἀφθονίε καὶ Ἑρμογένες	Χάρτ.	XVII	176
117	463	Ἀθηναίου, Δημοσθένους καὶ Διογένους Λαερτίου ἔργα (Μαξίμε Κυθήρων) . .	Χάρτ.	XVI	251
118	467	Γαληνοῦ ἰατροῦ ἔργα	Χάρτ.	XVI	104
119	468	Ὅμοιον α) τῶ ἰδίῳ ἰατροῦ	Χάρτ.	XVI—XVII	203
120	469	Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέραι β)	Περγαμ.	XV	91
121	470	Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέραι	Περγαμ.	XV	54
122	471	Ἡσιόδου καὶ Θεοκρίτου Ἔργα (Μαξίμε Κυθήρων)	Χάρτ.	XVI	85
123	472	Ὁμήρου Ὀδύσσεια (Μηκ. $5^{3}/_{8}$. Πλ. $3^{3}/_{4}$). Σημ. Αἱ Ῥαψῳδίαι κατ' ἀλφάβητον μετὰ βραχειῶν ἐν τοῖς περιθωρίοις ἐπεξηγήσεων καὶ ὑποθέσεων.	Περγαμ.	XIII	157
124	474	Ὁμήρου Ἰλιὰς μετὰ βραχ. Ἑρμηνείας . Σημ. Ἐν ἀρχῇ 2 φύλλα περγαμ. ἄγραφα.	Χάρτ.	XV	93
125	475	Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου Λόγοι . . .	Χάρτ.	XV	140
126	476	Δίωνος Χρυσοστόμου ῥήτορος Λόγοι . .	Χάρτ.	XVI	330
127	478	Εὐριπίδου καὶ Ἀριστοφάνους Ἔργα . . .	Χάρτ.	XVII	138
128	479	Εὐσταθίου Χαρτοφύλακος γ)	Χάρτ.	XV	100
129	480	Κάτωνος καὶ ἄλλων ποιητῶν καὶ συγγραφ. ἔργα . . . . Σημ. Τὰ φύλλα 252—313 XV αἰῶνος.	Χάρτ.	XVII	347
130	484	Μανουὴλ Μοσχοπούλου Ὀνομάτων Ἀττικῶν συλλογή δ)	Χάρτ.	XV	99
131	489	Λιβανίου σοφιστοῦ Λόγοι 48 μετὰ βιογραφίας αὐτῶ	Χάρτ.	XV	261

α) φ. 6· ‚Γαβριήλου Ἱερομονάχου καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ‘.

β) ‚Μητροφάνους θύτου καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ‘.

γ) φ. 99· ‚Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον Μηνὶ Μαΐῳ ι' Ἰνδ. ε' ἔτ. 6995 = 1487, χεὶρ Ἀντωνίου‘.

δ) φ. 99 ‚Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον κατὰ τὴν ιη' Νοεμβρ. μηνὸς τοῦ ἔτους 6942 = 1433‘.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα
132	492	Μανουὴλ Μοσχοπούλου Γραμματική . .	Χάρτ.	XVI	268
133	498	Ὀριβασίου ἰατροῦ (IV αἰῶνος) Μαξίμȣ Κυθήρων	Χάρτ.	XVI	110
134	499	Τοῦ αὐτοῦ 4 ἰατρικὰ βιβλία	Χάρτ.	XVI	137
135	500	Παυσανίου Ἑλλάδος περιήγησις (II αἰῶνος).	Χάρτ.	XVI	281
136	504	Σοφοκλέους δράματα [α]) Μαξίμȣ Κυθήρων. Τὰ φύλλα 1 καὶ 133 Περγαμ. γεγραμμένα λατινιστὶ διὰ γοτθικῶν γραμμάτων μετὰ τῆς ὑπογραφῆς „Baltasar Melliabacca"	Βομβ.	XIV	133
137	505	Σοφοκλέους καὶ Αἰσχύλου δράματα . .	Χάρτ.	XVI	210
138	506	Στράβωνος Γεωγραφία. Μαξ. Κυθ. . . .	Χάρτ.	XV	434
139	507	Φαλάριδος καὶ Βρούτου ἐπιστολαί [β]). Μαξ. Κυθήρων	Περγαμ.	XV	90
140	508	Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου δράματα. Μαξ. Κυθήρων	Χάρτ.	XV—XVI	212
141	509	Θεοκρίτου εἰδύλλια καὶ ἕτερα. Μαξίμȣ Κυθήρων	Χάρτ.	XV	86
142	510	Θουκυδίδου Ἀθηναίου Ἱστορία [γ]). Μαξίμȣ Κυθήρων φ. 254 Διονυσίȣ Ἁλικαρνασέως περὶ τῶν Θουκυδίδȣ ἰδιωμάτων. Ἐν τῷ χειρογράφῳ ἀπαντῶσι σημειώσεις λατινιστὶ πιθανῶς ἑνὸς τῶν πρώην κατόχων τȣ χειρογράφȣ	Χάρτ.	XV	254
143	7*	Παλαιᾶς Διαθήκης 3 βιβλία Μαξ. Κυθ.	Χάρτ.	XV	144
144	15	Τετραυάγγελον [δ])	Περγαμ.	XI 1055	250
145	235	Συλλογὴ Ἀντιρρητικὴ κατὰ Μωάμεθ [ε]).	Χάρτ.	XVII 1627	324

*) Τὸ χειρογρ. ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα ἐγράφησαν κατὰ λάθος ἐνταῦθα, ἀνήκοντα ἀνωτέρω.

α) φ. 2· ‚Ἐμοῦ Βαλτάσαρος τοῦ Μελιβιανȣ̃'.

β) φ. 71· ‚Μετεγράφησαν αἱ παρȣ̃σαι ἐπιστολαὶ τȣ̃ Φαλάριδος διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰωάννȣ πρεσβυτέρου Ῥώσου τȣ̃ Κρητός, ἔτει ἀπ. Χ. γ. 1487-ῳ μηνὸς Σεπτ. ὀκτωκαιδεκάτῃ'.

γ) φ. 249· ‚Ἀντώνιος Μεδιολανεύς, Κρὴς τὸ γένος, τὰ ἐνόντα ταύτῃ τῇ βίβλῳ σχόλια ἐνέθηκε'.

δ) φ. 250· ‚Ἐτελειώθη ἱερὰ δέλτος αὕτη ἐν Νοεμβρίῳ ἐν ἔτει 6564 — 1055 Ἰνδ. θ' διὰ χειρῶν Πέτρου τοῦ εὐτελοῦς μοναχοῦ καὶ ἱερέως'...

ε) φ. 368· ‚ἐτελειώθη ἐπὶ ἔτους 7135 — 1627 Ἀπριλίου ιβ' ἐξ ἐμοῦ Ἱερεμίȣ Ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου Ἰβήρων'.

ΙV. ΜΟΝΗ ΧΙΛΙΑΝΔΑΡΙΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ᾽ ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	68	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 46 (45—90, Ὁμιλίαι εἰς Ματθαῖον[α]). Μηκ. 7¼. Πλ. 5½ . . . . Σημ. Ἡ 79. Ὁμιλία ἄνευ τέλους, ἡ δὲ 80. ἄνευ ἀρχῆς.	Περγαμ.	XI. 1051	329
2	138	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου Ἔργα καὶ ἄλλων Πατέρων λόγοι διάφοροι . . . . . . Ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ 35-ου φύλλου ὑπάρχει εἰκὼν τοῦ ὁσίου Εὐφραὶμ ἐν μοναχικῇ περιβολῇ μετὰ σταυροῦ ὕπερθεν ἀριστερᾶς εἰκόνος προσευχομένου.	Περγαμ.	XII	247
3	143	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 30 Λόγοι . . . Σημ. Ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ 1. φ. προσήρτηται χάρτης μετ᾽ ἐπιγραφῆς Ῥωσσικῆ XVII αἰῶνος „въ Григорія Богослова книга (р. … Хиландарскаго монастыря без досокъ. поученія разныя". Τινὰ ἐκ τῶν φύλλων ἐφθαρμένα.	Περγαμ.	X	336
4	157	Γρηγορίου τοῦ Νύσσης λόγοι. Μηκ. 7½. Πλ. 6 . . . . Σημ. Ἡ περγαμ. στερεὰ καὶ καθαρὰ πλὴν τῶν ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει φύλλων.	Περγαμ.	XI	311

α) φ. 329· „Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα ἱερὰ βίβλος διὰ Βασιλείου τοῦ Κηρουλαρίου, μηνὶ Νοεμβρίῳ, Ἰνδικτ. δ᾽ ἔτους 6560 — 1051". Ἐν φ. 329 «Хиландарскія».

V. ΜΟΝΗ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	29	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 29 πρῶται Ὁμιλ. εἰς τὴν Γένεσιν. Μηκ. 7½ Πλ. 6 (1—16. 20—32) ἀπὸ τοῦ 1 Στίχου τοῦ 1-ου Κεφ. μέχρι τοῦ 8-ου Στίχου τοῦ 12 Κεφ. Περγ. Χ. Τὸ κείμενον χρυσοῖς γράμμασι, μελάνῃ δὲ ἡ ἑρμηνεία. Ἐν τῷ φ. 5 εἰκὼν τοῦ Ἰ. Χρυσοστόμου, διαλεγομένου πρὸς τὸν λαὸν ἐν πλήρει ἱερατικῇ στολῇ. Ἐν φ. 13 ἐζωγράφηται ὁ προφήτης Μωϋσῆς. Ἐν φ. 365 Ἑρμ. εἰς 1—4 Στίχ. 1 Κεφ. Εὐαγγ. Ἰωάν. Ἐν φ. 383—385 εἰς 10—17 Στίχ. 20 Κεφ. Ἰωάννου τὸ κείμενον ἐπὶ περγαμ. VIII αἰῶνος, ἡ δὲ ἑρμηνεία τοῦ IX αἰῶνος	Περγαμ.	X	385
2	43	Παροιμίαι Σολομῶντος καὶ Ἐκκλησιαστὴς μεθ' ἑρμηνείας. Μηκ. 4½. Πλ. 3⅜	Περγαμ.	XIII	222
3	56	Βιβλίον προφήτου Ἡσαΐου μεθ' ἑρμηνειῶν[a])	Περγαμ.	XI	429
		Σημ. Τὰ ὀνόματα τῶν ἑρμηνευτῶν Βασ. Μέγας, Γρηγ. Θεολ., Γρηγ. Νύσσης, Ἰωάν. Χρυσ., Κύριλλος, Θεοδώρ., Θεόδ. Ἡρακλείας, Εὐσέβ. Καισαρ., Εὐσέβ. Ἐμέσσης, Μάξ. ὁ Ὁμολογ., Ἀθανάσιος, Ἰσίδωρος Πηλουσιώτ., Σευῆρος Διονύσιος, Σευηριανός, Οἰκουμένιος.			
4	63	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 44 πρῶται Ὁμιλίαι εἰς τὸν Εὐαγγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	XI	390
		Σημ. Τὰ πρῶτα 9 φ. χάρτ., ἐν δὲ τῷ 390 φ. ἡ χρονολογία 6645 = 1137 καὶ 6783 = 1274 μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Ὁ Σκιαδᾶς τὴν χρονολογίαν ταύτην θεωρεῖ ὡς			

a) „Κτῆμα Μονῆς τοῦ Κύρ. Διονυσίου".

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		χρόνον τῆς γραφῆς τὰ χειρόγραφα „Escriptus anno 1137“.			
5	75	*Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 44 πρῶται Ὁμιλίαι εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην. Μηκ. 7½. Πλ. 5¼ . . . .*	*Περγαμ.*	XI	240
		Σημ. Εἰς τὸ 3 φ. ἐζωγράφηται εἰκὼν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστ., ἐν ἱερᾷ στολῇ, καθημένου καὶ γράφοντος.			
6	80	*Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 42 τελευτ. (47—88) Ὁμιλ. εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην. Μηκ. 8. Πλ. 6 . . . .*	*Περγαμ.*	XI	370
7	87	*Τετραυάγγελον μεθ' ἑρμ. Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ (ἀκμ. εἰς τὸν XII αἰῶνα.) „Φιλοθέε ἡ βίβλος Διονυσίου . . . . .*	*Περγαμ.*	XII	410
8	93	*Αἱ 14 Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου μεθ' ἑρμηνείας καὶ αἱ 7 Καθολικαί. Μηκ. 7½. Πλ. 5¼ . . . .*	*Περγαμ.*	IX	288
9	111	*Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μετὰ σχολίων . .*	*Περγαμ.*	XI	200
10	118	*Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητικά a) .*	*Περγαμ.*	IX X	457
		Σημ. Σχόλιον Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἀτελεύτητον.			
11	128	*Βασιλ. τοῦ Μεγ. 42 Ὁμιλίαι, κτῆμα Μονῆς τοῦ Κὺρ Διονυσίου . . . . .*	*Περγαμ.*	XI	268
		Σημ. Αἱ 3 πρῶται Ὁμιλίαι γεγραμμέναι ἐπὶ χάρτ. XVI αἰῶνος (φ. 3—18).			
12	129	*Βασιλείου τοῦ Μεγάλ. 40 Ὁμιλίαι. Ἐν φ. 1. 2 καὶ 311 (Περγ. X αἰῶνος) τεμάχιο ὁμιλιῶν Χρυσοστόμου πρ. Ἑβρ. Ἐπιστολῆς. Ἐν φ. 3. καὶ 4 (Χάρτ.) Πίναξ 42 Ὁμιλ. Βασιλείου τοῦ Μεγ. .*	*Περγαμ.*	XI	311

a) *Ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἡ ἱερὰ βίβλος αὕτη καὶ ψυχωφελὴς μηνὶ Νοεμβρίῳ ιγ' Ἰνδικτ. ιγ'. Κτηθεῖσα μὲν ἀνδρὶ εὐλαβεστάτῳ μονάζοντι καὶ ἡσυχάζοντι καὶ τὰ πρεσβεῖα φέροντι τῆς θεοφρουρήτου μάνδρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Εὐαρέστου, Ἰωάννῃ, γραφεῖσα δὲ διὰ χειρὸς Ἰωάννου, κ. λ. π.*

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
13	151	Γρηγ. τοῦ Θεολόγου 16 λόγοι μεθ' ἑρμηνείας Νικήτα μητρ. Ἡρακλείας α) . .	Χάρτ.	XIV 1339	412
14	161	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. 33 λόγοι περὶ διαφόρων	Περγαμ.	X	415
15	162	Ἰ. τοῦ Χρυσοστ. λόγοι καὶ διαφόρων Ἁγίων Πατέρων	Περγαμ.	X	288
16	166	Ἰωάν. τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν „Ἀνδριάντες β) λεχθεῖσαι ἐν Ἀντιοχείᾳ πρὸς τὸν λαὸν, καταρρίψαντα τὰς αὐτοκρ. ἀνδριάντας	Περγαμ.	X	259
17	168	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 14 λόγοι περὶ διαφ. γ)	Περγαμ.	XI	279
18	173	Ἰωάν. τοῦ Χρυσοστόμου 58 λόγοι καὶ ἐπιστολαί δ)	Βομβ.	XIV 1345	529
19	198	Ἀββᾶ Δωροθέου Ἀσκητικοὶ λόγοι καὶ Ἀμφιλοχίου ἐπ. Ἰκονίου λόγος εἰς τὸ ἄκαρπον δένδρον φ. 170. Ἰστέον ὅτι δύο γεγόνασι Δωρόθεοι καὶ δύο Βαρσανούφιοι οἱ μὲν τὰ Σευήρου φρονήσαντες, οἱ δὲ ὀρθοδοξίαν καὶ τελείαν ἄσκησιν ἀσπασάμενοι	Περγαμ.	XI	219
		Σημ. Ἐν τῷ 219 φ. εὕρηται σημείωσις τοῦ ἀρχαίου κτήτορος τῆς βίβλου μετὰ τῆς ἑξῆς κρυπτογραφικῆς ὑπογραφῆς:			
		‚π̈ ε ν λ β' α β ω λ ν ψ λ μ̇ ς ϡ χ ο λ ν ω λ χ ξ ς θ β ο'‘			

α) φ. 412· ‚Ἐγράφη καὶ ἐτελειώθη ἡ θεία καὶ θεολογικὴ καὶ ἱερὰ αὕτη βίβλος ἐν ἔτει 6847 = 1339‘. ‚Ἀφιερώθη καὶ τᾶτο ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὑπ' ἐμοῦ Μαξίμε ἁμαρτωλᾶ μοναχᾶ, ἐν τῷ Ἁγ. ὄρει, ἐν τῇ Ἁγ. Μονῇ τᾶ κυρᾶ Διονυσίου διὰ μνημόσυνον τᾶ ἐμᾶ πεφιλημένε πατρός.... Τμήματα ιζ', καὶ λειτουργίαι δ''.

β) φ. ‚Χριστῷ Σωτῆρι καὶ τῷ ἐνδόξῳ προφήτῃ Προδρόμῳ τε καὶ Βαπτιστῇ Ἰωάννῃ, ἀνάξιος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας Γαβριὴλ ὁ ἐκ Μονεμβασίας ὁ Σευῆρος τοὺς παρόντας ἀνδριάντας τοῦ Χρυσοστόμου ἀσμένως ἀνέθηκα α,χιβ Μαΐῳ γ' ἐν ταῖς κλειναῖς Ἐνετίαις εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Κυροῦ Διονυσίου, ἐν τῷ Ἁγίῳ ὄρει δοθήτω‘.

γ) φ. 277· ‚ἀφιερώθη καὶ τὸ παρὸν βιβλίον ὡς καὶ τὰ λοιπὰ....‘ ὁμοία τῇ ἀνωτ. σημ. χειρ. 151.

δ) ‚Ἐγράφη ἐν ἔτει 6853 = 1345 παρὰ Σάββα εὐτελᾶς‘.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
20	225	Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ Δογματικὴ Πανοπλία	Βομβ.	XIV—XV	298
		Σημ. Ἐν φ. 1 γέγραπται ‚Εὐθυμίȣ τίμιε καὶ μονοτρόπε τȣ̃ Ζιγαβηνȣ̃ δογμάτων πανοπλία Ἀλεξίῳ τευχθεῖσα Κομνηνῶν γένȣς, ἄνακτι πιστῷ τῶν ἀπίστων εἰς πάλην'.			
		Σημ. Τὰ φύλλα λίαν ἐφθαρμένα καὶ κεκολλημένα ἐν τοῖς περιθωρίοις διὰ χάρτου.			
21	231	Συλλογὴ πολεμικοῦ περιεχομένου. φ. 1 ‚Ἐπιστολὴ περιέχȣσα τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν, πεμφθεῖσα παρὰ τȣ̃ μακαρίȣ πάπα Θωμᾶ Πατρ. Ἱεροσολύμων πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἀρμενίαν αἱρετίζοντας, ἀραβιστὶ μὲν ὑπὸ Θεοδώρȣ, τȣ̃ ἐπίκλην Ἀβουκαρᾶ, τȣ̃ Καρῶν ἐπισκόπου, ἑρμηνευθεῖσα δὲ διὰ Μιχαὴλ ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου πρεσβυτέρȣ καὶ συγκέλλȣ τȣ̃ ἀποστ. Θρόνȣ Ἱεροσολ. μεταφρασθεῖσα, μεθ' οὗ καὶ ἀπέσταλται...'.	Περγαμ.	X 932 ἔτ.	169
22	233	Ἰωάννȣ Καντακουζηνοῦ Αὐτοκράτορος Ῥωμαίων καὶ εἶτα μοναχοῦ Ἰωάσαφ Ἀντιρρητικὰ κατὰ τοῦ Ἱερομονάχου Προχόρου τοῦ Κυδώνη, γράψαντος κατὰ τȣ̃ ἐν τῷ Θαβωρίῳ λάμψαντος φωτὸς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰη. Χριστοῦ καὶ κτίσμα τοῦτον καλοῦντος α)	Χάρτ.	XV	163
23	251	Συλλογὴ Ἀντιρρητικὴ κατὰ Λατίνων . .	Χάρτ.	XVII	430
24	383	Βίοι ἁγίων καὶ λόγοι. φ. 206—214 ὑπομνήματα εἰς τοὺς ιβ'. Προφήτας . .	Περγαμ.	XI	214

α) φ. 1· ‚Μνήσθητι, Κύριε, τῶν δούλων σου Ἀνδρονίκȣ καὶ Μονομαχίνας'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών	Φύλλα.
25	405	Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου α)	Περγαμ.	XI	413
26	430	Συλλογὴ διαφόρων, Ἐκκλησιαστικὰ περιεχομένη	Περγαμ.	XII	168
27	466	Γαληνοῦ ἰατροῦ καὶ ἄλλων συγγραφέων, ἰατρικὸν περιεχομένου . . . . Σημ. Τὰ φύλλα 1—119 καὶ 143—175 χαρτῷα.	Βομβ.	XVI	460

α) Ἐτελειώθη μ. Σεπτ. κθ. Ἰνδ. ς'.

VI. ΜΟΝΗ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰὼν	Φύλλα.
1	120	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητικά. ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει ἐφθαρμένον τὸ χειρόγραφον	Περγαμ.	X	378
2	123	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἀσκητ. καὶ Ἑξαήμερος. Μηκ. $5^3/_4$. Πλ. 4· φ. 1—7 χαρτῷα, ἐν οἷς κατὰ τὸν XVII αἰῶνα ἐγράφησαν 1) μέρος τοῦ κανόνος εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Χριστοφόρον (9 Μαΐου) καὶ 2) Στιχηρά εἰς τὸν ἀπόστολον Σίμωνα τὸν Ζηλωτήν (10 Μαΐου). Καλλιγραφία	Περγαμ.	XI	355
3	136	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου. Τὰ φύλλα 3—11 χάρτ. XIV αἰῶνος	Περγαμ.	XI	288
4	170	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 29 λόγοι καὶ Βασ. τοῦ Μ. 4 λόγοι. Ἐν φ. 1 καὶ 310, Περγ. VIII αἰῶνος - τεμάχιον λόγου περὶ τοῦ ἐπὶ γῆς βίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ	Περγαμ.	XI	310
5	184	Κλίμαξ Ἰωάννου ἡγουμένου Σινᾶ μετὰ βιογραφίας, Ἀσκητικὰ Κεφάλαια Μάρκου Μοναχοῦ καὶ Διαδόχου ἐπισκόπου Φωτικῆς[a]) τῆς Ἠπείρου τοῦ Ἰλλυρικοῦ	Περγαμ.	IX	295
6	278	Τυπικὸν τοῦ Ἁγ. Σάββα (ἔτ. 1542). Ἐν φ. 258· ‚Ἐπληρώθη (γρ. ἐτελειώθη, κάλλιον) τὸ παρὸν τυπικὸν διὰ χειρὸς Παχωμίου μοναχοῦ ἐν ἔτει ἑπτάκις χιλιοστῷ πεντηκοστῷ (7050 = 1542) ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Κουτλουμούση ἐν τῷ τοῦ Ἄθω ἁγίῳ ὄρει. φ. 260. ‚Ἰστέον ὅτι ἡ παροῦσα ἐκκλησιαστικὴ τάξις ἐκ τῶν			

α) φ. 294· ‚Ἐγράφη ἡ δέλτος αὕτη διὰ χειρὸς Ἀθανασίου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου ἔτους 6407 = 899 Ἰνδικτ. β', ἐτελειώθη μηνὶ Μαΐῳ κδ', ἡμέρᾳ Ε'".

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		Ἱεροσολυμιτικῶν καὶ Παλαιστινῶν ἁγίων Μοναστηρίων	Χάρτ.	XVI	262
7	357	Μηναῖον Σεπτεμβρίου [α])	Περγαμ.	XI	307
8	358	Μηναῖον Ὀκτωβρίου. Τὸ χειρόγρ. ὡραῖον κεκοσμημένον δι' εἰκόνων καὶ κεφαλαίων γραμμάτων χρυσῷ διηνθισμένων. . .	Περγαμ.	XI	263
9	389	Βίοι ἁγίων καὶ λόγοι	Περγαμ.	XI	261
		Σημ. Ἐν φ. 238 (Χαρτ.) σημείωσις, δηλοῦσα ὅτι τὸ χειρόγραφον ἠγοράσθη ἐν πόλει τῆς Μιτυλήνης ὑπό τινος Γεωργίου Λουκᾶ (6970 = 1661) ὀκτωβ.' ἰνδ. ιβ'.			

α) φ. 307· ‚ἔτος 6790 = 1282‘. φ. 182—224 ‚Βασιλείου ἐπισκόπου Σελευκείας, Ἰσαυρίας, εἰς τὰς πράξεις τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης‘.

VII. ΜΟΝΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ.

Αὔξ. α.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	30	Ἰωάννε τοῦ Χρυσοστόμου 30 πρῶται Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	X	361
		Σημ. ,Ἐξαήμερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννε τοῦ Χρυσοστόμου Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἐν τῷ Ἄθῳ Ὄρει'. …ἀφιερωθεῖσα παρὰ τε καθηγεμένε τῆς Μονῆς τε Προδρόμου Κὺρ Ἀντωνίου, σπουδῇ δὲ καὶ συνδρομῇ τοῦ Ἐκκλησιάρχου Ἰωαννικίου ἀγορασθεῖσα'.			
2	84	Εὐαγγέλιον κατὰ Λεκᾶν καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑρμηνείας α)	Περγαμ.	X	277
3	90	Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην μεθ' ἑρμηνείας	Περγαμ.	XII	808
4	97	Α' καὶ Β' πρὸς Κορινθ. Ἐπιστ. Ἀπ. Παύλου μεθ' ἑρμ. Θεοφυλάκτου ἀρχιεπισκόπε Βουλγαρίας	Περγαμ.	XII	461
5	106	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι εἰς τὰς Ἐπ. τοῦ Ἀπ. Παύλου πρὸ Φιλιπ. καὶ Ἑβραίους.	Περγαμ.	X	339
6	122	Βασιλείε τοῦ Μεγάλε Ἀσκητικά β) . . .	Περγαμ.	X	324
7	130	Βασιλείε τοῦ Μεγάλου 42 Ὁμιλίαι . .	Περγαμ.	XI—XIII	376
8	132	Βασιλ. τοῦ Μεγάλ. Ὁμιλίαι καὶ διάφορα γ).	Περγαμ.	XIV	193
9	135	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου Ἅπαντα	Περγαμ.	XI	457
10	171	Ἰωάννε τοῦ Χρυσοστ. 57 λόγοι. . . .	Περγαμ.	XI—XII	399
11	176	Ἠθικὰ Ὁμιλίαι ἐκ τῶν τοῦ Ἰωάννε τε Χρ. ὑπὸ Θεοδ. Μεγίστρε δ)	Περγαμ.	XI	307
12	189	Κλίμαξ Ἰωάννε ἡγουμένε Σινᾶ μετ' ἄλλων πραγματειῶν ε)	Περγαμ.	XIII	333

α) φ. 277· ,Τοῦ ἔτους 6585 = 1077, εὔχεσθε ὑπὲρ αὐτε'.

β) ,Μονῆς Γαλησίου τοῦ Παντοκράτορος'.

γ) φ. 94· ,ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἡ Ἑξαήμερος κατὰ τὴν β' τοῦ Σεπτ. μηνὸς τε ἔτες 6848 = 1340'.

δ) Βιβλίον τοῦ Παντοκρ. Χριστε. φ. 1· ,Ἠγοράσθη ἡ βίβλος αὕτη ἀπὸ τὸν υἱὸν τε Σακελλαρίε Ἰωάννου, τὸν ἀναγνώστην, τὸν Μωραΐτην, παρ' ἐμε Ἰωάννου διακόνου ἐν ἔτει 6989 = 1481'. φ. 2· ,Προσετέθη ἡ βίβλος αὕτη εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Βασιλ. Μονὴν τοῦ Παντοκράτορος Χριστε παρ' ἐμε Ἰωάννε ἐλαχίστε ἱερέως ἀπὸ τὰς Σέρρας ἔτ. 7009 — 1501'.

ε) φ. 332· ,Ἰωσὴφ οἰκτρός, εὐτελής, ῥακενδύτης τὴν ἱερὰν Κλίμακα ταύτην ἐκ πόθου ἔγραψα χερσί… ταῖς ἰδίαις'. ,Ἡ παροῦσα δέλτος ἐγράφη ἐν ἔτει 6793 = 1285 Ἰνδ. ιγ' ἐπὶ πατριάρχου, Γρηγορίε, ὃν (ς)…. προσήνεγκε' ,εὔχεσθε κἀμοὶ τῷ γραφεῖ Θεοδοσίῳ μοναχῷ'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
13	191	Κλίμαξ Ἰωάννου ἡγουμένου Σινᾶ μεθ' ἑρμηνείας Ἠλία μητροπολίτου Κρήτης. . . .	Περγαμ.	XI	523
14	197	Ἀναστασίου Σιναΐτου Ὁδηγὸς καὶ ἄλλαι πραγματεῖαι.	Περγαμ.	IX	219
15	207	76 Κατηχητικαὶ Ὁμιλίαι Θεοδώρου Στουδίτου	Περγαμ.	XI—XIII	200
		Σημ. Τὰ φύλλα 115—118 χαρτῷα. . .			
16	241	Συλλογὴ κατὰ Λατίνων παρὰ διαφόρων Πατέρων	Χάρτ.	XV	247
		Σημ. Τὰ πρῶτα καὶ τελευταῖα φύλλα ἐφθαρμένα.			
17	280	Ὡρολόγιον (τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ).	Χάρτ.	XVI	338
18	306	Συλλογὴ ὕμνων καὶ εὐχῶν Θηκαρᾶ Ἀθωνίτου μοναχοῦ	Χάρτ.	XVI	163
		Σημ. Ἐν φ. 161 εὕρηνται στίχοι τῷ Θηκαρᾷ, Νεοχωρίτου Γραμματικοῦ, Θεοδοσίου Μοναχοῦ, Γαλακτίωνος τοῦ Φυλῆ, Μητροφάνους τοῦ Χιώτη καὶ λοιπῶν.			
19	307	Συλλογὴ ὕμνων ἱερῶν καὶ εὐχῶν Θηκαρᾶ καὶ ἄλλων	Χάρτ.	XVI	262
20	326	Νομοκάνων α)	Χάρτ.	XV	356
21	341	Λαυσαϊκόν	Χάρτ.	XVI	133
22	344	Πατερικόν	Περγαμ.	XI	182
23	348	Πατερικόν Παύλου Μοναχοῦ β)	Περγαμ.	XIII	389
24	350	Πατερικόν	Περγαμ.	XIII	159

α) φ. 317· ‚ἔτους τρέχοντος 6986 = 1477 ἰνδ. ια'. Ἐγράφη εἰς πόλιν Κ—Θ/Ο—Τ Φαιαί(α')κων'.

β) φ. 1· ‚Τὸ παρὸν βιβλίον ἐστὶν ἐμοῦ τοῦ παππᾶ Δοσιθέου καὶ ἠγόρασα αὐτὸ ἐν τῇ ἁλώσει τῆς Θεσσαλονίκης καὶ νῦν δίδωμι αὐτὸ πρὸς τὸν παππᾶν κυρὸν Ἀρσένιον τὸν Κρῆτα κ. λ. π. ἔτ. 6982 = 1474 μηνὶ Αὐγ.'...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
25	354	Συναξάριον 6 μηνῶν Σεπτ.—Μαρτίου α).	Περγαμ.	XIII	252
26	364	Μηναῖον Νοεμβρίου	Περγαμ.	XI	293
27	369	Μηναῖον Δεκεμβρίου β)	Περγαμ.	XI	228
28	371	Μηναῖον Δεκεμβρίου γ)	Χάρτ.	XVI 1521	246
29	410	Συλλογὴ ἱστορικοῦ καὶ κανονικοῦ περιεχομένου	Χάρτ.	XV	212
30	421	Συλλογή	Χάρτ.	XV	207
31	464	Γαληνοῦ ἰατρικὰ δ)	Χάρτ.	XV	341

α) φ. 251· ,...Θεὸν ἱλεούμενος, τίμιε πάτερ, Θεοδώρου μέμνησο τῦ καλογράφου, ἐπίκλην δ' ἔχοντα ὁ Ἁγιοπατερίτης ἔτ. 6803 — 1295'.

β) ,Μονῆς τῦ Παντοκρ. τοῦ Ἄθω, Ἁγίου ὄρους'.

γ) ,Τὸ παρὸν βιβλ. ὑπάρχε. Μονῆς τῦ Παντοκρ. Χριστῦ, τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ'... φ. 240· ,Μέμνησθε τῦ γράψαντος... ,ὁ τὴν ἐπίκλην Νείλου, συγχώρησον αὐτῷ τῶν πολλῶν μυ σφαλμάτων'. φ. 216· ,ἔτυς 7029 = 1521 Ἰνδ. θ'...

δ) φ. 1· ,Βιβλίον, ὃν καλοῦσι Γαληνόν, ἀφιερωθὲν παρὰ τοῦ κυροῦ Ματθαίου, τοῦ υἱῦ αὐτοῦ εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ ἱερὰν Μονὴν τοῦ Παντοκράτορος' κ. τ. λ.

VIII. ΜΟΝΗ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	124	(Γενναδίου Ἱερομονάχου) Βασιλείου τοῦ Μεγ. 44 Ὁμιλίαι	Περγαμ.	X	295
2	146	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 14 Λόγοι . . . Σημ. Γεννάδιος Ἱερομόναχος. Σημ. Μετὰ 16 εἰκονογραφιῶν σχετικῶν τῷ περιεχομένῳ, ἐν δὲ τῷ 1 φ. εὕρηνται γεγραμμένα 4 σημεῖα, ὧν ἡ ἑρμηνεία οὐκ εὐχερής.	Περγαμ.	X	260
3	165	(Γενναδίου Ἱερομ.) Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 25 Λόγοι ὑπὸ τοῦ ἐπωνυμίαν ‚Μαργαρίτης' . . . . Σημ. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μέρει τοῦ χειρογράφου σημειοῦται, ὅτι ἡ βίβλος αὕτη κτῆμα τυγχάνει τῆς Μονῆς ‚τοῦ Μεγάλου Σωτῆρος, ἥτις τῆς Κερασίου, πλησίον τοῦ Ζιτουνίου'. ἐν τῷ χαρτῴῳ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν φύλλῳ· Книга Маргаритъ. Силвестра Метвѣдева'.	Περγαμ.	X	271
4	196	Ἀββᾶ Βαρσανουφίου καὶ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου Ἐρωτήσεις καὶ Ἀπαντήσεις ἀσκητικοῦ περιεχομ. α)	Χάρτ.	XVI	184
5	229	Ὠριγένους Φιλοκαλία β)	Χάρτ.	XV	184
6	319	Νομοκάνων μεθ' ἑρμηνείας Ἀλεξίου Ἀριστηνοῦ γ)	Περγαμ.	XII	106

α) ‚Ξηροποτάμου πέφυκεν ἡ θεία βίβλος αὕτη τῶν ἁγίων 40 μαρτύρων, ἔτ. 7144 = 1596'. φ. 184· ‚Τὸ παρὸν βιβλίον τυγχάνει τῆς Μονῆς τοῦ Ξηροπ., πριαθὲν ἐκ τῆς Μονῆς Ξενοφῶντος, σὺν ἑτέροις πλείοσι βιβλίοις'.

β) φ. 183· Ἡ παροῦσα βίβλος τυγχάνει τῆς Μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, πριαθεῖσα ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος, σὺν ἑτέροις πλείοσι βιβλίοις'.

γ) φ. 3· ‚Ξηροποτάμου ἡ βίβλος αὕτη'.

IX. ΜΟΝΗ ΔΟΧΕΙΑΡΙΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	46	*Ψαλμοὶ Δαβὶδ μετὰ προλόγου καὶ ἑρμηνείας Θεοδωρήτου ἐπισκόπου Κύρου. . .*	*Περγαμ.*	XII	338
2	193	*Κλίμαξ Ἰωάννου Ἡγουμ. Σινᾶ μετὰ σχολίων* [a].	*Περγαμ.*	XII	421
3	269	*Συλλογὴ Εὐχῶν (Εὐχολόγιον) . . . .*	*Περγαμ.*	XIII	175
4	287	*Μηναῖον Ὀκτωβρίου . . . .*	*Περγαμ.*	XII	263
		Σημ. Ἐν τοῖς φ. 6 καὶ 7 δύο στιχηρὰ μετὰ μουσικῶν σημείων.			
5	288	*Μηναῖον Δεκεμβρίου . . . .*	*Περγαμ.*	XII	288
6	291	*Μηναῖον Ἰανουαρίου . . . .*	*Περγαμ.*	XII	308
7	295	*Μηναῖον Μαρτίου . . . .*	*Περγαμ.*	XII	147
		Σημ. Τῇ δ'. τοῦ μηνὸς ἀναγινώσκεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κόνωνος· τῇ δὲ ε'. ἡ τοῦ ὁσ. Γερασίμου· ἐνῷ εἰς τὰ ἔντυπα μηναῖα αἱ ἑορταὶ αὗται σημειοῦνται κατ' ἀντίθετον χρονολογίαν.			
8	370	*Μηναῖον Δεκεμβρίου . . . .*	*Περγαμ.*	XI	155
9	420	*Συλλογὴ Ἀσκητικῆς ὕλης . . . .*	*Χάρτ.*	XV	380
10	427	*Συλλογὴ διαφόρων Πατέρων ποικίλου περιεχομένου . . . .*	*Χάρτ.*	XVI	487
		Σημ. Φ. 382· Βίος καὶ πολιτεία Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, ἀσκήσαντος ἐν τῷ ὄρει τῆς Θρᾴκης, τῆς οὔσης εἰς τὴν ἐνδοτέραν Αἰθιοπίαν ἐπέκεινα τοῦ ἔθνους τῶν Χειταίων‘.			

a) φ. 421· *‚Τοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ Παππᾶ Παχωμίου καὶ τὸ ἀφιερώθη(σεν) εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Δοχειαρίου μεθ' ἕτερα(ων) Λ' (30) βιβλία‘.*

X. ΜΟΝΗ ΦΙΛΟΘΕΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	17	Τετραυάγγελον μεθ' ἑρμηνείας	Περγαμ.	XII	222
2	18	Τετραυάγγελον[α]). . . . . Σημ. Τὰ φύλλα 1—8 βομβ.	Περγαμ.	XIII	262
3	32	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 34 Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	XI	305
4	36	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 35 Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	X	301
5	42	Παροιμίαι Σολομῶντος καὶ Βίβλος τοῦ Ἰὼβ μεθ' ἑρμηνείας	Περγαμ.	XII	218
6	50	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ μεθ' ἑρμηνείας καὶ ἄλλων[β])	Περγαμ.	XII	306
7	60	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 45 Ὁμιλίαι εἰς τὸν εὐαγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	X	367
8	70	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 45 Ὁμ. (τελευτ. 46—90) εἰς εὐαγ. Ματθαῖον	Περγαμ.	XI	245
9	77	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 43 Ὁμιλίαι εἰς τὸν εὐαγ. Ἰωάννην	Χάρτ.	XV	473
10	79	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 43 Ὁμιλίαι εἰς τὸν εὐαγ. Ἰωάννην	Περγαμ.	X	243
11	81	Ἰω. τοῦ Χρυσοστ. 31 Ὁμιλίαι εἰς τὸν εὐαγ. Ἰωάννην	Περγαμ.	X—XII	235
12	85	Τετραυάγγελον μεθ' Ἑρμηνείας	Περγαμ.	X	289
13	107	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 34 Ὁμιλίαι εἰς τὴν πρὸς Ἑβρ. ἐπιστ. τοῦ Ἁ. Παύλου	Περγαμ.	X	210

—

α) φ. 258· ‚Εγράφη δὲ τοιοῦτον ἅγιον καὶ θεῖον Εὐαγγέλιον διὰ χειρῶν Μελετίου... μοναχοῦ τοῦ ἐκ Βερροίας διὰ συνδρομῆς καὶ μισθαποδοσίας κυρ. Ἀλυπίου τῦ καὶ Οἰκονόμου τῆς θείας Μονῆς τοῦ Ἁγ. Μεγάλου Γεωργίου τῆς τοῦ Μαύρου ἐπωνυμουμένης. κατὰ μῆνα Ἰούνιον ἐν ἔτει 783 = 1275 ἰνδικτ. γ'. βασιλεύοντος δὲ Μιχαὴλ Μεγάλου Βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων τοῦ Παλαιολόγου‘. φ. 260· Σημ. XVII αἰῶν. ‚Τοῦτο τὸ Ἅγιον τετραυάγγελον... ἐκ τῦ Ἁγίȣ ὄρους Ἄθωνι... ἐδόθη πάλαι εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Φιλοθέου‘.

β) φ. 306· ‚εἰς τὴν Σεβασμίαν καὶ Βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Φιλοθέου, τὴν ἐν Ἁγίῳ ὄρει κειμένην, ἔτους 6711 = 1203‘.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου	Ὕλη, ἐφ᾿ ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
14	172	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 28 Λόγοι „Μαργαρίται α)“	Περγαμ.	XII	354
15	177	Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Ἀββᾶ Ἡσαΐου Ἔργα	Περγαμ.	XII	352
16	187	Κλίμαξ Ἰωάννου Ἡγουμ. Σὺν μετὰ Βιογραφίας	Περγαμ.	XII	191
17	199	Ἀββᾶ Δωροθέου λόγοι Ἀσκητικοί	Περγαμ.	XII	126
18	205	Φιλοθέου, Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου 126 Κατηχ. Ὁμιλίαι	Περγαμ.	X	292
		Σημ. Ἐν τοῖς περιθωρίοις τοῦ χειρογράφου ἀπαντῶσι φράσεις Σλαυϊκαὶ Σλαύου μεταφραστοῦ.			
19	208	67 Κατηχητικαὶ Ὁμιλίαι β)	Χαρτ.	XV	166
20	296	Μηναῖον Μαρτίου γ)	Χάρτ.	XVI	422
		Σημ. Ἐν φ. 5 φέρει σημείωσιν σλαυϊκὴν τήνδε· „ед іюля въ ЗІ о. куплена сия книга мѣсяцъ мартъ минея мѣсячные греческаго діалекта въ приказе книгъ печатнаго дѣла в правиленную палату впред. для преводу и исправленія і отдана книгохранителю съ распискою а скрѣпилъ ея діакъ Андрей Анхайловъ“.			
21	297	Μηναῖον Ἰουνίου	Περγαμ.	XII	169
22	298	Μηναῖον Αὐγούστου	Περγαμ.	XII	230
23	310	Συλλογὴ Εὐχολογίου	Χάρτ.	XVI	292
24	345	Πατερικόν	Περγαμ.	XI	318
25	346	Πατερικόν	Περγαμ.	XII	255
26	365	Μηναῖον Νοεμβρίου	Περγαμ.	XI	295

α) φ. 1 α'· „Ὁ Καθηγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ ἱερᾶς μονῆς Φιλοθέου Κύριλλος ἱερομόναχος καὶ οἱ Γέροντες“ β'. „ἀφιερώθη ἡ πανιερωτάτη βίβλος, ἥτις τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῖς μαργάροις ὑπερέβη, τῇ Σεβ. Μονῇ τῆς Ὑπερ. Θεομήτορος τῆς οὕτωπερ ἐπικεκλημένης Φιλοθέου“ διὰ κόπου καὶ ἐξόδου τοῦ ἐν μοναχοῖς ἐλαχίστου Μαλαχίου...

β) φ. 166· „Προεστὼς Λουκᾶς ὁ θαυμάσιος ἐν μονοτρόποις“.

γ) φ. 420· „ἀνακαινίσθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ Θεολήπτου Ἱερομονάχου. διέξοδος“.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
27	366	Μηναῖον Νοεμβρίου καὶ μέρος Δεκεμβρίου.	Περγαμ.	XII	288
		Σημ. Ἐν τοῖς δυσὶ πρώτοις χαρτίνοις φ. δηλοῦται, ὅτι ἀνήκει τὸ χειρόγραφον τῇ Μονῇ Φιλοθέου.			
28	375	Μηναῖον Ἰανουαρίου α)	Χάρτ.	XV	446
		Σημ. φ. 3 εἰς τὸ περιθώριον ‚Ἱερεμίας, ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπ. Κ.-πόλ.' κ. τ. λ.			
29	377	Βίοι Ἁγίων διαφόρων μηνῶν	Περγαμ.	XI	347
30	385	Βίοι Ἁγίων μετ' ἐπιστ. Γρ. τοῦ Θεολ. καὶ Βασιλ. τοῦ Μεγάλου β)	Περγαμ.	XI	160
31	477	Διοσκουρίδου ἰατροῦ Φυσικὴ Ἱστορία . .	Χάρτ.	XVII	149
32	493	Μανουὴλ Μοσχοπούλου Γραμματική . .	Χάρτ.	XVII	229

α) φ. 446· ‚...ἐγράφη δὲ παρ' ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀθλίου καὶ τάλανος Λουκᾶ Ἱερομονάχου'.
β) φ. 159· ‚Φιλοθέου πέφυκεν ἡ βίβλος αὕτη'.

XI. ΜΟΝΗ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	102	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 30 Ὁμιλίαι εἰς β' πρὸς Κορινθ. καὶ 18 Ὁμιλίαι εἰς α' πρὸς Τιμόθεον ἐπ. τοῦ Ἀπ. Παύλου. Μηκ. 8. πλ. 5¼. . . . . Σημ. Τὰ πρῶτα καὶ τελευταῖα φύλλα ἐφθαρμένα ἀντικατασταθέντα διὰ χαρτίων, ἐν οἷς σημειοῦται ὅτι τὸ χειρόγραφον ἀνήκει τῇ Μ. Σίμωνος Πέτρας. πρὸ ἑκάστης τῶν ὁμιλιῶν πεφιλοτέχνηται ποίκιλμα χρυσῷ διηνθισμένον.	Περγαμ.	X	290

XII. ΜΟΝΗ ΣΤΑΥΡΟΝΙΚΗΤΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	3	Παλαιᾶς Διαθήκης 27 Βιβλία (,Ἱερεμίου Πατριάρχȣ. Μ. Σταυρονικήτα') . . . Σημ. Ἱερεμίας ὁ Β' Πατριάρχης Κων.-πόλεως ἀπὸ τοῦ 1572—1594. Εἶνε τὸ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ ἀφιερωθὲν χειρόγραφον εἰς τὴν ἐν Ἄθῳ Μονὴν τοῦ Σταυρονικήτα.	Χάρτ.	XV	277
2	37	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 37 Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν . . . . Σημ. Τὸ φύλλον 415 εἶνε προσκεκολλημένον ἐν τῷ περιθωρίῳ διὰ φύλλων περγαμ. μετὰ μουσικῶν σημείων.	Περγαμ.	X	416
3	55	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. Ἑρμηνεία εἰς προφ. Ἡσαΐαν, Ἱερεμίαν καὶ εἰς τὴν βίβλον τοῦ Ἰὼβ καὶ 2 ἐπιστ. Χρυσοστ. πρὸς Ἰννοκέντιον καὶ 17 ἐπιστολαὶ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν διακόνισσαν Ὀλυμπιάδα	Περγαμ.	X	350
4	104	Ἰωάννȣ τȣ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι εἰς τὴν α' καὶ β' ἐπιστολὴν τȣ Ἀπ. Παύλου πρὸς Τιμόθεον καὶ πρὸς Φιλήμονα καὶ εἰς τὴν α' καὶ β' πρὸς Θεσσαλονικ εἴς.	Περγαμ.	IX	263
5	159	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 76 Λόγοι . . . Σημ. Τὰ φ. 34 καὶ 7 χαρτῷα. Πρὸ ἑκάστου Λόγȣ ὑπάρχει ὡραῖον ποίκιλμα ἐκ διαφόρων χρωμάτων· ἡ γραφὴ ὡραία· ἡ περγ. στερεὰ καὶ καθαρὰ ἐκτὸς τῶν πρώτων καὶ τελευταίων φύλλων.	Περγαμ.	IX	446
6	174	Ἐκλογαὶ ἀπὸ διαφόρων λόγων Ἰ. Χρυσοστ. συντεθεῖσαι παρὰ Θεοδώρου Μαγίστρȣ[a])	Περγαμ.	X	399

α) φ. 398· ,Ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τῆς θείας καὶ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς τοῦ Ἁγ. Νικολάου ἐπικεκλημένης τοῦ Σταυρονικήτα'. ,Ἱερεμίου πατρ. Μ. Στ. Νικ. ἱερεύς'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
7	188	*Κλίμαξ Ἰω. ἡγεμένε Σινᾶ μετὰ βιογρ. (‚Ἱερεμίου Πατρ. Μονῆς Σταυρ.‘) α)* .	*Περγαμ.*	XII	264
8	285	*Πεντηκοστάριον*	*Περγαμ.*	XII	290
9	323	*Συλλογὴ Κανόνων μεθ' ἑρμηνείας Ἰωάννε Ζωναρᾶ β)*	*Βομβ.*	XV	295
10	382	*Βίοι Ἁγίων καὶ Λόγοι γ)*	*Περγαμ.*	XI	233

α) φ. 263· ‚Τετερμάτωται Κλίμαξ ἡ προκειμένη δι' ἧς πιστόςἄνεισιν ἐκ γῆς εἰς πόλον, ὁ τῇ δέ τοι γὰρ ἀσμένως ἀναβαίνων. Μακαρίου μέμνησο πρὸς Θεόν, φίλε‘.

β) ‚Ἱερεμίου Πατριάρχου. Μονῆς Σταυρονικήτα‘. φ. 295· ‚ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ πατριαρχικῆς Μονῆς τε Μεγ. Νικολάε τοῦ ἐπίκλην Σταυρονικήτα‘.

γ) ‚Εἴληφε τέλος ἡ ὑστάτη αὕτη δέλτος τῶν 10 βίβλων τῶν μεταφράσεων τοῦ Λογοθέτου (ἴσ. Συμεών) μηνὶ Ἀπριλίῳ ἰνδ α' ἔτους 6571 = 1063. ἐπὶ Κωνσταντίνε τοῦ Εὐσεβοῦς καὶ Μεγάλου Βασιλέως Ῥωμαίων τοῦ Δούκα καὶ Ἰωάννου τε εὐτυχοῦς Καίσαρος αὐταδέλφου αὐτοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ἁγιωτάτε καὶ οἰκεμ. Πατριάρχου‘. πορρωτέρω δὲ ἐν σχήματι σταυροῦ γέγραπται ἐν εἴδει εὐχῆς· ‚Τριὰς παράσχοι τοῖς ἐμοῖς πόνοις χάριν‘.

XIII. ΜΟΝΗ ΕΣΦΙΓΜΕΝΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	22	Ἀπόστολος (Πραξαπόστολος)	Περγαμ.	XI	276
		Σημ. Τὰ ἀρκτικὰ γράμματα ἑκάστου ἀναγνώσματος κεχρωματισμένα.			
2	31	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 30 Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	XI	302
3	35	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 35 Ὁμιλίαι εἰς τὴν Γένεσιν	Περγαμ.	IX	198
		Σημ. Φέρεται σημείωσις ‚Τὸ Σημένον τῷ Ἀρσενίῳ‘.			
4	65	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 42 Ὁμιλίαι εἰς εὐαγ. Ματθαῖον.	Περγαμ.	XI	272
5	66	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 48 Ὁμιλίαι εἰς εὐαγ. Ματθαῖον.	Περγαμ.	X	422
6	72	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 86 Ὁμιλίαι εἰς εὐαγ. Ματθαῖον.	Περγαμ.	IX	416
7	133	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ὁμιλίαι καὶ ἐπιστολαί	Βομβ.	XV	262
8	160	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. 24 Λόγοι. . . .	Περγαμ.	IX	255
9	167	Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστ. Ὁμιλίαι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμιάν ‚Ἀνδρίαντες‘ α)	Περγαμ.	XI	264
10	216	Πανηγυρικὸν (τοῦ Σημένου) β)	Περγαμ.	X	106
11	262	Εὐχολόγιον γ)	Χάρτ.	XV	332
12	289	Μηναῖον Δεκεμβρίου	Περγαμ.	XVI	351
13	290	Μηναῖον Ἰανουαρίου	Χάρτ.	XII	269
		Σημ. Τὰ φύλλα 21 καὶ 248 χαρτῷα.			

α) φ. 4· ‚Τοῦ Σημένου, Θεοδώρου τοῦ γραφέως‘. φ. 103· ‚Μιχαὴλ Καντακουζηνός‘.

β) 106· ‚Ἀνῆκεν Ἀρσενίῳ μοναχῷ καὶ Σκευοφύλακι Κυπριανῷ‘.

γ) φ. 54· ‚Μνήσθητι θύτου μοναχοῦ Γερβασίου καὶ Σεραπίου Μοναχοῦ, Κύριε μνήσθητι‘. φ. 331· ‚Τὸ γὰρ Εὐχολόγιον τοῦτο εἶνε τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου‘.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	*Ἀρ. Καταλόγου.*	*Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.*	*Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.*	*Αἰών.*	*Φύλλα.*
14	355	*Συναξάριον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου — Μαρτίου*	*Χάρτ.*	XV	317
		Σημ. Ἐν τῷ φύλλῳ 316. ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ, εὕρηται ἡ ἑπομένη κρυπτογραφικὴ σημείωσις· ἐ ψ ε ο ε ς σ α ε ς ψ λ κ ϑ ϡ λ ν η ς η ο ς λ ν, ς ς ϑ υ ε ς ϡ λ ω ε ξ λ χ ζ ϡ β ζ λ ϡ ς λ χ ψ λ χ Θ ο ο ς Θ ψ λ χ ε ν ξ ς ν ς ς Θ ν ν λ χ Θ ϡ ς σ Ν̃ ς Θ· ψ λ χ ϰδ ϰρ ξ Θ': +			
15	367	*Μηναῖον Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου*	*Περγαμ.*	XI	328
16	368	*Ὅμοιον*	*Περγαμ.*	XI	230
17	386	*Βίοι Ἁγίων καὶ λόγοι*	*Περγαμ.*	XV	193
18	394	*Βίοι Ἁγίων καὶ λόγοι*	*Χάρτ.*	XVI	341

XIV. ΜΟΝΗ ΡΩΣΙΚΟΥ (ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ).

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	360	Μηναῖον Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου. φ. 51ʳ ,Τοῦ μακαρίου Κοσμᾶ Βεστήτορος Ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἅγιον Ζαχαρίαν, τὸν πατέρα τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (5 Σεπτεμβρίου) (ὅρα Ἀρ. 367 φ. 20). φ. 55ᵛ Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (ὅρα καὶ Ἀριθ. 367 φ. 16). φ. 331 ,Εὐθυμίου Ἐλαχίστου δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἅγιον καὶ Πανένδοξον Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ Ἰερόθεον' (4 Ὀκτωβρίου).	Χάρτ.	XVI	625

XV. ΜΟΝΗ ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	24	Ἀπόστολος, μετὰ προλόγε εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ ὑποθέσεων, ἔτι δὲ καὶ σχολίων τε Ὠριγένες, Ἰσιδώρε, Ἰωάννε, Ἀμμωνίε, ἐν τοῖς περιθωρίοις τῶν Πράξεων καὶ Ἐπιστολῶν α). Μηκ. 5½. Πλ. 4	Βομβ.	XIII	240
		Σημ. Φύλλα τινὰ ἐφθαρμένα εἰς τὰ ἄκρα διὰ χάρτε κεκολλημένα.			
2	52	Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ καὶ Βιβλικὰ ἱερὰ Ἄισματα μεθ' ἑρμηνείας	Χάρτ.	XV	289
		Σημ. Τὰ φ. 1, 2, 288 καὶ 289 περγαμ. μετὰ Στιχηρῶν Τριῳδίε ἐν μεσικοῖς σημείοις τε XII αἰῶνος.			
3	195	Κλίμαξ Ἰωάννου ἡγουμένε Σινᾶ β) . .	Χάρτ.	XVI	329
4	283	Τριῴδιον. Μηκ. 4¾. Πλ. 3¼ γ)	Χαρτ.	XIV	314
		Σημ. Τὰ φ. 1 καὶ 314 Περγαμηνά.			
5	351	Πατερικὸν (Μονῆς τοῦ Κώνσταντος) δ) .	Χάρτ.	XIV	350
6	376	Μηναῖον Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου. Περιέχει 57 διαφόρες χρυσοποικίλτους εἰκόνας· ἐν τοῖς φύλλοις 2 καὶ 268 ἔχει σφραγὶς παριστῶσα τὸν Ἀρχιδιάκονον Στέφανον ε)	Περγαμ.	XI	269
		Σημ. Ἐν ἀρχῇ ἐπὶ χαρτίνου φύλλου σημειοῦται ἐκοιμήθη ὁ ἡγούμενος			

α) φ. 11· ‚αὕτη ἡ βίβλος Μονῆς Κωνσταμονίτου ὑπάρχει‘. φ. 240· ‚Αὕτη ἡ βίβλος τε Ἁγίε Ἀντωνίου‘.

β) φ. 329· ‚Αὕτη ἡ βίβλος ὑπάρχει τῆς Ἁγίας Μονῆς τῶν Κωνσταμονιτῶν‘.

γ) φ. 309· ‚Ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ Ἰακώβου τάχα καὶ ἱερομονάχου ἐν ἔτει 6852 = 1344‘.

δ) φ. 350· ‚Δὸς ὑγείαν Χριστέ με ψυχικὴν τῷ δούλῳ τῷ γράψαντι ἔτ. 6908 = 1399 Ἰνδ. η' Ὀκτ κγ' ‘.

ε) φ. 269· ‚Αὕτη ἡ βίβλος ἔχουσα μαρτυρολόγια τῶν Ἁγίων δύο μηνῶν Φεβρεαρίε καὶ Μαρτίε τῆς Μονῆς τε Ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ἐπονομαζομένη(ς), τοῦ Κωνσταμονίτε‘.

XV. ΜΟΝΗ ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών	Φύλλα.
		Διονύσιος ἐν ἔτει 7110 = 1602 μηνὸς Ἰανουαρίου ιδ'.			
7	392	‚Μονῆς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου' Συλλογὴ λόγων μετ' εὐχῶν	Χάρτ.	XVI	462
8	395	Συλλογὴ Βίων Ἁγίων καὶ ἄλλων διαφόρων α)	Χάρτ.	XVI–XVII	332

α) φ. 112· ‚ἔτους 7043 = 1535 Ἰνδ. η'' φ. 332· ‚τοῦτο τὸ Βιβλίον ὑπάρχει Μονῆς πρωτομάρτυρος, Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου (Κωνσταμονίτου)'.

XVI. ΛΑΥΡΑΣ ΤΩΝ ΚΑΡΕΩΝ (ΠΡΩΤΑΤΟΥ).

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	14	Εὐαγγέλιον Τετραευάγγελον. Μηκ. 5½. Πλατ. 4 [a]) . . . . Πλευρὸς δεδεμένον μετὰ σανίδων ἐκ μέλανος δέρματος κεκαλυμμένων. φ. 2—3 Εὐσέβιος Καρπιανῷ. φ. 4—7 Κανόνες 10 ἤτοι Πίναξ Εὐσεβίου. φ. 8 χρυσοῖς γράμμασι πεποικιλμένον καὶ διαφόροις ἄλλοις ποικίλμασι καὶ πτηνοῖς κεκοσμημένον. φ. 10 Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Ἅγιον Ματθαῖον. φ. 99 Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Ἅγιον Μάρκον. φ. 250 Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην. Ἐν τοῖς φύλλοις 11, 100 καὶ 157 αἱ εἰκόνες τῶν Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου, Μάρκου καὶ Ἰωάννου τεχνικῶς εἰργασμέναι. Τὸ χειρόγραφον ἐδωρήσατο τῇ Συνοδικῇ τῆς Μόσχας Βιβλιοθήκῃ ὁ κόμης Βλαδίμηρος Πετρόβιτζ Δαβίδωφ τῷ 1871, ὃς πρῶτος ἐκτήσατο τοῦτο, κατὰ τὴν προστεθειμένην σημείωσιν δωρηθὲν παρὰ τοῦ Πρωτάτου (δηλαδὴ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους) κατὰ τὸ ἔτος 1835 (ὅρα Σημ. 13 χειρογράφου σελ. 1 β).	Περγαμ.	XI	317

a) φ. 1· ‚Τὸ παρὸν ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐδόθη δωρεὰν εἰς Εὐσεβέστατον κύριον Βλαδίμηρον Δαβιδώφ, ἀπὸ τοῦ Πρωτάτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους‘. φ. 8· ‚Τὸν κτησάμενον τὴν ἁγίαν βίβλον ταύτην... μέμνησθε ἀείποτε Ἰωαννίκιον ἐν μονοτρόποις ξένον, ὅπως εὕροιεν (= εὕρῃ) λύσιν ἁμαρτημάτων... μέμνησθε πατέρες μου (ἴσ. πατρός μου) καὶ Νικολάου διὰ τὴν ὑπέρλαμπρον ἀγάπην‘. φ. 47· ‚Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους 10 τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναλήψεως‘. φ. 158· ‚Ἰστέον, ὅτι τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ὑπηγορεύθη ὑπὸ Πέτρου ἐν Ῥώμῃ‘. φ. 317. ‚Προσετέθη τὸ ἱερὸν καὶ θεῖον ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐν τῇ Σεβασμιωτάτῃ Μεγάλῃ Λαύρᾳ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῶν Καρεῶν παρὰ τοῦ τιμιωτάτου τῆς Ἁγ. Λαύρας τοῦ Ἀρχ... κὺρ Ἰωαννικίου· ὀφείλει οὖν μνημονεύεσθαι ἀεὶ εν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις.... ...οἱ ἐν ἀναγιγνώσκοντες εὔχεσθε‘...

Σημ. Τῆς Βιβλιοθήκης τῶν Χειρογράφων τοῦ Πρωτάτου, ὑπερβαινόντων τὰ 80, κάλλιστον καὶ μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας, ἀλλὰ καὶ ἐξιδιασμένης φιλοκαλίας Κατάλογον κατήρτισε φιλοπόνως ὁ ἐλλόγιμος ἀδελφὸς τῆς Μεγίστης Λαύρας Προηγούμενος κ. Χρυσόστομος, Διευθυντὴς ὢν (1885—89) τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, ἐμὸς δὲ εἶτα διάδοχος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος· ὁ Κατάλογος θὰ περιεποίει τιμὴν καὶ εἰς τὸν συντάξαντα καὶ εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἴγε ἐδημοσιεύετο· εὐκτέον ἂν εἴη τοῦτο. Περὶ Καταλόγων ὁμοίων τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς ἀποκειμένων χειρογράφων οὐδένα ποιούμεθα ἰδιαίτερον λόγον, μὴ ὑπαρχόντων, ὅσον ἡμεῖς γε οἴδαμεν, τοιούτων ἐν αὐταῖς, ἐκτὸς προχείρων Εὑρετηρίων μᾶλλον ἢ Καταλόγων· ἐξαίρεσιν λίαν ἀξιέπαινον ἀποτελεῖ, ἡ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς φιλοτίμως προεξάρχουσα, γεραρὰ καὶ κλεινὴ Μονὴ τοῦ Βατοπεδίου, ἡ σεπτὴ ἡμῶν Μετάνοια, ἧς τὰ χειρόγραφα ἐν εὐπρεπεῖ χωρίῳ καὶ ζηλωτῇ τάξει, τὴν φιλοκαλίαν καὶ φιλομουσίαν τῆς Σεβ. Μονῆς μαρτυροῦντα, διατηρούμενα περιελήφθησαν μετὰ λεπτομερείας πάσης καὶ περιεγράφησαν μετ' ἀκριβείας ἐν Καταλόγῳ, συνταχθέντι ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Νεοφύτου τοῦ Προυσαέως, ἡμῶν σεβαστοῦ διδασκάλου, συμπληρωθέντι δὲ κατόπιν, ἐν τοῖς χρήζουσι συμπληρώσεως, ὑπὸ τῶν διαδόχων ἐκείνου λογίων Βιβλιοθηκαρίων, ἐν οἷς μνημονευτέοι ἰδιαιτέρως τοῦ ἀοιδίμου Προηγ. Κυρίλλου τοῦ ἐκ Κίου († 1880) καὶ τοῦ σεβασμίου λογίου καὶ Γέροντος Εὐγενίου τοῦ Σαμίου, τοῦ καὶ νῦν μετὰ στοργῆς ὡς τοιούτου τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα κειμήλια περιέποντος. Τὴν ἔλλειψιν γενικοῦ τῶν ἐν Ἄθῳ χειρογράφων Καταλόγου ἀνεπλήρωσεν ὁ πρὸ ἔτους μόλις ἐν Λονδίνῳ ἐκδοθεὶς τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ Ἐλλογίμου Καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. Σπυρίδωνος Λάμπρου, μεταβάντος πρὸ 15 περίπου ἐτῶν εἰς Ἄθω καὶ ἐγκύψαντος ἐν συνοδίᾳ καὶ ἑτέρων συνεργατῶν εἰς τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν ἐν ταῖς Βιβλιοθήκαις τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἀποκειμένων χειρογράφων, πλὴν τῆς τοῦ Βατοπεδίου, ἣν δὲν ἐπεσκέψατο καὶ ἧς τὰ χειρόγραφα δικαιοῦνται νῦν, οὕτω χωρισθέντα, τυχεῖν ἰδιαιτέρας μερίμνης καὶ τιμῆς παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς φιλομούσου Μονῆς, ἐκδιδομένου ἐν καιρῷ τοῦ ὑπάρχοντος Καταλόγου, ἵνα οὕτω πλήρη ἔχῃ γνῶσιν τῶν ἁγιορειτικῶν χειρογράφων ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος, ὃς διὰ τοσαύτης περιβάλλει τιμῆς καὶ τόσον σέβει τὸν προγονικὸν ἡμῶν τοῦτον διανοητικὸν θησαυρόν.

Β΄.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ, ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΡΩΝ

ΗΤΟΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ, ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ. Λ. Π.

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΡΩΝ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
1	4	Ψαλτήριον, Ἄισματα καὶ Ἀκάθιστος Ὕμνος Μηκ. $5^1/_2$. Πλ. 4.	Περγαμ.	X	189
2	5	Ψαλτήριον. Μηκ. $2^1/_4$. Πλ. $1^1/_2$ . . . . Σημ. Ἀφιερώθη εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ὑπὸ Ἀνδρέȣ Μοραβιὲφ τῷ 1857, ἀποκτήσαντος τοῦτο τῷ 1849 ἐν τῇ Λαύρᾳ τοῦ Ἁγ. Σάββα τοῦ Ἡγιασμένȣ. 75 φύλλα Χαρτ. τȣ̃ XVI αἰῶνος· φυλάσσεται ἐντὸς θήκης.	Περγαμ.	X	403
3	6	Ψαλτήριον Δαβίδ. Μηκ. $3^1/_2$. Πλ. $2^1/_4$...	Χάρτ.	XVI	265
4	10	Τετραυάγγελον. Μηκ. $8^1/_4$. Πλ. $6^1/_4$ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίȣ Πάσχα. Σημ. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ὡς πρὸς τὴν παλαιογραφίαν, κατὰ τὸν Mattei, εἶναι ἓν ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ ἀρχαιοτάτων τῶν γνωστῶν ἐν ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς Βιβλιοθήκαις. Ἡ περγαμηνὴ καθαρά· τὰ γράμματα παχέα· εἰκόνες κεχρυσωμέναι· κεφάλαια γράμμασι ἐπίσης· εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ σανιδίȣ γέγραπται „Єѵлїє Греческое апракосъ неполное. Казенное. Изъ прежнихъ казенныхъ книгъ печатнаго двора“.	Περγαμ.	VIII	231
5	11	Τετραυάγγελον. Πλ. $6^1/_2$. Μηκ. $4^7/_8$. . . Σημ. Διὰ παχέων τετραγωνικῶν γραμμάτων· τὰ κεφάλαια πεποικιλμένα πολυτελῶς· τὰ πλαίσια κεχρωματισμένα ἐν τοῖς φύλ. 1. 60. καὶ 119. πολλὰ ἀρκτικὰ γράμματα μετὰ κοσμημάτων διαφόρων καὶ παραστάσεως χειρὸς καὶ ὀνοματολογικοῦ συνδυασμοῦ τῶν δακτύλων. ἐν τῷ κειμένῳ ἀπαντῶσι με-	Περγαμ.	VIII	246

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		σικὰ σημεῖα ὡς ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ 10 χειρογράφοις· ἐν τοῖς φύλλοις 1—7 κάτωθι γέγραπται „Евангеліе церковное изъ Синодальной Библіотеки а подписанное по приказанію Святѣйшаго Синода“. ἐν τοῖς φ. 244—246. „Синодальнаго дому Іеродіакономъ Гедеономъ 1775 года маія“ Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀπαντᾷ ἐν πολλοῖς τῶν χειρογράφων.			
6	12	Τετραευάγγελον α). Μηκ. $7^3/_4$. Πλ. $5^3/_8$.	Περγαμ.	X	437
7	19	Τετραευάγγελον	Χάρτ.	XIV	189
8	20	Εὐαγγελικὰ Ἀναγνώσματα	Χάρτ.	XVI	43
9	25	Νέα Διαθήκη καὶ Ψαλτήριον μετὰ Ἀσμάτων	Περγαμ.	XII	513
		Σημ. Ἐκ τῶν φύλλων 20 ἄγραφα.			
10	26	Νέα Διαθήκη Ἑλληνο-σλαυωνιστί	Χάρτ.	XVII	479
		Σημ. Ἐν φ. 470—479 καταριθμοῦνται α΄. οἱ Ἕλληνες βασιλεῖς ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγ. μέχρι τῆς ἁλώσεως τῆς Κων.-πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1453. β΄. οἱ Πατριάρχαι Κων-πόλεως ἀπὸ τοῦ Ἁγ. Μητροφάνους τῷ 327 μέχρι Γρηγορίου τοῦ Γ΄ τοῦ Μελησσηνοῦ. γ΄. οἱ Ῥῶσσοι ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς ἀπὸ τοῦ Ἁγ. Βλαδιμήρου μέχρις Ἰωάννου καὶ Πέτρου Ἀλεξίεβιτζ καὶ δ΄. οἱ Μητροπολῖται Κιέβου καὶ Μόσχας καὶ οἱ Πατριάρχαι μέχρις Ἀδριανοῦ.			

α) φ. 1· Ἀφιερώθη τὸ παρὸν Εὐαγγέλιον... τῇ Μονῇ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου... τοῦ Βροντοχίου... ἔτους ,ςωκ΄ = (6820 = 1312) παρ' ἐμοῦ... Μητροπολίτου Κρήτης καὶ προέδρου Λακεδαιμονίας Νικηφόρου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
11	27	Τετραυάγγελον καὶ Πράξεις Ἀποστόλων Ἑλληνιστὶ καὶ Σλαυονιστί. . . . . Σημ. Ἔξωθι, ἐν ἀρχῇ, Σλαυϊστί ‚Ἡ βίβλος αὕτη εἶναι τοῦ Ἡγουμένου Σεργίου‘.	Χάρτ.	XVII	190
12	39	Βίβλος Ἰὼβ μεθ' ἑρμηνείας. Μηκ. 4. Πλ. $3^1/_4$	Περγαμ.	X	120
13	40	Ὁμοία. Μηκ. $4^1/_4$. Πλ. $3^3/_8$	Περγαμ.	X	163
14	57	Προφήτου Ἡσαΐου μεθ' Ἑρμηνείας α). .	Χάρτ.	XV	278
15	61	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 45 Ὁμιλ. εἰς τὸν εὐαγ. Ματθαῖον.	Περγαμ.	X	249
16	71	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 48 Ὁμιλίαι εἰς τὸν Ματθ. (43—90).	Περγαμ.	XI	305
17	83	Εὐαγγέλιον Λουκᾶ καὶ Μάρκου μεθ' ἑρμ. Μηκ. $6^1/_2$. Πλ. $4^3/_4$. Ἐν τῷ φ. 1. Εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος.	Περγαμ.	IX	147
18	88	Τετραυάγγελον μεθ' ἑρμ. Εὐθυμίου Ζηγαβηνοῦ	Περγαμ.	XII	274
19	96	Πράξεις Ἀποστόλων καὶ Ἐπιστολαὶ Ἀπ. Παύλου μεθ' Ἑρμ.	Περγαμ.	XII	334
20	98	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 32 Ὁμιλίαι εἰς τὴν π. Ῥωμ. ἐπιστολήν β).	Περγαμ.	X 917	352
21	99	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ. 32 Ὁμιλίαι εἰς τὴν π. Ῥωμ. ἐπιστολήν	Περγαμ.	X	124
22	116	Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας	Χάρτ.	XV	261
23	141	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 49 λόγοι γ). .	Περγαμ.	X	391
24	142	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Ἔργα	Περγαμ.	IX	357
25	148	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 13 λόγοι δ). . .	Περγαμ.	XI	210

α) Σλαυϊστὶ σημείωσις ‚ἰδιαιτέρως ἀγορασθεῖσα‘.

β) φ. 352· ‚Ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἡ πανίερος αὕτη βίβλος τοῦ Ἁγίου Ἀκεψιμᾶ τῆς θεοφυλάκτου νήσου τῆς Χάλκης, μηνὶ Ἰουνίῳ Ἰνδ. ε' ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ς,υκε' . 917 ἐπὶ ἡγεμένου τοῦ ὁσιωτάτου Πατρὸς ἡμῶν Ξενοφῶντος, γραφεῖσα διὰ χειρὸς Νικολάου εὐτελοῦς μοναχοῦ‘...

γ) φ. 42· ‚Ἰωαννίκιος μοναχὸς ἁμαρτωλός... θεολόγος‘.

δ) φ. 188—210· ‚Μαρτύριον τῶν 5 Μαρτύρων‘...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
26	149	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγȣ 32 Λόγοι α) . .	Περγαμ.	XI	175
27	201	Ἰωάννȣ τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἔργα. Μηκ. $4^1/_8$. Πλ. $2^3/_4$	Περγαμ.	IX	149
28	213	Νικολάου Ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης τοῦ Καβάσιλα Ἔργα	Χάρτ.	XVI	207
29	214	Συμεὼν Ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης Ἔργα . .	Χάρτ.	XVI	72
30	221	Συλλογὴ Λόγων β)	Χάρτ.	XVII	514
31	226	Εὐθυμίου Ζηγαβηνοῦ Δογματικὴ Πανοπλία γ)	Βομβ.	XV	273
32	234	Ἰωάννȣ Καντακουζηνοῦ Αὐτοκράτορος Ῥωμαίων καὶ εἶτα μοναχοῦ Ἰωάσαφ 4 βιβλία κατὰ Μωάμεθ	Χαρτ.	XVI 1568	61
		Σημ. Φ. 48· ‚Ἐγράφη διὰ χειρός κἀμοῦ τοῦ εὐτελοῦς Ἰωάννȣ· ἔσω ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐν ἔτει 7077=1568 Ἰνδ. ιβ' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ α'. Ἐν τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως'.			
33	237	Γρηγορίου Παλαμᾶ Ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης κατὰ Βαρλαὰμ καὶ Ἀκινδύνȣ δ) . .	Χάρτ.	XVII	207
		Σημ. Φ. 186· Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Γρηγ. Παλαμᾶν.			
34	238	Συλλογὴ ἀντιρρητικȣ̃ περιεχομένȣ ε) . . .	Χάρτ.	XVII	210
35	239	Ἀντιρρητικὰ κατὰ Λατίνων	Βομβ.	XIV	242
		Σημ. Ἐπὶ τῆς προμετωπίδος Σλαυϊστὶ φέρει τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν· ‚Τὴν παροῦσαν βίβλον ἀπέστειλεν εἰς Μόσχαν			

α) 150 καὶ 151 φ. ‚Τὸ ἴσον τῆς διαθήκης τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου'.

β) φ. 508· ‚Χεὶρ Μακαρίου Ἱερομονάχου τοῦ Κρητὸς καὶ Ἁγιοταφίτου ἔτ. 1654 Αὐγούστου 17'.

γ) φ. 1· ‚Χρύσανθος Ἱεροδιάκονος τῷ Παναγίῳ Τάφῳ'.

δ) φ. 207· ‚Ἡ παροῦσα τοῦ Σοφωτάτου Παλαμᾶ βίβλος γέγραπται παρ' ἐμοῦ Ἱλαρίωνος Ἱερομονάχȣ τοῦ Γραδενίγου, ἐν τῇ τῆς Ὑπερουσίου Τριάδος τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῇ.... κατὰ τὸ α,χζ' τὸ σωτήριον Νοεμβρίου κα', γέγραπται δὲ δι' ἡμερῶν λβ''.

ε) α' φ. 148· ‚Ἐκ τῆς Μουσολεντιανῆς ἐρημίας Φεβρ. μηνὸς ιγ' α,χα ἔτος τὸ σωτήριον'. φ. 210 β'. ‚ἐγράφη ἀπὸ Μουσολέντε κατὰ τὸ α,χ ἔτ. τὸ σωτήριον Ἰανουαρ. ιη''.

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΡΩΝ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ᾽ ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		ὁ Ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δοσίθεος (7201=1693)'.			
36	240	Συλλογὴ κατὰ Λατίνων α)	Βομβ.	XIV	368
37	242	Συλλογὴ Ἀντιρρητικὴ κατὰ Λατίνων β).	Χάρτ.	XVI	134
		Σημ. τὸ χειρόγραφον περιέχει ἐκλεκτὴν ὕλην καὶ ἔργα ἰδίως Μάρκȣ τȣ̃ Εὐγενικȣ̃.			
38	243	Ὅμοιον γ). ,Διονυσίου Πατριάρχου Κ.-πόλεως'.	Χάρτ.	XVI	132
39	244	Ὅμοιον (,ἐκ τῶν τῆς Μονῆς τοῦ Βροντησίου') δ).	Χάρτ.	XVI	157
40	245	Ὅμοιον κατὰ Λατίνων τῆς ἰδίας Μονῆς.	Χάρτ.	XVI	316
41	248	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVI	103
42	249	Ὅμοιον	Χάρτ.	XVI	292
43	250	Ὅμοιον κατὰ Λατίνων.	Χάρτ.	XVII	635
44	252	Συλλογὴ ἀντιρρητικὴ κατὰ Λατίνων . .	Χάρτ.	XVI	298
45	253	Συλλογὴ πολεμικοῦ περιεχομένου	Χάρτ.	XVII	310

α) ,Διὰ Χρυσάνθου Ἱεροδιακόνȣ κτῆμα αἰώνιον τῷ Παναγίῳ τάφῳ'.

β) φ. 103· ,Ἐπιστολὴ Ἁγιορειτῶν πάντων πρὸς τὸν βασιλέα Μιχαήλ, Ὁμολογητικὴ σπεύδοντος τούτȣ ἑνῶσαι τȣ̀ς Ἰταλȣ̀ς παραλόγως μεθ᾽ ἡμῶν, μένοντας ἐκείνȣς ἀδιορθώτους πάντῃ τῶν σφῶν αἱρέσεων'. Ἀρχή· ,Κράτιστε, θεόστεπτε, θεομεγάλυντε, ἅγιε ἡμῶν δέσποτα'... Ἡ ἐν λόγῳ περισπούδαστος ὁμολογητικὴ ἐπιστολὴ ἀνέκδοτος οὖσα ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἤδη ἐπὶ τῇ βάσει τȣ̃ ἀνωτέρω Μοσχοβιτικȣ̃ κώδηκος ὑπὸ τοῦ ἑλληνομαθȣ̃ς καὶ σεβαστοῦ ῥώσσου Ἐπισκόπου Καρλόβσκης Πανιερωτάτου Ἀρσενίȣ πρὸ διετίας ἐν Μόσχᾳ (Чтен. въ обществѣ люб. духовнаго просвѣщенія, 1894 года, ноябрь—декабрь, стр. 1—34). Χειρόγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀπόκειται μετ᾽ ἄλλων, ἐν βίβλῳ χειρογράφῳ, καὶ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Κοινότητος (Πρωτάτȣ) τȣ̃ Ἁγίȣ Ὄρȣς, ἥν, εὐκτέον, ὅπως εἰς ἴδιον ἐκδῷ τεῦχος αὐτὴ ἡ ἀνωτάτη τȣ̃ Ἄθω Ἀρχή, ἡ Ἱερὰ Κοινότης, ἧς πολλά τῶν μελῶν καὶ παιδεία ἡ πρέπȣσα κοσμεῖ καὶ φιλοπονία ἰδιάζουσα αὖ τοῖς συνυπουργεῖ, ὡς τιμῶσαν ἀληθῶς τȣ̀ς ἀειμνήστȣς ἐκείνȣς τȣ̃ γεραρȣ̃ Ἄθω Πατέρας, τοὺς τῆς ἀμωμήτȣ ἡμῶν πίστεως ὁμολογητάς, τȣ̀ς οὕτω καλῶς καὶ ὁσίως ἐν καιρῷ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς εἰδότας ἀμύνεσθαι, κάλλιστον δὲ δυναμένην προσφέρεσθαι πνευματικὸν δῶρον τοῖς τὸν Ἄθω ἐπισκεπτομένοις εὐσεβέσι καὶ φιλαρχαίοις.

Ἐν φ. 84· ,Ἀκολουθία τυπωθεῖσα ἐν ἔτει 6992 = 1484 ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Συνόδȣ Κων.λεως εἰς τοὺς ἐκ τῶν λατινικῶν αἱρέσεων ἐπιστρέφοντας τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ'.

Ἐν φ. 86· ,Λίβελλος, ὃν παραδιδοῦσιν ἐγγράφως ἀπαιτȣ́μενοι οἱ ἐκ Λατίνων ἐπιστρέφοντες'.

Ἐν φ. 87· Πότε καὶ παρὰ τίνων αἱρετικῶν ἤρξατο διδασκομένη καὶ διαδιδομένη ἡ καὶ ἐκ τȣ̃ Υἱȣ̃ ἐκπόρευσις τȣ̃ Ἁγίȣ Πνεύματος διδασκαλία.

Ἐν φ. 112· Διήγησις περὶ τῶν ἐν Ἄθῳ ὑπὸ τωνλατινοφρόνών Μανȣήλ Παλαιολόγȣ καὶ τοῦ Πατρ. Ἰωάννȣ Βέκκȣ φονευθέντων πατέρων. Ἀρχή· ,Μιχαὴλ τοῦ πρώτου τῶν Παλαιολόγων'...

γ) ,Ἀφιερώθη ὑπὸ Δοσιθέου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων'.

δ) φ. 31· ,Ἐκ τῆς Σεβ. Μονῆς τῆς Χρυσοπηγῆς τοῦ Γαλατᾶ τῆς Κ.-πόλεως'... φ. 79· ,συνετέθη ἐν τῷ Γαλατᾷ τῆς Κ.-πόλεως κατὰ τὸ 1581 ἔτ. θαργηλιῶνος δὲ πέμπτῃ ἐπὶ δέκα τετέλεσται. Μάξιμος'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
46	254	Συλλογὴ Δογματικοῦ περιεχομένου . . .	Χάρτ.	XV	108
47	255	Νείλου Ἀρχιεπισκόπȣ Θεσσαλονίκης κατὰ Λατίνων	Χάρτ.	XVIII	347
		Σημ. Ἐν τῷ 1 φ. εὕρηται σημείωσις Σλαυϊκή.			
48	256	Μελετίου Πηγᾶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἔργα α)	Χάρτ.	XVII	336
		Σημ. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ δηλοῦται Σλαυϊστὶ ὅτι ἡ βίβλος προσηνέχθη ὑπὸ Δοσιθέου Πατριάρχȣ Ἱεροσολύμων.			
49	257	Συλλογὴ Δογματικοῦ περιεχομένου . . .	Χάρτ.	XV	408
50	258	Συλλογὴ ἐν Ἑλληνικῇ καὶ Λατινικῇ γλώσσῃ	Χάρτ.	XVII	228
51	260	Συλλογὴ διαφόρων. Ἐκκλησ. καὶ Φιλολογ. περιεχομένȣ β)	Χάρτ.	XVII	284
52	261	Εὐχολόγιον	Περγαμ.	XIV	230
53	264	Εὐχολόγιον	Χάρτ.	XVI	586
54	265	Θεία Λειτουργεία Βασιλείου τοῦ Μεγάλου γ)	Περγαμ.	XIV	?
55	266	Θεία Λειτουργεία Ἰωάννȣ τοῦ Χρυσοστόμȣ δ)	Χάρτ.	XVII	32
56	267	Εὐχολόγιον ἐν Ἑλληνο-αγγλικῇ γλώσσῃ.	Χάρτ.	XVIII	133
57	268	Συλλογὴ Διατάξεων καὶ προσευχῶν. . .	Περγαμ.	XIII	122
		Σημ. Φ. 119· „Ἔγραφε ταῦτα χείρμοναχῆς Μαρίας· αὐτῷ δὲ, πάτερ, ἐντυ-			

α) φ. 274· Ἐν Ἀθήναις ἔτει σωτηρίῳ α,χξα', ἐκ τῶν... τοῦ συγγεγραφότος ταυτὶ Μελετίου Πατρ. Ἀλεξ.' φ. 317· „Ἐν Κ.-πόλει ἐκ τοῦ κελλίου τῆς ἡμετέρας παροικίας, ἐν ἔτ. 7110 = 1602'. φ. 357· „Ἀθήνησι α,χξα' μηνὶ Σεπτ...'.

β) „Ἡ παροῦσα βίβλος ἐσταχώθη διὰ χειρὸς κἀμȣ̃ τοῦ οἰκτροῦ Γαβριὴλ Ἱερομονάχου ἐκ τῆς νήσου Θάσσου ἐπὶ ἔτει 7138 = 1630'.

γ) „Τὴν παροῦσαν ἱερὰν λειτουργείαν τοῦ Μεγάλȣ Βασιλείου ἀφιέρωσα ἐν τῇ ἱερᾷ Βιβλιοθ. τῆς ἐν Μοσχοβίᾳ τυπογραφίας ἐγὼ Χρύσανθος Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἁγίου Τάφου α,ψα κατὰ μῆνα Φεβρȣάριον'.

δ) „Ὅταν ἱερουργῇ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν καὶ συνήθειαν τῆς Ἀνατολ. Ἐκκλ.' ἰδιόχειρος σημείωσις Ἀθανασίου τοῦ Γ΄. πρώην Οἰκουμ. Πατριάρχου Κων.-πόλεως „ἐν Μοσχοβίᾳ κατὰ τὸ ‚αχνγ''.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών	Φύλλα.
		χόντα τῇ βίβλῳ Θεοῦ δέεσθαι καρδίας διαθέσει ψυχῆς, ὅπως εὕροιμι τὴν σωτηρίαν.			
58	271	Συλλογὴ Διατάξεων καὶ προσευχῶν . . .	Χάρτ.	XVI	110
59	274	Τυπικὸν τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα.	Χάρτ.	XV	289
60	279	Ψαλτήριον.	Χάρτ.	XVII	362
61	281	Ὡρολόγιον	Χάρτ.	XVII	156
62	282	Τριῴδιον. Μηκ. $6^{1}/_{4}$. Πλ. $4^{3}/_{8}$	Περγαμ.	XII	199
63	284	Τριῴδιον καὶ Πεντηκοστάριον, Μητροπολίτου Φωτίου α)	Χάρτ.	XV	336
64	294	Μηναῖον Φεβρουαρίου	Περγαμ.	XII	139
65	303	Ἀκάθιστος ὕμνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.	Περγαμ.	XIV	71
		Σημ. Φύλλα 7, τρία ἐν ἀρχῇ καὶ τέσσαρα ἐν τέλει ἄγραφα. Τὸ πολύτιμον τοῦτο χειρόγραφον ἀπεστάλη ὡς δῶρον τῷ Τσάρῳ Ἀλεξίῳ Μιχαήλοβιτζ τῷ 1662 ὑπὸ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ Ἀλεξάνδρου Λασκάρεως, ἐπιτρόπων τῆς ἐν Γαλατᾷ Κ.-πόλεως Ἐκκλησίας τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Χρυσοπηγῆς. Ἐν τῷ γράμματι (σωζομένῳ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν Ἐγγράφων 1662), δι' οὗ συνωδεύθη ἡ ἀποστολὴ τοῦ χειρογράφου, σὺν ἄλλοις λέγεται ὅτι ἦτο δῶρον τοῦ εὐσεβεστά-			

α) φ. 335· ‚Τοῦτο τὸ βιβλίον προσετέθη εἰς τὴν Μητρόπολιν παρὰ τοῦ Ἁγιωτάτȣ Μητροπολίτȣ πάσης Ῥωσίας κυροῦ Φωτίου καὶ ὁ βουληθείς ἀφελέσθαι αὐτὸ ἵνα ἔχῃ τὰς ἀρὰς τῶν 318 θεοφόρων πατέρων καὶ τὸν αὐτοῦ ἀφορισμόν, ἔτ. 7065 = 1557, ἐδέθη ἐκδευτέρου ἡ βίβλος αὕτη παρὰ τοῦ Μαξίμου (μήτοι τοῦ λεγομένȣ Γραικοῦ?) καὶ δομεστίχου τοῦ Βατοπεδίου‘. Φ. 1. 7066 (1558) περὶ τῆς εἰς Μόσχαν ἐλεύσεως ἐκ τῆς Λαύρας τȣ̃ Ἁγίȣ Σάββα τȣ̃ Ἡγιασμένȣ τῶν ἱερομ. Σησώη, Γερασίμου καὶ Μωϋσέως καὶ ἐκ τῆς Μονῆς τȣ̃ Ἁγίȣ Νικολάου τοῦ Σταυρονικήτα τοῦ Ἱερομονάχȣ Εὐθυμίου. Φ. 6· Διήγησις περὶ ἐκλογῆς καὶ ἐγκαθιδρύσεως τȣ̃ πρώτου ῥώσσου Πατριάρχȣ Ἰὼβ ὑπὸ Ἀρσενίȣ Ἀρχιεπισκόπου Ἐλασῶνος.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		του Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Κομνηνοῦ υἱοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ.			
66	304	Ὀκτώηχος. (Ἔτος 7195=1686)	Χάρτ.	XVII	79
		Σημ. Ἐν τῷ χειρογράφῳ σώζονται στιχηρὰ Ἀναστάσιμα ὅλων τῶν 8 ἤχων τονισμένα μετὰ μουσικῶν σημείων.			
67	305	Συλλογὴ Ὕμνων καὶ εὐχῶν Θηκαρᾶ μοναχοῦ α)	Περγάμ.	XIV	278
68	314	Εὐχολόγιον, Ἀντιφωνάρια τονισμένα μετὰ Λατιν. κειμένου	Περγαμ.	XIV	205
69	318	Νομοκάνων Φωτίου. Μηκ. $5^1/_4$. Πλ. 4. .	Περγαμ.	XI	228
70	324	Συλλογὴ Κανόνων μεθ' ἑρμηνείας . . .	Βομβ.	XV	248
71	328	Νομοκάνων Ματθ. Βλαστάρεως μετὰ μεταφράσεως ἐν νεοελληνικῇ γλώσσῃ . .	Χάρτ.	XVII 1669	342
72	333	Νομοκάνων Ματθ. Βλαστάρεως μεταφρασθεὶς ἐν νεοελλην. γλώσσῃ ὑπὸ Μαλαξοῦ	Χάρτ.	XVI	263
73	336	Συλλογὴ νόμων διαφόρων β)	Χάρτ.	XVII	117
74	339	Συγκίλλιον (Πρᾶξις) τῆς ἐν Κων.-πόλει Συνόδου 7101=1593 Ἰνδ. ς' Φεβρ., ιβ' περὶ ἀποκαταστάσεως Πατριαρχείου ἐν Ῥωσίᾳ.	Χάρτ.	XVI	16
		Σημ. Ἐν φ. 14—16 ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένοι ...Ἱερεμίας Πατριάρχης Κων.-πόλεως, Μελέτιος (Πηγᾶς) Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν Ἀντιοχείας Ἰωακείμ, Σωφρόνιος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἀνατολικοὶ Μητροπολῖται, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι· ἐν ὅλῳ 79			

α) φ. 276· „Τέλος τῦ παρόντος βιβλίυ ἐν ἔτει 6849 = 1341 μηνὶ Μαρτίῳ Ἰνδ. θ''.

β) φ. 12· Συναγωγὴ νόμων... ἣν ἐποιήσατο ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχης Δοσίθεος, κόπῳ, σπουδῇ καὶ δαπάνῃ καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸ πανευαγὲς Πατριαρχεῖον τῆς βασιλευούσης μεγάλης Μοσχοβίας εἰς μνημόσυνον αἰώνων, α,χπζ. ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος'.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		ὑπογραφαί· ἔτι δὲ καὶ τρεῖς ἐκ κηροῖ σφραγῖδες τῶν Πατριαρχῶν Κων.-πόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. σλαυιστὶ μετέφρασεν εἶτα καὶ ἐτύπωσεν ὁ Ἐπιφάνιος Σλαβινέτσκης.			
75	347	Πατερικὸν (ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον).	Περγαμ.	XII	64
76	363	Μηναῖον Νοεμβρίου. Μηκ. $7^1/_2$. Πλ. $5^3/_4$ ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους	Περγαμ.	XI	250
77	402	Βίος τοῦ ὁσίου Βασιλείου τοῦ νέου[α]). .	Χάρτ.	XVI	385
78	404	Διήγησις περὶ τῆς Ἰβηρ. Ἱερᾶς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου[β])	Χάρτ.	XVI	38
79	407	Συλλογὴ ἤτοι Χρονογραφία, Κανόνες ὄρθρων, καὶ βίοι Ἁγίων.	Χάρτ.	XVI	388
80	409	Ἱστορία τῆς ἐν Μόσχᾳ 1666—67 Συνόδου καὶ δίκης τοῦ Πατριάρχου Νίκωνος ὑπὸ Παϊσίου Λιγαρίδου Μητροπολίτου Γάζης[γ]).	Χάρτ.	XVIII	503
81	411	Συμεὼν Θεσσαλονίκης Ἔργα	Χάρτ.	XVIII	46
82	425	Συλλογὴ Λόγων διαφ. Πατέρων	Χάρτ.	XVI	277
83	440	Συλλογὴ Φιλοσοφικο-Θεολογικοῦ περιεχομένȣ	Χάρτ.	XVI	79
		Σημ. Ἐν φ. 76 ὑπάρχει σημείωσις περὶ ἐγκαινίων Σταυροπηγιακοῦ ναοῦ ἐπὶ Πατριάρχου Κων.-πόλεως Ἱερεμίου. ἐν ἔτει ,ζμθ'· 1541.			
84	441	Συλλογὴ συγγραμμάτων Ἀρέθα Ἀρχιεπ. Καισαρείας καὶ ἄλλων	Χάρτ.	XVI	443

α) φ. 1· ,ὑπάρχει Μαξίμου Ἱερομονάχου'.

β) φ. 2· ,ἤτοι πῶς ἦλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὴν Ἁγίαν Μονὴν τῶν Ἰβήρων'.

γ) φ. 1· ,Τὸ παρὸν βιβλίον διαλαμβάνον τὴν κατὰ Νίκωνος γενομένην Σύνοδον ἐν τῇ μεγαλουπόλει Μοσκοβίᾳ εἶνε τοῦ θρόνου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἁγίȣ Ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ἐγράφη ἐν Αἰγύπτῳ α,ψι''. Ἀρχή· ,Τῷ θειοτάτῳ, Γαληνοτάτῳ δὲ καὶ θεοστέπτῳ βασιλεῖ... Ἀλεξίῳ Μιχαηλοβιτζῃ ὁ Γαζέων Μητροπολίτης Παΐσιος'.

ΣΥΝΕΛΕΓΗ.

Αὔξ. ἀρ.	Ἀρ. Καταλόγου.	Ὄνομα συγγραφέως καὶ χειρογράφου.	Ὕλη, ἐφ' ἧς γεγρ. τὸ χειρ.	Αἰών.	Φύλλα.
		Σημ. Φ. 2. Ἰδιόχειρος ὑπογραφὴ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος ἐν Κων.-πόλει ἔτ. 1674.			
85	156	Περὶ Κατηγοριῶν Ἀριστοτέλους.	Χάρτ.	XVII	60
86	457	Ἀρέτου Φιλοσοφία καὶ ὑπόμνημα εἰς τὰς Κατηγορίας Ἀριστοτέλους μεθ' ἑρμηνείας	Χάρτ.	XVI - XVII	377
87	458	Ἀριστοτέλης, Ἀφθονίου καὶ Ἑρμογένους Ῥητορική	Χάρτ.	XVI	246
88	465	Γαληνοῦ ἰατροῦ Ἔργα παλαιῶς δεδεμένον.	Χάρτ.	XV	81
89	481	Γραμματικὴ Κωνσταντίνου Λασκάρεως παλαιῶς δεδεμένον	Χάρτ.	XVII	204
90	482	Ὅμοιον(α)	Χάρτ.	XVII	187
91	483	Ὅμοιον(β)	Χάρτ.	XVII	181
92	487	Λεξικόν, δεδεμένον διὰ λευκοῦ ρωσσικοῦ δέρματος	Χάρτ.	XVII	42
93	488	Λεξικὸν Ἑλληνο-Σλαυο- Λατινικόν. . . .	Χάρτ.	XVII	744
		Σημ. Αὐτόγραφον Ἱερομ. Ἐπιφανίου Σλαβινέσκη († 1675)			
94	490	Θεραπευτικὴ ἀνωνύμου. Μηκ. $4^3/_8$. Πλ. $3^1/_4$. ἀτελείωτον	Περγαμ.	XII	82
95	497	Νικηφόρου Βλεμμύδου Λογική	Χάρτ.	XVII	124
96	501	Πλουτάρχου Ἀρέσκοντα Φιλοσόφοις καὶ Ἠθικά. Μηκ. $5^1/_2$. Πλ. 4. Παλαιῶς δεδεμένον μετὰ σανίδων καὶ μέλανος δέρματος(γ)	Περγαμ.	XI	256

α) Ἐν τέλει ,Ἐτελειώθη διὰ χειρὸς κάμου εὐτελοῦς Ἰεζεκιήλ'.

β) Ἔξωθεν δὲ σανίδι γέγραπται ,Ἀναγνώστου Μαρκιανοῦ'.

γ) Τὰ κεφ. 12. 18 καὶ 21 ἐξέδοτο ὁ Mattei τῷ 1877 καὶ 1878 τὰ λοιπὰ δὲ 18 ἐξέδοτο ὁ Δανιὴλ Vitembach.

Τὰ ἀνωτέρω καταστρωθέντα 510 Ἑλληνικὰ Χειρόγραφα ὡς πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὴν ὕλην, ἣν περιέχουσιν, ἰδιαιτέρως καταγεμόμενα δύνανται ἀποτελέσαι τὰς ἑξῆς 8 κατηγορίας.

1. *Παλαιᾶς Διαθήκης*	*Κώδηκες*	*32*	*ἀπὸ*	*αἰῶνος*	*X — XVII.*
2. *Νέας Διαθήκης*	„	*34*	„	„	*VIII* [1] *— XVII.*
3. *Ἀθανασίϋ τοῦ Μεγάλου*	„	*3*	„	„	*XII — XV.*
4. *Βασιλείϋ τοῦ Μεγάλου*	„	*19*	„	„	*IX* [2] *— XV.*
5. *Γρηγορίϋ τοῦ Θεολόγου*	„	*19*	„	„	*VIII* [3] *— XV.*
6. *Ἰωάννϋ τοῦ Χρυσοστόμου*	„	*62*	„	„	*IX* [4] *— XVIII.*
7. *Διαφόρων ἄλλων Πατέρων* [α]	„	*294*	„	„	*IX — XVII.*
8. *Ἀρχ. Ἑλλήνων καὶ Λατίνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων* [β]	„	*47*	„	„	*XI — XVII.*
Ἐν συνόλῳ κώδηκες . . .		*510*			

α) Ἤτοι τῶν πατέρων Ὠριγένους, Γρηγορίου Νύσσης, Θεοδωρήτου Κύρου, Ἐφραὶμ Σύρου, Ἰωάννϋ Δαμασκηνοῦ, Φωτίου, Μιχαὴλ Κηρουλλαρίου, Ἰωσὴφ Βρυεννίου, Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ, Γρηγορίϋ Παλαμᾶ, Μελετίϋ Πηγᾶ, Μαλαξοῦ, Μανουὴλ Μοσχοπούλου καὶ λοιπῶν νεωτέρων.

β) Ὁμήρου, Ἡσιόδου, Θουκυδίδου, Δημοσθένους, Αἰσχίνου, Ἀριστοτέλους Αἰσχύλου Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, Θεοκρίτου, Διογένους Λαερτίου, Ἀθηναίου, Πλουτάρχου, Στράβωνος, Κάτωνος, Παυσανίου, Λιβανίου, Γαληνϋ, Διοσκουρίδϋ, Ὀριβασίου ἰατροῦ καὶ λοιπῶν.

[1]) 2 τοῦ VIII αἰῶνος. [2]) 1 τοῦ IX αἰῶνος. [3]) 1 τοῦ VIII αἰῶνος. [4]) 3 τοῦ IX αἰῶνος.

Γ'.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Ἐκτὸς τῶν 510 χειρογράφων κωδήκων ἡ Συνοδικὴ Βιβλιοθήκη περιλαμβάνει καὶ 53 (ἀρ. 511—563) διάφορα ἄλλα ἐπίσημα Γράμματα καὶ Ἐπιστολὰς τῶν ἐν Ἀνατολῇ Πατριαρχῶν, ἔνια τῶν ἐν τῷ ὄρει Σινᾷ ἡγουμένων, δύο τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ Μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Δοχειαρίου· ἓν τῆς ἐν Χίῳ Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἓν τῆς παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην Μονῆς τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας πρὸς τὸν Τσάρον Ἀλέξιον Μιχαήλοβιτζ καὶ τȣ̀ς Πατριάρχας τῆς Μόσχας ἀπευθυνόμενα περὶ διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, χρονολογούμενα δὲ ἀπὸ τοῦ 1655—1717.

Τὰ ἐν λόγῳ Ἐκκλησιαστικὰ Γράμματα καὶ αἱ Ἐπιστολαὶ κατὰ τὸν ἀριθμόν, τὴν χρονολογίαν καὶ τὸν τόπον τῆς προελεύσεως ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

1) Παρὰ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἢ ἁπλῶς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐστάλησαν 16 τοιαῦτα, τὰ ἑπόμενα· 1 Ἀριθ. 511 τῷ Ἁγιωτ. Πατριάρχῃ πάσης Ῥωσσίας Νίκωνι συστατικὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ δύο ἀδελφῶν ζωγράφων Ἰωάννȣ καὶ Γεωργίȣ, ἐπιθυμούντων ἵνα διδάξωσι τὴν ζωγραφίαν-τοιχογραφίαν-ἐργαζόμενοι ἐν τοῖς Μοναστηρίοις τῆς Μόσχας ἢ καὶ ἄλλως διδάσκοντες. 2. Ἀρ. 512 τῷ αὐτῷ Πατρ. Νίκωνι Γράμμα τȣ̃ Πατρ. Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννικίου (ἔτ. 1656) παρακαλοῦντος ἵνα μεσιτεύσῃ παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι Ἀλεξίῳ Μιχαήλοβιτζ, ὅπως προστατεύῃ τοὺς Ὀρθοδόξους χριστιανούς[α]). 3. Ἀρ. 523. Μεθοδίου Πατρ. τῷ Πατρ. Μόσχας Ἰωάσαφ τῷ ΙΙ (1668) συγχαρητήριος ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ εἰς τὸν Θρόνον τῆς Μόσχας. 4. Ἀρ. 524. τȣ̃ αὐτȣ̃ πρὸς τὸν αὐτόν (ἔτ. 1669). 5. Ἀρ. 533. Ἰακώβου Πατρ. καὶ ὀκτὼ ἄλλων Ἑλλήνων Ἀρχιερέων (1682) ὑπὲρ συγχωρήσεως τȣ̃ Νίκωνος, ἐπὶ Περγ. 6. Ἀρ. 534 τοῦ αὐτȣ̃ πρός τὸν Πατρ. Μόσχας Ἰωακείμ, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ πρὸς εἰρήνευσιν μετὰ τοῦ Σουλτάνου. 7. Ἀρ. 537. Ὀνησιφόρου τινὸς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Πατρ. Μόσχας Ἰωακείμ (1684), παρακαλοῦντος ἵνα εἰδοποιήσῃ αὐτόν, ἂν ἔλαβε τὸν σταλέντα αὐτῷ ἁγιασμὸν τῆς Ζωοδόχου πηγῆς. 8. Ἀρ. 541 τῶν Πατρ. Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκȣ, Ἀντιοχείας Ἀθανασίȣ καὶ Ἱεροσολύμων Δοσιθέου καὶ πολλῶν Ἑλλήνων Ἀρχιερέων (18), ἀναγγελλόντων τῷ Πατριάρχῃ Μόσχας καὶ τοῖς Ἀρχιερεῦσι τῆς Ῥωσσίας τὴν παῦσιν καὶ ἀποβολὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπȣ Σιναίου Ἀνανίου (1689). 9. Ἀρ. 542 Καλλινίκȣ Πατρ. καὶ ἄλλων ἀρχιερέων (1690). 10. Ἀρ. 543. τοῦ αὐτοῦ (1690) καὶ 6 ἄλλων ἀρχιερέων πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ Ὀρθοδόξους ὑπὲρ συνδρομῆς τοῦ Παναγίου Τάφου. 11. Ἀρ. 544.

α) Σὺν τοῖς ἀνωτέρω Γράμμασιν ἐστάλησαν ἐκ Κων.-λεως καὶ ἅγια λείψανα· ἡ κάρα τȣ̃ ἁγίȣ μάρτυρος Ἀγαθονίκȣ καὶ τεμάχιον τȣ̃ μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτȣ, σωζόμενα ἐν τῷ παρὰ τὴν Συνοδικὴν Βιβλιοθήκην Πατριαρχικῷ Σκευοφυλακείῳ (въ Патр. Ризницѣ).

Ἐγκύκλια Γράμματα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1691 συγκροτηθείσης Συνόδου περὶ ἀφορισμοῦ τοῦ Ἀρχιεπισκόπε Σιναίε καὶ ἡγεμένε τῆς ἐν Σιναίῳ Μονῆς[α]), φέροντα τὰς ὑπογραφὰς τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου· Ἱεροσολύμων Δοσιθέου καὶ ἄλλων. 12. Ἀρ. 545 τῆς αὐτῆς Συνόδου περὶ τοῦ χρόνου τῆς μετουσιώσεως τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίε ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θείας Εὐχαριστίας (1691). 13. Ἀρ. 546 τῆς αὐτῆς Συνόδου περὶ τῶν Τιμίων Δώρων. 14. Ἀρ. 550 Καλλινίκου Πατρ. καὶ τῶν μελῶν τῆς Συνόδου (1693). 15. Ἀριθ. 551 Διονυσίε Πατρ. πρὸς τὸν Πατρ. Ἀδριανόν 1693) καὶ 16. Ἀρ. 552 ἐπιστολὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως (ἔτ. 1696). ὁ γράφων (τὸ ὄνομα φθαρὲν δὲν ἀναγινώσκεται) παρακαλεῖ τὸν Πατριάρχην Μόσχας Ἀδριανόν, ἵνα τοποθετήσῃ τὸν συνιστώμενον ζωγράφον Κωνσταντῖνον καὶ κατατάξῃ ἐν τοῖς βασιλικοῖς Ζωγράφοις.

2) Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας. 1. Ἀριθ. 532 Παρθενίε Πατριάρχε Ἀλεξανδρείας περὶ συγχωρήσεως τε Πατριάρχου Νίκωνος (ἔτ. 1682), ἐπὶ Περγαμ. μετὰ σφραγῖδος εἰκονιζούσης τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον μετὰ λέοντος. 2. Ἀριθ. 558 Σαμεὴλ Πατριάρχου πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ριαζανίε (ριαζάνσκη) Στέφανον Τοποτηρητὴν Πατριαρχικόν ἐπιστολὴ γεγραμμένη ἐν τῇ ἐν Βουκορεστίῳ Μονῇ τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου περὶ εὐμενοῦς ὑποδοχῆς τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπεσταλμένων (1717 ἔτ.) ἐν ταῖς Μοναῖς Σάββα τε ἡγιασμένου καὶ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίε.

3) Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας. 1. Ἀριθ. 513 Μακαρίε Πατριάρχε πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας Νίκωνα (ἔτ. 1656). 2. Ἀρ. 514 τε αὐτοῦ πρὸς τὸν τσάρον Ἀλέξιον Μιχαήλοβιτζ (ἔτ. 1656). 3. Ἀρ. 515 τε αὐτε πρὸς τὸν Πατρ. Νίκωνα) ἴδ. ἔτ.) 4. Ἀρ. 516 τε αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν (ἴδ. ἔτ.). 5. Ἀρ. 517 τε αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν (ἴδ. ἔτ.). 6. Ἀρ. 518 τε αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν. 7. Ἀριθ. 522, τε αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατρ. Μόσχας Ἰωάσαφ τὸν II περὶ ἀφίξεως αὐτε εἰς Ἰβηρίαν (ἔτ. 1668) τὸ κείμενον ἑλληνιστί, ἡ ὑπογραφὴ συριστί. 8 καὶ 9. Ἀρ. 525 καὶ526, τε αὐτε πρὸς τὸν αὐτὸν Πατρ. Ἰωάσαφ (ἔτ. 1669 καὶ 1670).[β]) 10 Ἀρ. 530 Νεοφύτου Πατριάρχε περὶ συγχωρήσεως τε Πατρ. Νίκωνος (1682). 11. Ἀριθ. 531 Κυρίλλε Πατρ. (ἔτ. 1682) ὁμοίως περὶ συγχωρήσεως τε Πατριάρχε Νίκωνος.

4) Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων. 1. Ἀρ. 529 Πατριάρχε Δοσιθέου πρὸς τὸν Πατρ. Μόσχας Ἰωακείμ (ἔτ. 1682). 2 Ἀρ. 535 τε αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν (ἴ. ἔ). 3. Ἀρ. 536, τε αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ συγχωρήσεως τε Πατρ. Νίκωνος (ἴ. ἔτ.). 4. Ἀρ. 538, τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἴδιον Πατρ. Ἰωακείμ (ἔτ. 1686) ἐπιδοκιμάζοντος τὴν

α) ,Τὴν ἐκκλησιαστικήν ταύτην ποινήν ἐπέβαλεν ἡ ἐν Κων.-λει Σύνοδος τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Σιναίε ὡς περιβαλόντι ἑαυτὸν διὰ τε τίτλε τε ,Αὐτοκεφάλε'.

β) ,ὁ Πατριάρχης Μακάριος γράφει ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 525 ἐπιστολῇ ὅτι ἠχμαλώτισεν αὐτὸν ὁ Σεμαχὶς Χάν, ἐφ' ᾧ καὶ ζητεῖ βοήθειαν πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας· ἐν τῇ ἑτέρᾳ δὲ περιγράφει τὰς λύπας καὶ τοὺς κόπους, ὃς ὑπέστη καθ' ὁδὸν μέχρις ὅ ἐκ Μόσχας ἀφιχθῇ εἰς τὴν ἕδραν αὐτοῦ ἐν Δαμασκῷ. τε Πατριάρχε Μακαρίε χειρόγραφος ἱερά λειτουργία ἀραβιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ ἀπόκειται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς τοῦ Βατοπεδίε, περὶ ἧς βραχέα, ἀλλ' ἄξια μελέτης διέλαβεν ὁ περὶ τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν τρίβων καθηγητὴς Γ. Α. Μᾶρκος ἐν μονογραφίᾳ αὐτε ἄρτι ἐκδοθείσῃ ἐν Μόσχᾳ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν „О служебникѣ Антіохійскаго Патріарха Макарія, находящемся на Аөонѣ".

ὑπαγωγὴν τῆς Μητροπόλεως Κιέβου, ἅς πλησιαζούσης τῇ Μόσχᾳ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατριάρχου Μόσχας. 5. Ἀριθ. 539 τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἴδιον (ἴδ. ἔτ.) περὶ χειροτονίας τȣ̃ Μητροπολίτου Κιέβου, θεωροῦντος ταύτην ἄνευ τῆς συναινέσεως τῶν ἐν Ἀνατολῇ Πατριαρχῶν ὡς ἁμαρτίαν. Σημ. Ἐγράφη ἐξ Ἀδριανουπόλεως Ἀπριλίῳ μηνί. 6. Ἀρ. 547 τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας Ἀδριανὸν (ἔτ. 1692) ἐκ Βλαχίας. 7. Ἀρ. 549. Τȣ̃ ἰδίȣ πρὸς τὸν ἴδιον (ἔτ. 1693) περὶ τοῦ ἀντικανονικȣ̃ ἐπισκόπου Ἀκακίȣ, τοῦ ἐν τῇ Μικρᾷ Ῥωσσίᾳ τυγχάνοντος. 8. Ἀρ. 550² τȣ̃ αὐτȣ̃ Πατριάρχȣ Δοσιθέου πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀδριανόν, δηλοῦντος τὰ κατ' αὐτὸν καὶ ἐγκρίνοντος τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποσταλέντων αὐτῷ βιβλίων (ἔτ. 1693) ἐκ Βλαχίας.

Σημ. Ἐν τῷ Ἐγγράφῳ φέρεται ἡ ἑξῆς σημείωσις· „Подалъ Архимандритъ Іерусалимскій въ крестовой палатѣ к҃, октября въ г҃і“.

5) Σίναιον Ὄρος. 1. Ἀριθ. 553 τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἁγίȣ Ὄρȣς Σινᾶ πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀδριανὸν ἐπιστολὴ εὐχαριστήριος (ἔτ. 1697). 2. Ἀρ. 554 τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν αὐτὸν Πατριάρχην, δηλούντων ὅτι, τελευτήσαντος καθ' ὁδὸν τȣ̃ πρὸς συλλογὴν ἐλεῶν σταλέντος Ἀρχιμανδρίτȣ, ἀποστέλλεται ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἱερομόναχος Γαβριὴλ (ἔτ. ἴδ.). 3. Ἀρ. 555. Πληρεξούσιον τῶν αὐτῶν Σιναϊτῶν ἀδελφῶν, δοθὲν τῷ Ἕλληνι Ἰωάννῃ Λεοντίδῃ ἵνα παραλάβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ τελευτήσαντος Πατριάρχου Ἀδριανοῦ καταλειφθεῖσαν συνῳδὰ τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Μονῆς τȣ̃ Σινᾶ ἐλεημοσύνην εἰς μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχȣ (ἔτ. 1701). 4. Ἀρ. 556 Ἱερομ. Ἰωακείμ, Ἡγȣμένȣ τῆς αὐτῆς Μονῆς πρὸς τὸν Ταμίαν τȣ̃ Πατρ. Μόσχας, δηλοῦντος ὅτι παρέδωκε πληρεξούσιον τῷ Ἰ. Λεοντίδῃ κ. λ. π. 5. Ἀρ. 557. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν, ὅτι παρέλαβε τὴν ἀνωτέρω συνδρομήν.

6) Διαφόρων. 1. Ἀρ. 540. Ἀρχιεπισκόπȣ Μονεμβασίας Γρηγορίȣ Γράμμα, δοθὲν τῷ Ἀρσενίῳ Ἐπισκόπῳ Ἀνδρούσης (?), ἐπαρχίας ἐν Πελοποννήσῳ, ὃς, ἀφικόμενος εἰς Μόσχαν, διαταγῇ τȣ̃ Πατριάρχȣ Ἀδριανȣ̃ ἀπεστάλη εἰς τὸ ἐν Макарьевъ Желтоводскій монастырь (ἔτ. 1688). 2. Ἀρ. 548. Τοῦ Ἡγȣμένȣ τῆς Μονῆς Ξηροποτάμου Διονυσίȣ (βεβαίως τῆς ἐν Ἄθῳ) πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας Ἀδριανὸν περὶ ἐλέους (ἔτ. 1692). 3. Ἀριθ. 519. Τȣ̃ ἡγȣμένȣ τῆς ἐν Χίῳ Βασ. Μονῆς Κυρίλλȣ πρὸς τὸν Τσάρον Ἀλέξιον Μιχαήλοβιτζ (ἔτ. 1660). 4. Ἀρ. 520. Γράμμα (ἄγνωστος ὁ ἐπιστέλλων), ἐν ᾧ δίδοται συμβουλὴ τῷ Τσάρῳ Ἀλεξίῳ Μιχαήλοβιτζ πρὸς ἐκλογὴν Πατριάρχȣ εἰς τὴν θέσιν τȣ̃ Νίκωνος, ἀνδρὸς εὐσεβȣ̃ς, ὀρθοτομȣ̃ντος τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, φιλοθέου καὶ μὴ ἀνθρωπαρέσκου. Τὸ ἔτος δὲν ὁρίζεται. 5. Ἀρ. 521 Γράμμα ὑπὸ χρονολ. 1666 φέρον τὰς ἰδιοχείρους ὑπογραφὰς τῶν Πατριαρχῶν Παϊσίȣ Ἀλεξανδρείας (ἑλληνιστί), Μακαρίȣ Ἀντιοχείας (συριστί) καὶ 18 ἄλλων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, Ἐπισκόπων Ῥώσσων καὶ Ἑλλήνων τῆς ἐν Μόσχᾳ Συνόδου περὶ τῆς καθαιρέσεως τȣ̃ Πατριάρχȣ Νίκωνος. 6. Ἀρ. 527. Γράμμα τȣ̃ Ἡγȣμένȣ τῆς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκȣ, τῆς „Γοργοϋπηκόου“ (τῆς ἐν Ἄθῳ. Μ. τȣ̃ Δοχειαρίȣ?) πρὸς τὸν Πατρ. Μόσχας Ἰωάσαφ τὸν II ἱκετήριον. 7. Ἀρ. 528. Γράμμα τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἱ. Μονῆς τῆς Μεγαλομάρτυρος Ἁγίας Ἀναστασίας. (Τὸ ἔτος δὲν ὁρίζεται) πρὸς τὸν αὐτὸν Πατριάρχην. 8. Ἀριθ. 559. Ἀνάκρισις τῶν ἐξ Ἑβραίων Χριστιανῶν Μιχαὴλ καὶ Ἰωάννȣ γενομένη διαταγῇ τοῦ Πατριάρχȣ Νίκωνος ἐν τῇ Μονῇ

τῆς Ἀναστάσεως ἐπὶ τῇ κατ᾽ αὐτῶν κατηγορίᾳ ὡς νοσούντων περὶ τὴν πίστιν (ἔτ. 1666) [α]. 9. Ἀρ. 560. Γράμμα (Γεωργιανιστί) τȣ̃ βασιλέως τῆς Γεωργίας Ἀρτσίλα πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Συμεών (?), παρακαλοῦντος ὅπως μεσιτεύσῃ πρὸς λῆψιν ἀδείας ἵνα ἔλθῃ πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ῥωσσίας. 10. Ἀρ. 561. Γράμμα πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας Ἰωακεὶμ παρὰ τȣ̃ Γεωργιανȣ̃ βασιλέως Ἀρτσίλα Βαχτάνοβιτζ μεθ᾽ ὑπογραφῆς καὶ σφραγῖδος τȣ̃ Καθολικοῦ Νικολάȣ περὶ προστασίας αὐτȣ̃ κατὰ τῶν ἀσεβῶν.

Ἐν τῇ σφραγῖδι, μέλανος χρώματος, ἀποτυποῦνται οἱ Γεωργιανοὶ ἅγιοι Γρηγόριος καὶ Νίνα. Ἐν τῷ φακέλλῳ τρεῖς ἐκ κηρȣ̃ σφραγῖδες μετὰ γεωργιανῶν γραμμάτων· ἡ δὲ ἐπιγραφὴ μετὰ μεταφράσεως ἑλληνικῆς. 11. Ἀρ. 562. Γράμμα τῶν Γεωργιανῶν βασιλοπαίδων Ἀλεξάνδρȣ καὶ Ματθαίου υἱῶν τȣ̃ βασιλέως Ἀρτσίλα πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας Ἰωακεὶμ (ἔτ. 1690) ἐξ Ἀστραχανίȣ.

Τελευταῖον λείψανον (μὴ περιλαμβανόμενον ἐν τοῖς προτέροις καταλόγοις) πάνυ περισπούδαστον καὶ μεθ᾽ ἱεροῦ σέβους τετηρημένον ἀπόκειται ἐν ἰδιαιτέρᾳ εὐπρεπεῖ ἐξ ὑέλου θήκῃ δύο τεμάχια—φύλλα, ἓν Πλ. 6½ καὶ Μῆκ. 5½ καὶ ἕτερον Πλ. 6½ καὶ Μῆκ. 3½, περγαμηνῆς τοῦ VI αἰῶνος (Ἀρ. 563) τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Κεφ. Α΄. Στιχ. 1—ἐκτὸς τῶν 4 πρώτων λέξεων, 2—7 καὶ 33—38 τ. ἰδ. Κεφ.). Τούτων, ἀνηκόντων εἰς ἓν τῶν ἀρχαιοτάτων Χειρογράφων τῆς Νέας Διαθήκης καὶ περιλαμβανομένων ὑπὸ τὸν Ἀριθ. 1, ἐν τῇ Παλαιογραφικῇ Συλλογῇ τοῦ Ἀρχιμ. Σάββα τῷ 1863, φωτογραφικὰ ἀντίτυπα ληφθέντα τῷ 1886 εὕρηνται καὶ ἐν τῇ Ἐθνικῇ τῶν Παρισίων Βιβλιοθήκῃ, ἔνθα ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα δέκα τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου φύλλα. Τοῦ πολυτίμου τούτου χειρογράφου γνωστά εἰσι μέχρι τοῦδε 41 φύλλα, ἅπαντα ἀναφερόμενα εἰς Ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εὑρισκόμενα ἐκτὸς τῶν ἤδη μνημονευθέντων α΄) ἐν Παρισίοις (**Bibliotheca Coisliniana**) φύλλα 12, β΄) ἐν Ἄθῳ (Μ. Λαύρᾳ) φύλλα 8, γ΄) ἐν Μόσχᾳ **Румянцевскій Музей** φύλλον 1, δ΄) ἐν Πετρουπόλει **Публичн. Библіот.** φ. 1, ἐκ συλλογῆς τοῦ ἐπισκόπȣ Πορφυρίου καὶ φ. 2, προελθόντα ἐκ τῆς ἐν Παρισίοις **Bibliotheca Coisliniana**, ε΄) 3 φύλλα, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Κιέβου καὶ ς΄) 2 φύλλα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Τουρίνου. Λεπτομερῶς περὶ τοῦ χειρογράφȣ τούτου ἔγραψεν ὁ Omont, Notice sur un très ancien manuscrit grec en onciales des epîtres de Saint-Paul conservé à la **Bibliothèque Nationale**. Τινά τῶν φύλλων τούτων ἦσαν γνωστὰ καὶ πρότερον. Κατὰ τὸν Γάλλον **Montfaucon** (**Bibliotheca Coisliniana, Paris 1715**. ὅρ. περιγραφὴν τȣ̃ ὑπ᾽ ἀριθ. 34 Χειρογρ.) τοῦτο ἀνῆκεν ἀρχικῶς εἰς τὴν ἐν Ἄθῳ Ἱερὰν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐν τῷ Καταλόγῳ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ὁποίας κατηριθμεῖτο ἤδη ἀπὸ τοῦ 1218, κατά τὴν ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Μακαρίου γενομένην ταξινόμησιν αὐτῆς (Omont, Notice, σ. 5).

Ὁ Tissendorf ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς Νέας αὐτȣ̃ Διαθήκης ἐχρήσατο τῷ χειρογράφῳ τούτῳ, παραθεὶς τὴν διαφορὰν τοῦ κειμένȣ ὑπὸ τὸ λατινικὸν στοιχ. „H“.

Σημ. Τὰ φύλλα ταῦτα ἀμφότερα ἦσαν προσκεκολλημένα εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τȣ̃ ὑπ᾽ Ἀριθ. 140 (60/LXI) χειρογράφȣ.

α) Δὲν περιλαμβάνεται ἐν οὐδενὶ τῶν προτέρων καταλόγων.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τὰ αὐτὰ 510 Ἑλληνικὰ Χειρόγραφα τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης κατ' αὔξοντα ταξινομήσεως ἀριθμὸν συμφώνως τῷ Καταλόγῳ τοῦ Π. Ἀρχιμανδρίτου Βλαδημίρου α).

Ἀριθ. 1. *Π. Διαθήκη Ἰβήρων*
„ 2. „ „ *Βατοπ.*
„ 3. „ „ *Σταυρ.*
„ 4. *Ψαλτήριον* — β)
„ 5. „ —
„ 6. „ —
„ 7. *Π. Διαθήκη* —
„ 8. *Π. καὶ Ν. Διαθ. Λαύρ.*
„ 9. *Εὐαγγέλιον Βατοπ.*
„ 10. „ —
„ 11. „ —
„ 12. „ —
„ 13. „ *Λαύρας*
„ 14. „ *Πρωτάτου*
„ 15. „ *Ἰβήρων*
„ 16. „ *Βατοπ.*
„ 17. „ *Φιλοθ.*
„ 18. „ —
„ 19. „ —
„ 20. „ —
„ 21. *Ἀπόστολος Ἰβήρ.*
„ 22. „ *Ἐσφιγ.*
„ 23. „ *Βατοπ.*
„ 24. „ *Κωνστμ.*

Ἀριθ. 25. *Ν. Δ. καὶ Ψαλτ.* —
„ —
„ 26. „ —
„ 27. *Εὐαγ. καὶ Πράξεις Ἀποστ.* —
„ 28. *Βίβλ. Γεν. Ἰβήρ.*
„ 29. *Ἰ. Χρυσοστ. Διον.*
„ 30. „ *Παντ.*
„ 31. „ *Ἐσφιγ.*
„ 32. „ *Φιλοθ.*
„ 33. „ *Ἰβήρ.*
„ 34. „ *Λαύρ.*
„ 35. „ *Ἐσφιγ.*
„ 36. „ *Φιλοθ.*
„ 37. „ *Σταυρ.*
„ 38. *Πεντάτευχος Ἰβήρ.*
„ 39. *Βίβλος Ἰώβ.* —
„ 40. „ „ —
„ 41. *Π. Διαθήκη Ἰβήρ.*
„ 42. „ „ *Φιλθ.*
„ 43. „ „ *Διον.*
„ 44. „ „ *Ἰβήρ.*
„ 45. *Ψαλμοί* —
„ 46. „ *Δοχρ.*

Ἀριθ. 47. *Ψαλμοὶ Ἰβήρ.*
„ 48. „ *Ἰβήρ.*
„ 49. „ *Λαύρ.*
„ 50. „ *Φιλοθ.*
„ 51. „ *Ἰβήρ.*
„ 52. „
„ 53. „ *Ἰβήρ.*
„ 54. „ *Λαύρ.*
„ 55. „ *Σταυρ.*
„ 56. *Π. Διαθ. Διον.*
„ 57. *Προφ. Ἡσ.*
„ 58. *12 Ἐλασ. Προφ. Ἰβήρ.*
„ 59. „ *Βατοπεδ.*
„ 60. *Ἰ. Χρυσοστ. Φιλοθ.*
„ 61. „
„ 62. „ *Ἰβήρ.*
„ 63. „ *Διον.*
„ 64. „ *Λαύρ.*
„ 65. „ *Ἐσφιγ.*
„ 66. „ „
„ 67. „ *Λαύρ.*
„ 68. „ *Χιλανδ.*
„ 69. „ *Ἰβήρ.*
„ 70. „ *Φιλοθ.*

α) Χάριν συντομίας ἐνταῦθα περιελάβομεν, συντετμημένως σημειώσαντες, μόνον τὸν αὔξοντα ἀριθμόν, τὸ ὄνομα τοῦ χειρογράφου καὶ τοῦ πρ. κτήτορος αὐτοῦ ἤτοι τῆς Μονῆς, ᾗ πρότερον τοῦτο ἀνῆκεν.

β) Τὰ δι' ἁπλῆς μόνον γραμμῆς σημειούμενα Χειρόγραφά εἰσι τὰ ἐκ διαφόρων μερῶν προερχόμενα.

Ἀριθ.	71.	Ἰ. Χρυσοστ.	—
„	72.	„	Ἐσφιγ.
„	73.	„	Λαύρ.
„	74.	„	Ἰβήρ.
„	75.	„	Διον.
„	76.	„	Βατοπ.
„	77.	„	Φιλοθ.
„	78.	„	Ἰβήρ.
„	79.	„	Φιλοθ.
„	80.	„	Διον.
„	81.	„	Φιλοθ.
„	82.	Εὐαγγέλιον.	Ἰβήρ.
„	83.	„	—
„	84.	„	Παντ.
„	85.	„	Φιλοθ.
„	86.	„	Ἰβήρ.
„	87.	„	Διον.
„	88.	„	
„	89.	„	Λαύρ.
„	90.	„	Παντ.
„	91.	„	Λαύρ.
„	92.	„	Ἰβήρ.
„	93.	Ν. Διαθήκη	Διον.
„	94.	„	Λαύρ.
„	95.	„	Ἰβήρ.
„	96.	Πράξεις Ἀποστ.	—
„	97.	„	Παντ.
„	98.	Ἰ. Χρυσοστ.	—
„	99.	„	—
„	100.	„	Ἰβήρ.
„	101.	„	Λαύρ.
„	102.	„	Σιμ. Πετρ.
„	103.	„	Ἰβήρ.
„	104.	„	Σταυρ.
„	105.	„	Ἰβήρ.
„	106.	„	Παντ.
„	107.	„	Φιλοθ.
„	108.	„	Λαύρ.
„	109.	Δ. Ἀρεοπγ.	Ἰβήρ.
„	110.	„	Λαύρ.
„	111.	„	Διον.
„	112.	„	Ἰβήρ.
„	113.	Καισαρίου	Βατοπ.
„	114.	Μ. Ἀθανασ.	Ἰβήρ.
„	115.	„	Λαύρ.
„	116.	„	—
„	117.	Μ. Βασιλ.	Βατοπ.
Ἀριθ.	118.	Μ. Βασιλ.	Διον.
„	119.	„	Ἰβήρ.
„	120.	„	Κουτλ.
„	121.	„	Ἰβήρ.
„	122.	„	Παντ.
„	123.	„	„
„	124.	„	Ξηροπτ.
„	125.	„	Λαύρ.
„	126.	„	„
„	127.	„	Ἰβήρ.
„	128.	„	Διον.
„	129.	„	„
„	130.	„	Παντ.
„	131.	„	Ἰβήρ.
„	132.	„	Παντ.
„	133.	„	Ἐσφιγ.
„	134.	„	Βατοπ.
„	135.	Ἐφρ. Σύρ.	Παντ.
„	136.	„ „	Κουτλ.
„	137.	„ „	Βατοπ.
„	138.	„ „	Χιλανδ.
„	139.	Γρηγ. Θεολ.	Ἰβήρ.
„	140.	„	Λαύρ.
„	141.	„	–
„	142.	„	—
„	143.	„	Χιλανδ.
„	144.	„	Λαύρ.
„	145.	„	Ἰβήρ.
„	146.	„	Ξηρπ.
„	147.	„	Βατοπ.
„	148.	„	—
„	149.	„	—
„	150.	„	Ἰβήρ.
„	151.	„	Διον.
„	152.	„	Ἰβήρ.
„	153.	„	Βατοπ.
„	154.	„	„
„	155.	„	Λαύρ.
„	156.	„	Ἰβήρ.
„	157.	„	Χιλανδ.
„	158.	„	Ἰβήρ.
„	159.	Ἰ. Χρυσοστ.	Σταυρ.
„	160.	„	Ἐσφιγ.
„	161.	„	Διον.
„	162.	„	„
„	163.	„	Λαύρ.
„	164.	„	Βατοπ.
Ἀριθ.	165.	Ἰ. Χρυσοστ.	Ξηροπτ.
„	166.	„	Διον.
„	167.	„	Ἐσφιγ.
„	168.	„	Διον.
„	169.	„	Λαύρ.
„	170.	„	Κουτλ.
„	171.	„	Παντ.
„	172.	„	„
„	173.	„	Διον.
„	174.	„	Σταυρ.
„	175.	„	Λαύρ.
„	176.	„	Παντ.
„	177.	Μακαρ. Αἰγ.	Φιλοθ.
„	178.	„	Ἰβήρ.
„	179.	Νείλου Σιναΐτου.	Ἰβήρ.
„	180.	Θεοδωρήτου κ. λ. π.	Ἰβήρ.
„	181.	Θεοδωρήτου κ. λ. π.	Βατοπ.
„	182.	Ἰσαὰκ Σύρ.	Βατοπ.
„	183.	„	Λαύρ.
„	184.	Ἰ. Κλίμακος	Κουτλ.
„	185.	„	Βατοπ.
„	186.	„	„
„	187.	„	Φιλοθ.
„	188.	„	Σταυρ.
„	189.	„	Παντ.
„	190.	„	Βατοπ.
„	191.	„	Παντ.
„	192.	„	Ἰβήρ.
„	193.	„	Δοχρ.
„	194.	„	Ἰβήρ.
„	195.	„	Κωνσταμ.
„	196.	Ἀββᾶ Βαρσ.	Ξηροπ.
„	197.	Ἀναστ. Σιν.	Παντ.
„	198.	Ἀββᾶ Δωρθ.	Διον.
„	199.	„	Φιλοθ.
„	200.	Μαξίμου Ὁμολ.	Βατοπ.
„	201.	Ἰ. Δαμασκ.	—
„	202.	„	Λαύρ.
„	203.	„	Βατοπ.
„	204.	„	Ἰβήρ.
„	205.	Θεοδ. Στουδ.	Φιλοθ.
„	206.	„	Ἰβήρ.
„	207.	„	Παντ.

Ἀριθ. 208. Θεοδ. Στ. Φιλθ.
„ 209. Ἰ. Ξιφιλίνου Ἰβήρ.
„ 210. Συλ. Λόγων „
„ 211. Γρηγ. Ταυρμν. „
„ 212. Γρηγ. Θεσ. Λαύρ.
„ 213. Νικολ. Θεσλ. Καβάσιλα —
„ 214. Συμ. Θεσλ. —
„ 215. Πανηγυρικὸν Ἰβήρ.
„ 216. „ Ἐσφιγ.
„ 217. „ Ἰβήρ.
„ 218. Κατηχ. Διδασκ. „
„ 219. „ „
„ 220. Πανηγ. Βατοπ.
„ 221. Συλ. Λόγων —
„ 222. Ἀντιόχου Μοναχ. Ἰβήρ.
„ 223. „ Λαύρ.
„ 224. Εὐθ. Ζιγβηγ. Βατοπ.
„ 225. „ Διον.
„ 226. „ —
„ 227. „ Ἰβήρ.
„ 228. „ „
„ 229. Φιλοκαλ. Ὠρ γ. Ξηροπ.
„ 230. Μιχ. Γλυκ. Λαύρ.
„ 231. Συλλογὴ Διον.
„ 232. „ Ἰβήρ.
„ 233. Ἰ. Καντκζ. Διον.
„ 234. „ —
„ 235. Συλλογὴ —
„ 236. „ Ἰβήρ.
„ 237. Γρηγ. Θεσλν. —
„ 238. Συλλογὴ —
„ 239. „ —
„ 240. „ —
„ 241. „ Παντ.
„ 242. „ —
„ 243. „ —
„ 244. „ —
„ 245. „ —
„ 246. Θεοφίλου Νικ. Βατοπ.
„ 247. Συλλογὴ Ἰβήρ.
„ 248. „
„ 249. „ —

Ἀριθ. 250. Συλλογή. —
„ 251. „ Διον.
„ 252. „ —
„ 253. „ —
„ 254. „ —
„ 255. Νεὶλ. Θεσσαλ. —
„ 256. Μελετ. Πηγᾶ. —
„ 257. Συλλογὴ Δογμ. —
„ 258. „ Ἑλληνολατ. —
„ 259. „ Ἰβήρ.
„ 260. „ —
„ 261. Εὐχολόγιον —
„ 262. Εὐχολ. Ἐσφιγ.
„ 263. „ Βατοπ.
„ 264. „ —
„ 265. Θ. Λειτουργ. —
„ 266. „ „ —
„ 267. Εὐχολ. Ἑλ. Αγγλ. —
„ 268. Συλλογὴ —
„ 269. „ Δοχειαρ.
„ 270. „ Λαύρ.
„ 271. „ —
„ 272. Τυπικὸν Βατοπ.
„ 273. „ Λαύρ.
„ 274. „ —
„ 275. „ Βατοπ.
„ 276. „ „
„ 277. „ Ἰβήρ.
„ 278. „ Κουτλ.
„ 279. Ψαλτήριον —
„ 280. Ὡρολόγιον Παντ.
„ 281. „ —
„ 282. Τριῴδιον. —
„ 283. „ Κωνστ.
„ 284. „ κ. Πεντ. —
„ 285. Πεντηκοστ. Σταυρ.
„ 286. Μηναῖον Ἰβήρ.
„ 287. „ Δοχειαρ.
„ 288. „ „
„ 289. „ Ἐσφιγ.
„ 290. „ „
„ 291. „ Δοχειαρ.
„ 292. „ Ἰβήρ.
„ 293. „ „
„ 294. „ —
„ 295. „ Δοχειαρ.
„ 296. „ Φιλοθ.

Ἀριθ. 297. Μηναῖον Φιλοθ.
„ 298. „ „
„ 299. Κανόνες Βατοπ.
„ 300. „ Λαύρ.
„ 301. „ Ἰβήρ.
„ 302. Κονταχάρ. Βατοπ.
„ 303. Ἀκαθ. Ὕμνος
„ 304. Ὀκτόηχος
„ 305. Συλ. Εὐχ.
„ 306. „ Παντ.
„ 307. „ „
„ 308. „ Λαύρ.
„ 309. „ Ἰβήρ.
„ 310. „ Φιλοθ.
„ 311. Θεοδ. Προδρ. Ἰβήρ.
„ 312. Ἀνδρ. Κρητ. Ἰβήρ.
„ 313. Ἰ. Ζωναρ. Βατοπ.
„ 314. Ἀντιφωνάρ.
„ 315. Πηδαλ. Ἰβήρ.
„ 316. „ „
„ 317. Νομοκ. Ἰ Σχολ. Λαύρ.
„ 318. „ Φωτίου.
„ 319. „ Ξηροπ.
„ 320. Συλ. Καν. Λαύρ.
„ 321. „ Βατοπ.
„ 322. „ Λαύρ.
„ 323. Συλ. Καν. Σταυρ.
„ 324. „
„ 325. Νομοκ. Ἰβήρ.
„ 326. „ Παντ.
„ 327. „ Ἰβήρ.
„ 328. „
„ 329. Πρόχ. Νόμων. Ἰβήρ.
„ 330. „ Λαύρ.
„ 331. Συλ. Νόμ. Βατοπ.
„ 332. Νομακ. Λαύρ.
„ 333. „
„ 334. Συλλογὴ Κανόνων. Ἰβήρ.
„ 335. „ Βατοπ.
„ 336. „
„ 337. „ Ἰβήρ.
„ 338. Πρακτ. Φλωρ. Συνδ. Ἰβήρ.
„ 339. Συγκίλλιον.

Ἀριθ. 340. Βατ. Λαυσαϊκόν.
„ 341. Παντ. „
„ 342. Λαύρ. Πατερικόν.
„ 343. Ἰβήρ. „
„ 344. Παντ. „
„ 345. Φιλοθ. „
„ 346. „ „
„ 347. — „
„ 348. Παντ. „
„ 349. Λαύρ. „
„ 350. Παντ. „
„ 351. Κωνστμ. „
„ 352. Ἰβήρ. „
„ 353. Βατοπ. Συναξαρ.
„ 354. Παντ. „
„ 355. Ἐσφιγ. „
„ 356. Ἰβήρ. Μηναῖον.
„ 357. Κουτλ. „
„ 358. „ „
„ 359. Λαύρ. „
„ 360. Ρωσ. „
„ 361. Ἰβήρ. „
„ 362. „ „
„ 363. „
„ 364. Παντ. „
„ 365. Φιλοθ. „
„ 366. „ „
„ 367. Ἐσφιγ. „
„ 368. „ „
„ 369. Παντ. „
„ 370. Δοχ. „
„ 371. Παντ. „
„ 372. Ἰβήρ. „
„ 373. Λαύρ. „
„ 374. Ἰβήρ. „
„ 375. Φιλοθ. „
„ 376. Κωνστμ. „
„ 377. Φιλοθ. Βίοι Ἁγίων
„ 378. Ἰβήρ. „
„ 379. Λαύρ. „
„ 380. Ἰβήρ. „
„ 381. „ „
„ 382. Σταυρ. „
„ 383. Διον. „
„ 384. Λαύρ. „
„ 385. Φιλοθ. „
„ 386. Ἐσφιγ. „

Ἀριθ. 387. Λαύρ. Βίοι Ἁγίων.
„ 388. Ἰβήρ. „
„ 389. Κουτλ. „
„ 390. Ἰβήρ. „
„ 391. „ „
„ 392. Κωνστμ. Λόγοι
„ 393. Ἰβήρ. Συλ. Βίων.
„ 394. Ἐσφιγ. Β. Ἁγίων
„ 395. Κωνστμ. „ „
„ 396. Λαύρ. „ „
„ 397. „ „ „
„ 398. „ Ὁσ. Ἀθαν.
„ 399. Ἰβήρ. Β. Ἰωάσαφ.
„ 400. Λαύρ. „ „
„ 401. „ Νήφωνος.
„ 402. — Ὁσ. Βασιλείου
„ 403. Ἰβήρ. „ „
„ 404. Περ. ἁγ. Εἰκ. Ἰβήρ.
„ 405. Διον. Εὐσ. Ἐκλ. Ἱστορ.
„ 406. Λαύρ. Χρονογρ.
„ 407. — Συλλογή.
„ 408. Ἰβήρ. Χρονογρ.
„ 409. — Ἱστορ. Συνόδου Μόσχας.
„ 410. Παντ. Συλλογὴ Ἱστορ.
„ 411. Συμ. Θεσσαλονίκης.
„ 412. Ἰβήρ. Ἁγ. Γρ. Λόγ. Πατ.
„ 413. „ Ἰ. Δαμασκ.
„ 414. Ἰβήρ. Ἰωσ. Βρυεν.
„ 415. Βατ. Συλλογή.
„ 416. Ἰβήρ. „
„ 417. Βατ. „
„ 418. „ „
„ 419. Ἰβήρ. „
„ 420. Δοχ. Ἀσκητικόν.
„ 421. Παντ. Συλλογή.
„ 422. Βατοπ. „
„ 423. Ἰβήρ. „
„ 424. Βατ. „
„ 425. — „
„ 426. Βατοπ. „
„ 427. Δοχειαρ. „
„ 428. Ἰβήρ. „

Ἀριθ. 429. Λαύρ. Συλλογή.
„ 430. Διον. „
„ 431. Βατ. „
„ 432. Ἰβήρ. Ἀρσ. Μονμβ.
„ 433. Βατ. Συλλογή.
„ 434. Ἰβήρ. „
„ 435. „ „
„ 436. „ „
„ 437. „ „
„ 438. „ „
„ 439. „ „
„ 440. — „
„ 441. — „ Ἀρέθα
„ 442. Ἰβήρ. „
„ 443. „ „
„ 444. „ „
„ 445. „ „
„ 446. „ Ἀλξ. Τραλλιανοῦ.
„ 447. Βατ. Ἀριστ. ῥήτορος.
„ 448. „ „ Φυσ.
„ 449. „ „ „
„ 450. „ „ Μεταφ.
„ 451. „ „ Ἔργα.
„ 452. Ἰβήρ. „
„ 453. „ „ Ψυχολ.
„ 454. Βατ. Ἑρμ. Ἀμμων.
„ 455. Ἰβήρ. Κατηγ. Ἀριστ.
„ 456. — „ „
„ 457. — Ἀράτου Φιλοσ.
458. Κατηγ. Ἀριστ.
„ 459. Ἰβήρ. Ἀριστ. κ. λ. π.
„ 460. „ Συλλογή.
„ 461. „ „
„ 462. Βατ. „
„ 463. Ἰβήρ. Ἀθηναίου κ. λ. π.
„ 464. Παντ. Γαληνοῦ.
„ 465. — „
„ 466. Διον. „
„ 467. Ἰβήρ. „
„ 468. „ „
„ 469. Ἰβήρ. Ἡσιόδου.
„ 470. „ „
„ 471. „ „

Ἀριθ.	472.	Ἰβήρ. Ὁμήρου.
„	473.	Λαύρ. „
„	474.	Ἰβήρ. „
„	475.	„ Δημοσθένους.
„	476.	„ Διον. Χρυσ.
„	477.	Φιλοθ. Διοσκουρ.
„	478.	Ἰβήρ. Εὐριπιδ.
„	479.	„ Εὐστθ. Χαρτ.
„	480.	„ Κάτωνος.
„	481.	Λασκρ. Γραμ.
„	482.	– „ „
„	483.	„ „
„	484.	Ἰβήρ. Μ. Μοσχπ.
Ἀριθ.	485.	Βατ. Λεξικόν.
„	486.	Λαύρ. „
„	487.	„
„	488.	„
„	489.	Ἰβήρ. Λιβ. Σοφισ.
„	490.	Θεραπευτ.
„	491.	Βατ. Μ. Μοσχοπ.
„	492.	Ἰβήρ. „ „
„	493.	Φιλοθ. „ „
„	494.	Βατ. Νικφ. Βλεμ.
„	495.	„ „ „
„	496.	„ „ „
„	497.	„ „
Ἀριθ.	498.	Ἰβήρ. Ὀρειβασίου.
„	499.	„ „
„	500.	„ Παυσανίου.
„	501.	Πλουτάρχου.
„	502.	Βατ. „
„	503.	„ „
„	504.	Ἰβήρ. Σοφοκλέους.
„	505.	„ „
„	506.	„ Στράβ. Γεωγρ.
„	507.	„ Φαλάριδος.
„	508.	„ Αἰσχ. Εὐρπ.
„	509.	„ Θεοκρίτου.
„	510.	„ Θουκυδίδου.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ.

Καθ' ὕλην τὰ ἐν τῷ Καταλόγῳ 510 Χειρόγραφα διαιροῦνται ὡς ἑξῆς·

α'. Ἀριθ. 1— 27 Ἅγιαι Γραφαί — Παλαιὰ καὶ Νέα Διαθήκη.

β'. „ 28—108 Ἑρμηνεία εἰς τὰς Ἁγ. Γραφὰς Διαφόρων Ἁγ. Πατέρων.

γ'. „ 109—221 Δογματικὰ καὶ Ἠθικὰ Συγγράμματα Ἁγ. Πατέρων.

δ'. „ 222—260 Διάφορα Θεολογικὰ Συγγράμματα διαφόρων Συγγραφέων.

ε'. „ 261—314 Βιβλία Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας.

ς'. „ 315—339 Βιβλία Κανονικοῦ Περιεχομένου.

ζ'. „ 340—411 Βιβλία Ἱστορικοῦ Περιεχομένου.

η'. „ 412—445 Συλλογαὶ Ποικίλου Περιεχομένου.

θ'. „ 446—510 Συγγράμματα Ἐπιστημονικὰ καὶ Ἔργα ἀρχαίων Ποιητῶν, Φιλοσόφων καὶ Ἱστορικῶν.

Σημ. Ὁ θέλων ἵνα ἴδῃ τὸν τίτλον καὶ τὸν συγγραφέα ἑνὸς ἢ πλειόνων χειρογράφων ἀνηκόντων εἰς ἓν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐννέα Κεφαλαίων δέον νὰ ἀναζητήσῃ τοῦτον εἰς τὸν ἀμέσως ἀνωτέρω Κατάλογον καὶ ἐκεῖθεν εἶτα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οἰκείου ἀριθμοῦ τῆς οἰκείας Μονῆς εὕρῃ τὰ κατ' αὐτὸ λεπτομερέστερον εἰς τὸ σχετικὸν τῶν ἐπὶ μέρους Μονῶν Τμῆμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Ὡς παράρτημα καὶ κατακλεῖδα ἱερὰν τοῦ παρόντος Τεύχους, ὃ τόσον ἀρρήκτως συνδέεται πρὸς τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθω, ἐκδίδομεν εἰς ψυχωφελῆ καὶ ἐποικοδομητικὴν ἀνάγνωσιν, μικρὸν δέ τι καὶ τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἀθωϊκῆς Πολιτείας συμβάλλουσαν, παρ' ἡμῖν σωζομένην καὶ ἐν ἀρχαΐζούσῃ γλώσσῃ γεγραμμένην ἐπιστολὴν τοῦ γνωστοῦ ἀρχαιοδίφου Μηνᾶ Μηνωΐδου, περὶ τοῦ πρὸ 55 ἀκριβῶς ἐτῶν ἐν τῇ Σαβασμίᾳ Βασιλικῇ Μονῇ ἡμῶν τοῦ Βατοπεδίου θαυμασίως ἀνευρεθέντος σεπτοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Εὐδοκίμου, ἐκεῖθεν σταλεῖσαν πρὸς τὸν ἐν Κισνοβίῳ τῆς Βασσαραβίας τότε διατρίβοντα καὶ ἐκεῖ εἶτα τελευτήσαντα ἀείμνηστον καὶ σοφὸν Ἱεράρχην Εἰρηνουπόλεως καὶ Βατοπεδίου Γρηγόριον, διαπεπιστευμένον τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐκεῖ κτημάτων τῆς Μονῆς[α]· αὐτόπτης μάρτυς ὁ γράφων ἀφηγεῖται τὰ κατὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ σεπτοῦ τούτου λειψάνου διὰ γλώσσης αὐτὴν τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν ἀποπνεούσης καὶ τὸ θαυμάσιον γεγονὸς διαπιστούσης. Τὰ κατὰ τὴν ἀνεύρεσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἤδη ἐν τῇ Μονῇ ὑπομνήματοις, ἀναφέρονται καὶ ἐν τοῖς ἐπισήμοις κώδηξι τῆς ἐν Ἄθῳ Ἱερᾶς Κοινότητος — τοῦ Πρωτάτου — οἶμαι δὲ καὶ τοῖς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, οἷς ἐκοινοποιήθη ἐπισήμως τότε τὸ γεγονός. Τὴν μνήμην καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ συστᾶσαν σεμνὴν ὁσιακὴν πανήγυριν μεθ' ὁλονυκτίου ἀγρυπνίας τελεῖ ἡ Μονὴ τοῦ Βατοπεδίου τῇ 5 Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν προτίθενται εἰς προσκύνησιν τὰ ἐν ἀργυρᾷ λάρνακι τεθησαυρισμένα ἅγια λείψανα τοῦ ὁσίου Εὐδοκίμου τοῦ νεοφανοῦς, οὗ ταῖς πρεσβείαις σωθήειμεν καὶ ἡμεῖς.

Α. Ι. Β.

Ἐν Μόσχᾳ. 15 Αὐγέστε.
1896.

α) Ἡλίκην ἐκέκτητο ἱκανότητα καὶ ὁπόσης ὡς λόγιος ἀπήλαυεν ἐνγένει ὑπολήψεως καὶ τιμῆς ὁ ἐπιφανὴς οὗτος Ἱεράρχης καὶ ἀδελφὸς τῆς Βασιλικῆς Μονῆς τοῦ Βατοπεδίου ἀπέδειξεν ἐν ἰδιαιτέρᾳ σπουδαίᾳ συγγραφῇ ὁ ἀοίδιμος Σοφοκλῆς Κ. Οἰκονόμου ὑπὸ τὸν τίτλον „Ο Εἰρηνοπόλεως καὶ Βατοπεδίου Γρηγόριος"· τοῦτον ἀμέριστος περιέβαλλεν ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς οὐ μόνον τῶν ὁμογενῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὁμοδόξων Ρώσσων, τύπον ἀληθοῦς καὶ ἐναρέτου Ἕλληνος Ἱεράρχου αὐτὸν θεωρούντων.

Ἐπιστολὴ τοῦ Μηνᾶ περιηγητοῦ Γάλλου πρὸς τὸν Μεγαλοπανιερώτατον Μητροπολίτην Ἁγίου Εἰρηνουπόλεως καὶ Βατοπεδίου κ. Γρηγόριον, ἀνευρεθέντος ἐν τῇ εὑρέσει τοῦ ἁγίου λειψάνου τοῦ Ὁσίου Εὐδοκίμου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου.

Τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλωτάτῃ Πανιερότητι τὸ προσῆκον σέβας ἀποδίδωμι.

Τυγχάνων κατὰ τὸ Ὄρος περιηγητὴς κατ' ἄδειαν τοῦ Γαλλικοῦ μου Γυβερνήματος παραγένομαι καὶ εἰς τὴν τοῦ Βατοπεδίου σεβασμίαν Ὑμετέραν Μονήν, ἵνα καὶ τὸ εὐῶδες λείψανον τοῦ νεοφανοῦς ἁγίου ἀνεύρηται ἐν τῷ δυτικωτάτῳ Κοιμητηρίῳ, οὗ τὸν τοῖχον διαρραγέντα ἐπεχείρησεν ἐπισκευάσαι ὁ Σκευοφύλαξ Ἰάκωβος[a]· ἐμοὶ δὲ διατρίβοντι ἐν τῇ Ὑμετέρᾳ Μονῇ καὶ τὰς παλαιὰς ἐξετάζοντι βίβλους, εἴ τι παλαιὸν εὕροιμι ἀνέκδοτον, συνέβη τοῦ τε πράγματος αὐτόπτην γενέσθαι καὶ τὸ γεραρὸν τῆς Ὑμετέρας εἰκόνος ἰδόντι, ἔδοξε, καὶ ἀγνώστῳ περ ὄντι, βεβαιῶσαι τὰ περὶ τούτου ὡς ἀληθῆ καὶ ἀναντίρρητα καὶ αὐτῷ τῷ ἀπιστοῦντι· τό τε γὰρ λείψανον ἑώρακα μεταξὺ τῶν ἄλλων φύρδην ὀστέων κείμενον, καὶ τῆς ὀσμῆς ὠσφράνθην καὶ οὐδ' ἄν τις λέγοι μοι, ὅτι παρά τινος κατεμυρίσθη, μυροβλήτοις τισὶ πνεύμασι περιχυθέν· οὔτε γὰρ μυρεψοὺς ἐν τῷ Μοναστηρίῳ ἐνεῖδον, οὔτ' ἀνθέων κηπευτὰς καὶ ταῦτα ἐν φθινοπώρῳ. Πόθεν οὖν τὰ τῆς ὀσμῆς; οὐκ ἀνθρώπινα πάντως, ἀλλὰ θεόπνευστα. καὶ ἔοικε τῇ θείᾳ Προνοίᾳ τὸ ἔργον, ἐθελούσῃ πρὸς ἑαυτὴν ἀνακαλέσασθαι τὸν ἄνθρωπον,

---

a) Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος ὁ ἐκ Καρπενησίου τῆς Εὐρυτανίας, παρ' ᾧ ἐμορφώθη ὁ ἀείμνηστος ἡμῶν γέρων καὶ προστάτης ὁμώνυμος αὐτῷ Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος ὁ ἐξ Ἠπείρου († 1885), ὁ καὶ τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν, σωζομένην παρ' αὐτῷ, ἐγχειρίσας ἡμῖν), ἦν ἀνὴρ ῥέκτης, θερμὸς τῶν πατρῴων ζηλωτής, πολλὴν κεκτημένος διοικητικὴν ἱκανότητα, πεπροικισμένος δὲ καὶ διὰ θελήσεως σιδηρᾶς. Χαρακτὴρ δραστήριος, συνεργὸν ἔχων εὐγενῆ φιλοδοξίαν διηύθυνεν ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ „Σκευοφύλακος" τὴν γεραρὰν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου ἀπὸ τοῦ 1821—1850, ἀρρήκτως καὶ πάνυ εὐεργετικῶς συνδέσας τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα πρὸς τὴν τριακονταετῆ ταύτην τοῦ Βατοπεδίου ἱστορίαν. Ἡ ὀξύνοια αὐτοῦ καὶ τὸ καθόλου διοικητικὸν πνεῦμα, συνηνωμένα μετὰ βαθείας τῶν τοῦ τόπου πραγμάτων γνώσεως καὶ ἐμπειρίας, συνεκέντρουν πολλάκις ἐν δυσχερέσι μάλιστα περιστάσεσι περὶ ἑαυτὸν τοὺς ἐπιφανεστέρους τῶν τότε προϊσταμένων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἵτινες ὑπ' αὐτὸν ὡς ἡγέτην συνεσκέπτοντο ἐν συμβουλίῳ περὶ τῶν ἐνίστων τοῦ τόπου συμφερόντων, ὃν οὐχὶ ἅπαξ ἀπὸ σοβαρωτάτων διέσωσαν κινδύνων. Τούτου πνευματικὸν ἀνάστημα τυγχάνει καὶ ὁ ἐν τῇ Μονῇ ἐπιζῶν ἐνενηκοντούτης σεβάσμιος καὶ ἀρχαϊκώτατος τὸν βίον Γέρων χ. Ἰάκωβος ὁ Τυπικάρης.*

**) Περὶ τοῦ ἀειμνήστου καὶ τόσον διακεκριμένου καθ' ὅλα καταστάντος ἐν Ἄθῳ ἀλήστου μνήμης Ἀρχιμανδρίτου Ἰακώβου ἔπιθι ὅσα γεγραφὼς ἔχω ἐν Σελ. 95—101 τοῦ ἡμετέρου πονήματος „Ἡ Ἠθικὴ Ἐλευθερία τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῷ Χριστιανισμῷ τελειουμένη".*

ὅτε μάλιστα τὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ψυχραίνεται κατὰ πᾶσαν Εὐρώπην τε καὶ Ἀσίαν. Ἴσως ἐνθερμανθέντες τὴν καρδίαν ὀψέποτε κἂν πρὸς Θεὸν ἀναδράμοιεν, κἀκεῖνον εἶναι τὸ ἔσχατον ἐφετὸν ἐπιγνοῖεν, πρὸς φύλαξιν τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν προτρεπόμενοι, ὧν παραμελήσαντες τᾷδε τῷ βίῳ δεινὰ πάσχουσι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι οἰμώξουσιν. Καὶ ὅτι μὲν τὸ γεγονὸς θαῦμά ἐστιν ἀληθέστατον καὶ ὁ ἅγιος ὁ μῦρα πνέων, ἐστίν ἅγιος, πᾶς ὁ ἰδὼν καὶ ὀσφρανθεὶς οὐκ ἀπιστήσει, οἶμαι δὲ καὶ ὁ μὴ ἰδών, μηδὲ ὀσφρανθεὶς μέν, πίστιν δὲ ὡς κόκκον ἔχων σινάπεως οὐκ ἀπιστήσει. Καὶ εἴθε ὁ νεοφανὴς ἅγιος ἐνδυναμώσειε τὴν πίστιν αὐτῶν, ὅπερ οἶμαι καὶ ποιήσει. Καὶ χάρις μὲν τῷ Θεῷ, ὃς ηὐδόκησεν ἡμῖν θαύματα ἐκτελέσαι πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως, εὖ δὲ γένοιτο καὶ τῷ Σκευοφύλακι Ἰακώβῳ, δι' οὗ θείᾳ ἐμπνεύσει τὸ ἱερὸν τοῦτο ἀνεύρηται λείψανον Βατοπεδινοῦ Ἁγίου· διὰ γὰρ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ κατὰ τὸ ὑστερόκτιστον κοιμητήριον τοίχου[α]) ἀνεύρηται· καὶ τὸ θεῖον αὐτὸν ἐλεήσειε καὶ ἁγιάσειεν ἐπὶ τῇ θείᾳ ταύτῃ ἐπισκευῇ, φωτίσειε δὲ καὶ τοὺς παρ' ὑμῖν εὐπορωτέρους εὐσεβεῖς, ἵν' αὐτῷ βοηθήσωσι καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ κοιμητηρίου ἀνασκευᾶσαι Ἐκκλησίαν τῶν πανευφήμων Ἀποστόλων· πεπαλαίωται γάρ. καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ κοιμητηρίου περικυκλοῦντα τοῖχον, ἐρείπιον ἤδη γεγονότα καὶ μικροῦ δεῖν καταπεπτωκότα, ἀνακαινίσῃ. Ὅτι τὰ ἐνταῦθα τῶν χριστιανῶν πάνυ πενιχρά, καὶ ὡς πρὸς τὰ Μοναστήρια οὐδὲν ὑπάρχουσι, καὶ μάλιστα αἱ ταξειδιωτικαὶ ὡς μανθάνω (ἀποστολαί) οὐδὲν φέρουσι, μάλιστα δὲ καὶ ζημιοῦσι τοὺς ταξειδιώτας διὰ τὸ τῶν ἐνταῦθα Ἀρχιερέων φιλάρπαγον· καὶ σύγγνωθι, εἰ ὁ λόγος εἰς τοῦτο περιέστη, ὡς καὶ λυπηρόν τι γράφειν, ὅτι ἀπ' εὐσεβοῦς λέγεται γνώμης. Ὅσον γὰρ ὁ ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Ἄθωνος διασωθεὶς χριστιανικὸς παλαιὸς χαρακτὴρ ηὔφρανέ με, τοσοῦτον τὰ τῶν Ἀρχιερέων ἐλύπησεν. Ἀλλ' οἶμαι ὅτι οὐκ ἐπιλείψουσι τῷ Θεῷ στρατιῶται, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας θεμέλιον ἐχούσης οὐκ αὐτούς, ἀλλὰ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον, πύλαι Ἅιδου οὐ κατισχύσουσιν.

Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος προσκυνητῶς, δῴη δ' ὑμῖν τὸ θεῖον ἔτη μαθουσάλια.

Ὁ τῶν πανιέρων Αὐτῆς εὐχῶν ἐπιδεὴς
Μηνᾶς
Περιηγητὴς Γάλλος.

Ἐν Βατοπεδίῳ,
τῇ 17/9 Ὀκτωβρίου, 1841.

α) Ὁ ναὸς τοῦ Κοιμητηρίου τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἀνακαινισθεὶς ἐκ βάθρων μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν τοίχων ὑπὸ τοῦ Σκευοφύλακος Ἰακώβου· διὸ καὶ ἡ ἐνταῦθα ἀναφερομένη ἀνασκαφή.

Отъ Московскаго Духовно-цензурнаго Комитета печатать дозволяется.
Москва, сентября 9-го дня 1896 года.
Цензоръ Протоіерей *Іоаннъ Петропавловскій.*

Типографія Э. Лисснера и Ю. Романа,
Воздвиженка, Крестовоздвиж. пер., д. Лисснера.

A 1